

2019

JAARVERSLAG

SOLVA
regio | project | partner

SOLVA

Intergemeentelijke samenwerking voor streekontwikkeling
in Zuid-Oost-Vlaanderen

► **Maatschappelijke zetel en correspondentieadres:**

Gentsesteenweg 1B, 9520 Sint-Lievens-Houtem
www.so-lva.be | www.solvawonen.be | www.solvaprojectontwikkeling.be

► **Ondernemingsnummer**

BE 0200 305 493

► **Het Jaarverslag 2019**

Bevat de verslagen van de Raad van Bestuur en de commissaris en de jaarrekening 2019, voorgelegd aan de Algemene Vergadering van de deelnemende besturen gehouden te Vlierzele op 10 juni 2020.

Vereniging opgericht te Aalst op 19 maart 1962.

Statuten goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 20 juni 1962.

Beheerst door het Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

De statuten werden herhaaldelijk gewijzigd en de laatste maal bij besluit van de Algemene Vergadering van 11 december 2019, goedgekeurd bij besluit van 19 februari 2020 van de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen.

► **Redactie**

SOLVA, uitgave juni 2020

Verantwoordelijke uitgever: Bart Wallays,

Gentsesteenweg 1B, 9520 Sint-Lievens-Houtem

Vormgeving: kafkadesign.be, Deerlijk

Beeldmateriaal: Jonas Verbeke Photography, Dirk Wollaert, SOLVA,

Around.Media, IVW-consult cvba, 3D-lab, murmuur architecten cvba,

Valckenier Share, All-in tanksaneringen, Lieven Van Assche,

Peter Van Der Plaetsen, Apollo 18, G. Makelberge

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOLVA. De ter beschikking gestelde informatie, beelden, plannen en afmetingen zijn louter informatief en zonder verbintenissen.

Alle rechten voorbehouden.

2019

JAARVERSLAG

VOORWOORD

2019 was het eerste jaar van een nieuwe lokale beleidsperiode. Ieder gemeentebestuur heeft dat jaar aangegrepen om een meerjarenplanning op te maken waarbij al haar ambities vertaald worden in een beheers- en beleidscyclus. Natuurlijk heeft ook SOLVA ambitie! Decretaal hoeft SOLVA geen meerjarenplanning op te maken, een **ondernemingsplan voor de volgende zes jaar** is dan wel weer verplicht. Naar vorm, inhoud en methodiek wordt niets opgelegd zodat we de plannen, projecten en acties naar eigen inzicht in ons ambitieus plan konden vermelden.

2019 was voor SOLVA dan ook **beleidsmatig een rustpunt**. Een moment om na te denken over de bestaansredenen van SOLVA, hoe SOLVA georganiseerd is en wat de strategische lijnen zijn voor de volgende jaren. Toch stond onze organisatie niet stil; in dit jaar kwamen heel wat opportuniteiten op ons pad waar we enthousiast op in gingen. Zo is er vanaf midden 2019 **hard gewerkt aan het subsidiedossier omtrent het intergemeentelijk woonbeleid, het Energiehuis en het intergemeentelijk onroerend erfgoed**. In 2019 is SOLVA duidelijk een weg ingeslagen waarbij zij gretig ingaat op de stimulansen vanuit Vlaanderen om het intergemeentelijk samenwerken te activeren.

In het Vlaams regeerakkoord, dat gelanceerd werd in 2019, wordt volop ingezet op **regiovorming**. Deze regiovorming moet van onderuit worden opgebouwd en gedragen, waardoor de lokale besturen en de burgemeesters hierin een centrale rol vervullen.

Om tot een grotere coherentie te komen en deze regiovorming te stimuleren, zal de Vlaamse regering vaste regio's afbakenen waarbinnen alle vormen van intergemeentelijke samenwerking - zowel de bestaande als de nieuwe - moeten plaatsvinden. Voor SOLVA zal dit een zeer grote impact hebben. We zijn benieuwd welke voorstellen de bevoegde minister hierover op tafel zal leggen.

We hebben 2019 aangegrepen om onze **werking verder te optimaliseren** en te **structureren**. Zo heeft de regiowerking, naast projectontwikkeling en dienstverlening de derde pijler binnen de werking van SOLVA, een definitieve plaats gekregen binnen het organisatie-model.

Deze afdeling draait ondertussen op volle toeren: honderden ambtenaren, schepenen en burgemeesters zijn het voorbije jaar samengebracht in diverse overlegstructuren, tafels en commissies. En dit telkens rond een interessante agenda waarbij kennis en ervaring gedeeld werd onder elkaar of vanuit experts.

Uit de resultatenrekening en de balans is duidelijk op te maken dat 2019 een jaar was waarin **volop geïnvesteerd is in projectgronden en gemeentelijke infrastructuur**. Nog nooit is het balanstotaal zo hoog geweest, wat aangeeft dat onze gemeenten volop voor SOLVA kiezen voor bouw- en ontwikkelingsprojecten.

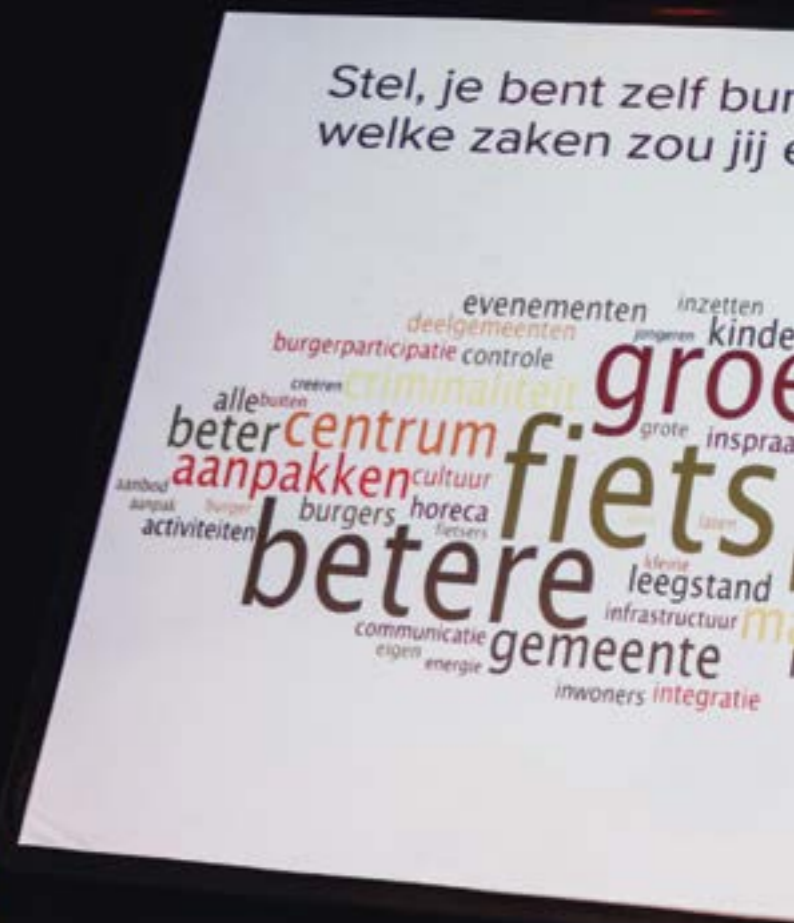
Dit signaal is ook terug te vinden in de **personeelsgroei** waarbij eind 2019 de kaap van 50 medewerkers werd overschreden.

2019 was een schitterend werkjaar waarin op alle terreinen vooruitgang is geboekt. Dit was alleen maar mogelijk dankzij de tomeloze inzet van het SOLVA-team en de nieuw samengestelde Raad van Bestuur.

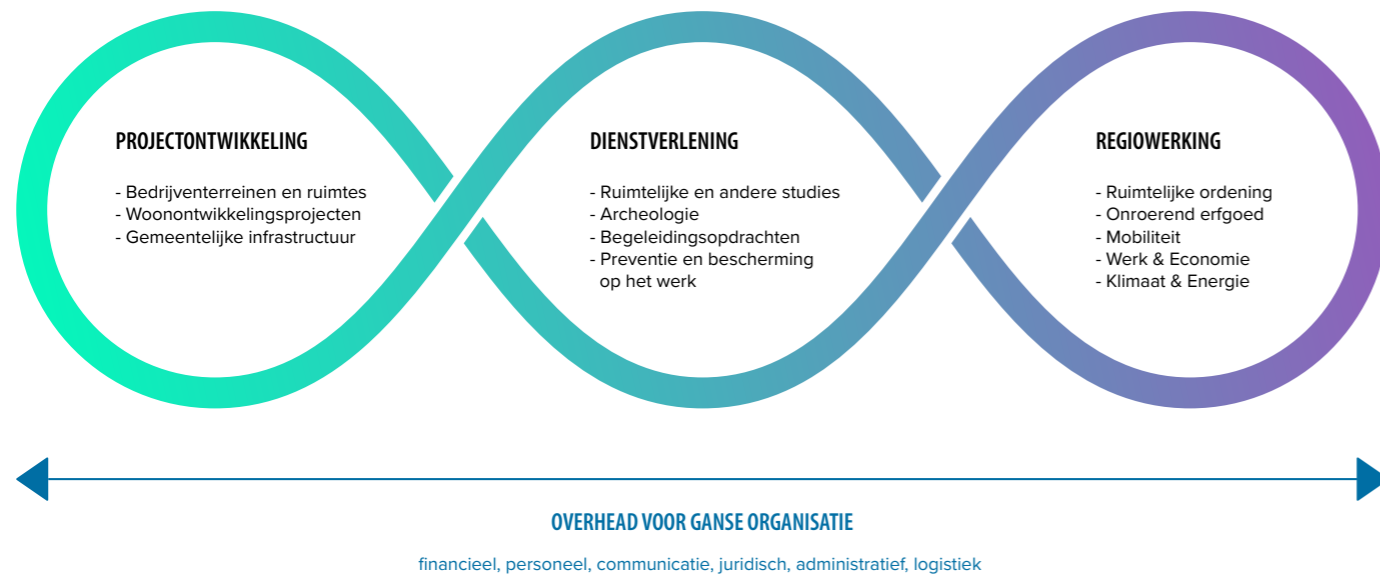
Aan iedereen die bijgedragen heeft aan dit geslaagd werkjaar, van harte bedankt.

Bart Wallays
Algemeen directeur

Eddy Couckuyt
Voorzitter

SOLVA ALS VERENIGING

ALGEMENE INFO

ALGEMEEN BELEID

In 2019 werd de organisatie verder gestroomlijnd volgens de strategie waarbij de twee pijlers **projectontwikkeling** en **dienstverlening** verstevigd werden door het uitbreiden van het team van projectmedewerkers. Daarnaast werd, door de intensere samenwerking met Streekoverleg Zuid-Oost-Vlaanderen een derde pijler ontwikkeld die **regiowerking** heet. In deze pijler komen de regionale netwerken, het burgemeesters-overleg en overleg van algemeen directeurs. Dit overlegplatform vormt de wisselwerking met het projectplatform, zijnde de twee pijlers hierboven vermeld. Ten slotte is er de laag die bovenop deze drie pijlers wordt gelegd, met name de algemene werking of ook wel **overhead** genoemd. Deze diensten werken ten dienste van de drie pijlers en staan in voor het algemeen management, boekhouding en financiën, personeel, juridische zaken, administratie.

Op **financieel vlak** zijn we erin geslaagd om SOLVA stilaan in rustiger vaarwater te loodsen. De kostedelende vereniging is intussen twee jaar actief. Deze verenigingsvorm, KDV afgekort, maakt het mogelijk dat SOLVA binnen de financiële relatie met haar aandeelhouders, tevens leden, vrij van btw kan opereren. M.a.w. SOLVA rekent geen btw aan bij haar leden wanneer SOLVA-medewerkers diensten en prestaties verrichten. Dit zorgt voor onze gemeenten voor een bijzonder financieel voordeel wanneer zij beroep doen op SOLVA.

De tweede financiële uitdaging, zondermeer de belangrijkste, is de verplichte uittreding van de Provincie uit het aandeelhouderschap van SOLVA. In 2016 startten de eerste gesprekken met de Provincie. Begin 2017 werden deze gesprekken, gestoffeerd met wederzijdse voorstellen, verdergezet om eind 2017 te landen met een informeel akkoord rond waardebeoordeling en manier van uitbetalen. In 2018 kreeg een eerbaar compromis uiteindelijk ook de goedkeuring van zowel de raad van bestuur als de algemene vergadering zodat onze organisatie voldoende financiële zuurstof behoudt om de volgende beleidsperiode met volle kracht aan te vatten. Op 31 december 2018 is de Provincie dan ook officieel uit het aandeelhouderschap gestapt en werd in 2019 een eerste vergoeding uitbetaald.

In 2019 werd het **personeelsbestand** eerder geconsolideerd met enkele aanwervingen maar ook met het vertrek van een paar medewerkers.

HET ONDERNEMINGSPLAN 2019 - 2024

In 2019 werd conform de statuten en de decretale regelgeving een ondernemingsplan opgemaakt voor de volgende zes jaar. Daar waar gemeenten een meerjarenplanning dienen op te maken, wordt van een intercommunale verwacht dat zij een strategisch plan voor dezelfde beleidsperiode opmaakt. Dit ondernemingsplan en evaluatierapport werd in juni 2019 goedgekeurd door de algemene vergadering van SOLVA.

KOERS NAAR DE TOEKOMST

REGIOCONGRES

DONDERDAG
16 MEI 2019

HET ONDERNEMINGSPLAN

2019 - 2024

DE HOOFDLIJNEN VAN HET EVALUATIERAPPORT WAREN DE VOLGENDE (UITTREKSEL UIT HET ONDERNEMINGSPLAN):

'We sluiten een periode van zes jaar af waarin heel wat grote hindernissen werden overwonnen. Er waren de directeurswissels die voor enkele woelige jaren hebben gezorgd maar intussen achter de rug zijn, er waren de financiële uitdagingen met het verkrijgen van de fiscale ruling om in de rechtspersonenbelasting te kunnen blijven, er was de uittreding van de provincie in 2018 die na een jaar onderhandelen een aanvaardbaar resultaat heeft opgeleverd, er was de oprichting van de kostendelende vereniging die ervoor gezorgd heeft dat SOLVA sinds 2017 vrij van btw kan factureren aan haar gemeenten, er was tenslotte de omvorming van het financieel verdienmodel zodat SOLVA in staat was om haar opgelopen verlies in vier jaar tijd af te bouwen tot een positief saldo in 2018.

We sluiten vooral een periode af waarin SOLVA zowel in de breedte als in de diepte vooruitgang heeft geboekt. In de breedte door een diverser aanbod aan de gemeenten te kunnen voorstellen waarbij de capaciteit van personeelsinzet in de voorbije zes jaar is verdubbeld. De implementatie van de regiowerking als derde pijler naast dienstverlening en projectontwikkeling heeft ervoor gezorgd dat de gemeenten een nieuw aanbod van regionetwerk, kennisdeling, subsidieopportunities aangeboden kregen.

In de diepte door het inhalen van expertise en ervaring op nieuwe terreinen zoals klimaat, energie, mobiliteit, wonen, handhaving,... en het versterken van onze knowhow rond duurzame bedrijventerreinen, inbreidingsprojecten, publiek-private samenwerking.

We sluiten een periode af waarbij de interne werking van SOLVA op vele terreinen hervormd werd. De IT-ondersteuning werd volledig herdacht, wat een grote meerwaarde opleverde naar gebruiksvriendelijkheid, efficiëntie en financieel voordeel. De vestiging in Erpe-Mere werd omgeruild voor een modern kantoor te Vlierzele waar medewerkers in ruime bureaus met groen uitzicht geconcentreerd kunnen werken en vooral samenwerken. Collega's met tijdelijke contracten maar met lange staat van dienst kregen eindelijk een vaste betrekking.

We sluiten een periode af waarbij het aantal projecten en studieopdrachten stijl gestegen is. Getuige hiervan is niet alleen de omzetsijging in de voorbije jaren in deze branches maar vooral de aanwerving en inzet van competent personeel.'

DE HOOFDLIJNEN VAN HET ONDERNEMINGSPLAN ZIJN DE VOLGENDE (UITTREKSEL UIT HET ONDER- NEMINGSPLAN):

'We kijken in de volgende zes jaar vooruit door onze ogen op de wereld te houden en maatschappelijke tendensen die voor onze gemeenten een opportuniteit of een bedreiging kunnen betekenen tijdig te detecteren en hiervoor een dienst op maat aan te bieden.

We zullen SOLVA in de volgende zes jaar naar een veilige haven loodsen door het belangrijke vraagstuk rond vennootschaps- dan wel rechtspersonenbelasting uit te klaren, door de financiële overeenkomst met de provincie degelijk af te werken, door het financieel verdienmodel van SOLVA zo te perfectioneren dat de gemeenten op de meest kostenefficiënte manier worden bediend en SOLVA duurzaam wordt gefinancierd. Effectiviteit – doen we de juiste dingen? – en efficiëntie – doen we de dingen op de juiste manier? – zijn de codewoorden voor de volgende zes jaar.

We zullen steeds meer en beter luisteren naar onze gemeenten door de uitbouw van onze regiowerking waarbij we burgemeesters, algemeen directeurs, schepenen en ambtenaren samenbrengen om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen en inspiratie op te doen. SOLVA zal deze gesprekken vooral gebruiken als sensor en op die manier nagaan wat onze gemeentebesturen echt willen, waar zij echt behoefte aan hebben en de ondersteuning van SOLVA kunnen gebruiken.

We zullen onze dienstverlening en projectontwikkeling blijven in vraag stellen en ons aanpassen aan de tijdsgeest van nieuwe regelgeving en maatschappelijke inzichten. SOLVA dient in alles wat ze onderneemt voorbeeldstellend te zijn naar haar gemeenten toe. Enkel op die manier kan onze regio futureproof worden en bewijzen we onze gemeenten een dienst waar ze trots op kunnen zijn.'

We zijn vooral een team van competente, enthousiaste medewerkers die zich de volgende zes jaar opnieuw hard zullen inzetten om uw gemeente op de best mogelijke manier te ondersteunen.

ORGANISATORISCHE WIJZIGINGEN

In 2016 al werden de eerste stappen gezet voor een **integratietraject tussen SOLVA en Streekoverleg Zuid-Oost-Vlaanderen**.

Dit vertaalde zich in 2019 tweërlei: enerzijds betekende dit de integratie van een derde poot binnen de werking van SOLVA. De regiowerking werd hiermee een integraal onderdeel naast de dienstverlening en projectontwikkeling. Anderzijds zorgde dit voor het installeren van een nieuwe overlegstructuur, nadat de contouren hiervoor in 2018 werden goedgekeurd door onze aandeelhouders. Vanaf januari 2019 ging deze beslissing in uitvoering.

Verder werd in 2019 ook hard toegewerkt naar de installatie van **6 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden rond wonen**.

SOLVA diende in de zomer van 2019 een subsidieaanvraag in bij Wonen Vlaanderen voor de oprichting van deze clusters van steden en gemeenten die gaan samenwerken rond lokaal woonbeleid. In december 2019 werd aan SOLVA bevestigd dat meer dan 4 miljoen subsidies voor 6 jaar naar Zuid-Oost-Vlaanderen komen om een kwaliteitsvol woonaanbod uit te bouwen. De subsidies zorgen voor extra personeel en werkmiddelen voor de regio.

In eerste instantie zal ingezet worden op 3 pijlers: inzetten op gemeente-overschrijdende dienstverlening, uitrollen van woon- en energieloketten en het in kaart brengen van de lokale woningmarkt.

Deze intergemeentelijke samenwerking laat de lokale besturen toe het lokaal woonbeleid professioneel en kwalitatief te gaan organiseren. Door mee te stappen in deze samenwerking, engageren de lokale besturen zich om een aantal verplichte activiteiten op vlak van wonen verder uit te werken en uit te voeren. Het gaat onder meer over werken aan divers en betaalbaar wonen, werken aan de kwaliteit van het woningpatrimonium en verdere uitbouw van een woonloket waar inwoners terecht kunnen voor allerlei vragen rond wonen. En dit alles met aandacht voor de meest woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden.

SOLVA zette in 2019 de eerste stappen om een volledig nieuw team Wonen op te starten. Naast de coördinator Klimaat, energie en wonen die sinds 1 mei 2019 in dienst is, werd in najaar in 2019 een vacature uitgeschreven voor 6 nieuwe adviseurs lokaal woon- en energiebeleid en 1 technisch medewerker woningkwaliteit. De aanwervingen van deze nieuwe profielen binnen SOLVA zijn voorzien voor 2020.

BESTUURSORGANEN

ALGEMENE VERGADERING

In de loop van 2019 heeft SOLVA drie algemene vergaderingen gehouden: op 28 maart, 26 juni en 11 december.

De Bijzondere Algemene Vergadering op **28 maart 2019** werd bijeengeroepen naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018. Tijdens deze Algemene Vergadering werden de **nieuwe bestuurders voor de Raad van Bestuur** van SOLVA benoemd op voordracht van de deelnemers en dit gebaseerd op het nieuwe Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Verder heeft de AV de aanpassing van de kapitaals aandelen van de deelnemende steden en gemeenten goedgekeurd.

Het nieuwe decreet, dat het Decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking opheft, bracht een aantal belangrijke wijzigingen aan de organisatie en werking van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan, waaronder:

- Samenstelling van de Raad van Bestuur
  - o Beperking tot maximum 15 bestuursleden
  - o Maximum 2/3 leden van hetzelfde geslacht
- Informatieverschaffing door de Raad van Bestuur aan de deelnemers
- Afschaffing van bestaande bestuursorganen
- Informatieverschaffing door SOLVA aan het publiek
- Bestuurlijk toezicht door de toezichhoudende overheid

De gewone Algemene Vergadering op **26 juni 2019** keurde het verslag van de Raad van Bestuur en de **jaarrekening** over het jaar **2018** goed, alsook het **evaluatierapport en ondernemingsplan voor de periode 2019-2024**. Daarnaast werd de **verlenging van SOLVA voor een termijn van 16 jaar door de Algemene Vergadering** goedgekeurd. In deze Algemene Vergadering werden 3 nieuwe bestuurders bekrachtigd, de code goed bestuur aanvaard en uitzendarbeid in specifieke situatie goedgekeurd. De **statuten van SOLVA werden ook gewijzigd**, gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 15 februari 2018.

ALGEMENE VERGADERING

LIJST VAN DE VENNOTEN (31.12.2019)

Dit decreet maakt een aantal belangrijke wijzigingen mogelijk aan de organisatie en werking van het intergemeentelijke samenwerkingsverband, waaronder:

- De Delegatie van het dagelijks personeelsbeheer aan het leidinggevend personeelslid van het samenwerkingsverband;

- De oprichting van een Algemeen Comité, om de verbinding en het overleg tussen de Raad van Bestuur en de deelnemers van het samenwerkingsverband te faciliteren en te stroomlijnen.

Daarnaast wordt ook volgende statutenwijziging goedgekeurd:

- Wijziging van de zetel van de vereniging van Erembodegem naar Vlierzele

Op de agenda van de Algemene Vergadering van **11 december 2019** stond het **actieplan en budget voor 2020** ter goedkeuring. Naar aanleiding van goedkeuring van de verlenging van SOLVA voor een termijn van 16 jaar op de vorige Algemene Vergadering moeten ook de statuten in overeenstemming worden gebracht met de beslissing van het bestuursorgaan. Daarom werd op deze Algemene vergadering de verlenging van de statutaire bestaansduur van SOLVA van 16 jaar goedgekeurd, ingaand op 10 november 2019. De heer Eddy Couckuyt werd door deze Algemene Vergadering als **nieuwe voorzitter** van SOLVA benoemd.

In 2019 trad ILVA toe als nieuw lid tot SOLVA en beslisten IVBO en IVM om hun eigen deelneming niet te verlengen.

▶ AANDEELHOUDERS A1	aandelen	geplaatst kapitaal (€)
Aalst	8.143	7.600.493,93
Denderleeuw	1.735	1.619.410,16
Erpe-Mere	1.925	1.796.751,91
Geraardsbergen	3.137	2.928.005,58
Haaltert	1.728	1.612.876,52
Herzele	1.670	1.558.740,62
Kluisbergen	616	574.960,61
Lede	1.730	1.614.743,28
Ninove	3.565	3.327.491,20
Oosterzele	1.321	1.232.991,83
Sint-Lievens-Houtem	936	873.641,45
Zottegem	2.511	2.343.711,20
TOTAAL	29.017	27.083.818,30

▶ AANDEELHOUDERS A2	aandelen	geplaatst kapitaal (€)
Aalst	419	10.475,00
Brakel	1.477	36.925,00
Denderleeuw	273	6.825,00
Erpe-Mere	61	1.525,00
Geraardsbergen	197	4.925,00
Haaltert	116	2.900,00
Herzele	101	2.525,00
Horebeke	206	5.150,00
Kluisbergen	29	725,00
Kruisem	1.564	39.100,00
Lede	132	3.300,00
Lierde	657	16.425,00
Maarkedal	645	16.125,00
Ninove	303	7.575,00
Oosterzele	32	800,00
Oudenaarde	3.112	77.800,00
Ronse	2.630	65.750,00
Sint-Lievens-Houtem	88	2.200,00
Wortegem-Petegem	644	16.100,00
Zottegem	126	3.150,00
Zwalm	813	20.325,00
TOTAAL	13.625	340.625,00

▶ AANDEELHOUDERS C2	aandelen	geplaatst kapitaal (€)
OCMW Aalst	1	25,00
OCMW Erpe-Mere	1	25,00
OCMW Lede	1	25,00
OCMW Haaltert	1	25,00
OCMW Maarkedal	1	25,00
OCMW Ninove	1	25,00
OCMW Ronse	1	25,00
OCMW Sint-Lievens-Houtem	1	25,00
OCMW Wortegem-Petegem	1	25,00
OCMW Zottegem	1	25,00
OCMW Zwalm	1	25,00
AGB Oosterzele De Kluize	1	25,00
AG Stadsontwikkeling Aalst (AGSA)	1	25,00
ILVA	1	25,00
Sport AG Stad Aalst	1	25,00
Politiezone Erpe-Mere/Lede	1	25,00
TOTAAL	16	400,00

▶ ALGEMEEN TOTAAL AANDELEN **42.658**
Het geplaatst kapitaal bedraagt **€ 27.424.843,30**

De Raad van Bestuur vergaderde in 2019 elf keer: op 8 januari, 5 februari, 12 maart, 2 april, 7 mei, 4 juni, 2 juli, 3 september, 1 oktober, 5 november en 3 december.

In 2019 werden tal van **nieuwe projecten van diverse aard aanvaard**. De meest opvallende waren projecten met een publiek karakter. Voorbeelden hiervan zijn renovatiewerken Sporthal Denderdal te Aalst, Jeugd- en bewegingscentrum te Maarkedal, natuur- en milieu-educatief centrum te Zottegem, doorgangswoningen te Lede, jeugdlokalen te Denderleeuw, maar ook de ontwikkeling van het Vrijheidspark te Denderleeuw. Ook de ontwikkeling van nieuwe industrieterreinen startte op zoals Doorn Noord te Ninove en de Ambachtelijke zone te Brakel. Dit zullen twee van de laatste te ontwikkelen industriezones zijn in onze regio.

Nieuwe projecten die hun intrede doen, zijn projecten met publiek-privaat karakter, waarbij SOLVA vanuit de gemeente de opdracht krijgt om projectontwikkelaars en architecten te zoeken die samen met SOLVA een kwaliteitsvol inbreidingsproject wensen te realiseren op gronden van de gemeente of SOLVA. Zo staan de eerste projecten op stapel: Eilandpark te Sint-Lievens-Houtem, woonuitbreidingsgebied Munkzwalm en Denderleeuw Wolfgracht.

Het project autodelen zal ook een nieuwe vorm van regionaal samenwerken inluiden. Hierbij tekenen besturen in op een concreet uitgewerkt en aangeboden project, zoals 2 deelwagens aangeleverd via Valckenier share.

Mobiliteit is trouwens een volwaardige dienstverlening binnen SOLVA geworden waarbij de expertise van de mobiliteitsdeskundige ingezet wordt in de diverse projecten en studieopdrachten van SOLVA.

Op het vlak van ruimtelijke ordening is de dienstverlening steeds breder geworden. Waar vroeger bijna uitsluitend een vraag was naar opmaak van RUP's, worden op dit moment een waaier aan studieopdrachten afgeleverd, zoals detailhandelsplan, woonbehoeftenplan, ruimtelijk-economische studies, ... en ten slotte is er een steeds groter wordende behoefte om gemeentebesturen te ondersteunen op het vlak van omgevingsvergunningen.

Op bestuurlijk vlak domineerde vooral de **nieuwe samenstelling van de Raad van Bestuur**. Door het nieuwe decreet op intergemeentelijke samenwerking wordt de werking van de raad beperkt tot maximaal 15 bestuursleden, waarvan maximaal 2/3 leden van hetzelfde geslacht zijn. Gezien SOLVA 21 besturen telt die ook aandeelhouder zijn, werd een structuur van vaste en wisselende bestuurders goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Hierbij zetelen 5 gemeenten als vaste bestuurder in de Raad van Bestuur en 14 gemeenten als tijdelijke bestuurder. Van de 14 gemeenten die als tijdelijke bestuurder zetelen, zijn er 7 die de eerste 3 jaar als bestuurder zetelen en de volgende 3 jaar als deskundige. De overige 7 starten als deskundige en gaan vervolgens over tot het mandaat van bestuurder.

Er werden een opvallend groot aantal vacatures goedgekeurd en nieuwe medewerkers aangeworven, o.a. een nieuwe preventieadviseur, expert coördinator klimaat & energie, communicatieverantwoordelijke, expert mobiliteit en data en een projectmanager ruimte. SOLVA kocht in 2019 ook het gebouw te Vlierzele aan.

Uiteraard worden de items die door de Algemene Vergadering dienen goedgekeurd, met name de balans en resultatenrekening, het actieplan en de begroting voor het komende werkingsjaar en de noodzakelijke statutaire wijzigingen, vooraf op de Raad van Bestuur geagendeerd.

RAAD VAN BESTUUR (31.12.2019)

Voor de periode 2019-2022 werden volgende bestuurders aangesteld:

► BESLISSENDE BESTUURDERS

Aalst	Eddy Couckuyt (voorzitter)
Brakel	Delphine Bogaert
Denderleeuw	Yves De Smet
Erpe-Mere	Marc Bosman
Geraardsbergen	Fernand Van Trimpont
Haaltert	Daniel Vandendriessche
Herzele	Luc Hoorens
Kruisem	Kathleen Hutsebaut
Lede	Jo Maebe
Ninove	Anja Beeckman
Oudenaarde	Tineke Van hooland
Ronse	Brigitte Vanhoutte
Zottegem	Evert De Smet

► DESKUNDIGEN

Horebeke	Sabine Roobroeck
Kluisbergen	Lode Dekimpe
Lierde	Steven Vekeman
Maarkedal	Steve De Boever
Oosterzele	Pieterjan Keymeulen
Sint-Lievens-Houtem	Christiaan De Keyzer
Wortegem-Petegem	Luc Vandermeeren
Zwalm	Bruno Tuybens

► RAADGEVENDE BESTUURDERS

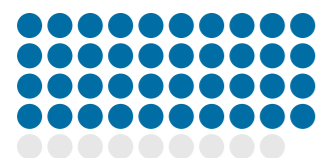
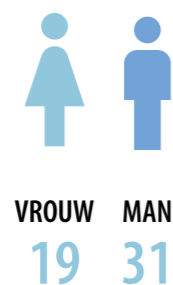
Kluisbergen	Jean-Paul Martin
Kruisem	Geoffrey Verleyen
Ninove	Rudy Corijn
Oosterzele	Carine Schamp
Zwalm	Angélique De Clercq

De bestuurders voor de periode 2022-2025 zijn op dit moment nog niet gekend.

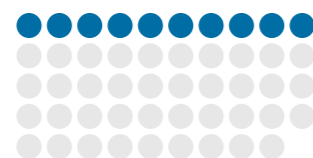
TOEZICHT EN OVERLEG

Het toezicht op de vereniging is toevertrouwd aan het Vlaams Ministerie van Binnenlands Bestuur, Agentschap Binnenlands Bestuur, Afdeling Lokale Samenwerking, Verzelfstandiging en Personeel. Het gevoerde beleid van SOLVA gaf in 2019, net als in de voorgaande jaren, geen enkele aanleiding tot een optreden van deze controledienst.

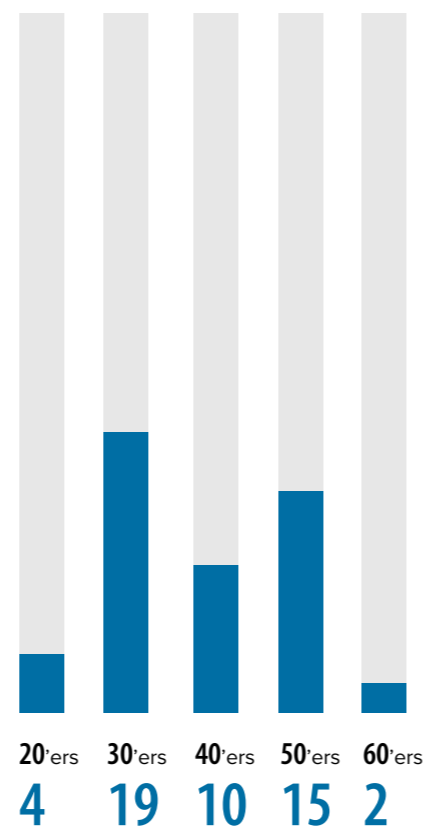
PERSONEEL IN CIJFERS

VOLTIJDS
40

DEELTIJDS
10

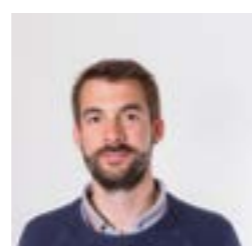
PERSONEEL

In 2019 vervulde de volgende medewerkers het SOLVA-team:

- Saskia Van der Stricht, coördinator klimaat, energie en wonen
- Ronny Bossaert, preventieadviseur niveau II
- Nathalie Steenhaut, projectmanager ruimte
- Koen Vanden Berghe, ruimtelijk planner
- Annelies Buffel, communicatieverantwoordelijke
- Ewout Depauw, coördinator mobiliteit en studiedienst

Vijf medewerkers verlieten SOLVA in de loop van 2019.

Hierdoor telde SOLVA op 31 december 2019 **50** werknemers.

FUNCTIONEEL ORGANIGRAM (31.12.2019)

▼ DIRECTIE

Algemeen directeur
Bart WALLAYS

▼ ALGEMENE ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

Administratieve medewerkers

Karine VAN GIJSEGEM

Jurist

Matthias VALKENIERS

Beleidsmedewerker en regiocoördinator

Ilse CLAES

Communicatieverantwoordelijke

Annelies BUFFEL

▼ FINANCIËN EN BOEKHOUDING, PERSONEEL

Afdelingshoofd financiën en verantwoordelijke personeel

Sandra CALCOEN

Medewerker personeelsdienst

Tanja ALLARD (80%)

▼ STREEKONTWIKKELING

Bouwkundige ingenieurs

Riem VANDERSTRAETEN,
Steven VAN DE VELDE,
Pieter LEUS,
Stijn DENUTTE

Ruimtelijk planners

Alexander DE WIT,
Fabian DEBEER,
Koen VANDEN BERGHE,
Yiqiao WANG

Projectmanager ruimte

Nathalie STEENHAUT

Coördinator mobiliteit en studiedienst

Ewout DEPAUW

Handhavingsmedewerker

Stefaan TORFS

Landmeter-expert

Pieter KINDERMANS

Parkmanager-patrimoniumbeheerder

Koen DE MESEL

Coördinator klimaat, energie en wonen

Saskia VAN DER STRICHT

Coördinator Energiehuis

Pavol ORLICKY

Administratief medewerker

Veerle BUYL (80%)

▼ ARCHEOLOGISCHE DIENST

Afdelingshoofd

Bart CHERRETTE

Archeologen

Sigrid KLINKENBORG (80%),
Ruben PEDE,
Arne VERBRUGGE,
Cateline CLEMENT,
Wouter DE MAEYER,
Arne DE GRAEVE,
Jolan DE KEMPENEER,
Louise SAVELS,
Silke DE SMET (80%),
Erik VERBEKE

Veldassistent

Wim VANROLLEGHEM (80%)

Arbeiders

Sami BELBACHIR,
Harry BONNARENS,
Antonio DIAZ-ARROYO,
Kevin STRUBBE,
Wahidullah KHOGYANI,
Khalid ZAMANI

▼ DIENST PREVENTIE EN BESCHERMING (GID PBW)

Afdelingshoofd

Katrien COPPENS

Preventieadviseurs niveau II

Karl LARIDON,
Koen VAN HOYWEGHEN,
Jo VAN WELDEN (80%),
Carmo MOLHOEK,
Mariska MAGITS,
Ronny BOSSAERT

▼ POETSPERONEEL

Marleen DE PAEPE (13%),
Lucrece ELIANO (13%)

EXTERNE VERTEGENWOORDIGING

SOLVA maakt deel uit van verschillende organisaties, commissies en werkgroepen actief op het vlak van economische ontwikkeling. Deze vertegenwoordiging is op vele vlakken een verrijking voor de werking van SOLVA.

Het biedt ons de mogelijkheid over het muurtje te kijken, ervaringen te delen, kennis bij te spijkeren en expertise verder te ontwikkelen en uit te dragen.

Vertegenwoordiging in deze externe organisaties maakt dat we sterker staan om aan de wijzigende regelgeving en de groeiende noden van onze belangrijkste partners, de lokale besturen, te voldoen.

Het zorgt ervoor dat SOLVA de kwalitatieve en betrouwbare partner blijft waar onze lokale besturen kunnen op rekenen voor de begeleiding en uitvoering van hun projecten en ideeën.

EXTERNE VERTEGENWOORDIGING

SOLVA NEEMT VOLGENDE EXTERNE
VERTEGENWOORDIGING OP:

▸ **BEDRIJVCENTRUM REGIO AALST NV**

Algemene Vergadering

Eddy Couckuyt

Raad van Bestuur

Bart Wallays

▸ **BEDRIJVCENTRUM REGIO GERAARDSBERGEN**

Algemene Vergadering

Eddy Couckuyt

Bestuurder

Bart Wallays

▸ **STREEKOVERLEG ZUID-OOST-VLAANDEREN**

Toegevoegd lid

Bart Wallays

▸ **VLINTER – VERENIGING VAN VLAAMSE
STREEKONTWIKKELINGINTERCOMMUNALES**

Bart Wallays

▸ **WELVA EN GID-PBW**

Bart Wallays

COMMUNICATIE

Aan de vele activiteiten van SOLVA valt altijd een communicatiecomponent te koppelen. Heldere communicatie naar de verschillende externe doelgroepen (betrokken lokale besturen, inwoners, scholen, ondernemers, bedrijven en partners) is bij elk van deze initiatieven onmisbaar. Niet alleen via onze woorden, maar natuurlijk ook door onze daden willen we SOLVA als betrouwbare, bereikbare en gedegen partner naar voor schuiven.

De vele netwerk- en overlegmomenten, onze ondersteuning en partnerschappen rond een brede waaier aan thema's maar ook de één-op-één communicatie zijn dé gelegenheden bij uitstek om deze visie op communicatie en onze waarden in praktijk te brengen.

Denk maar aan de impact van bijvoorbeeld de bouw van een nieuw woonzorgcentrum of cultureel centrum, proefprojecten rond gedeelde mobiliteit of herinrichting van een verhard dorpsplein of opgravingen in het kader van de heraanleg van een straat of parking. Stuk voor stuk initiatieven die het straatbeeld, de bereikbaarheid, de voorzieningen in een buurt, stad of gemeente beïnvloeden. **Samen met het betrokken lokaal bestuur** zorgen we voor duidelijke communicatie via onze eigen kanalen en waar mogelijk / nodig via rondleidingen, opendeurdagen, eerstesteenleggingen of participatiemomenten met de buurt.

Ook bij de **dienstverlenende activiteiten** van SOLVA spelen communicatie en in bepaalde gevallen ook sensibilisatie een belangrijke rol. Vaak gaat het om 1-op-1 communicatie, tussen SOLVA en het lokale bestuur zoals bij onze dienstverlening rond handhaving of preventie.

Vanaf 2019 had de versterkte samenwerking tussen SOLVA en Streekoverleg Zuid-Oost-Vlaanderen ook zijn weerslag op de communicatie. We gingen, vooral bij projecten vanuit de regiowerking, consequent communiceren vanuit **SOLVA | Streekoverleg**.

COMMUNICATIEPLAN

Om een degelijke communicatiestrategie te kunnen voeren, werd voor 2019 een communicatieplan opgemaakt, waarbij een aantal doelstellingen op korte, middellange en lange termijn werden bepaald. Een bevraging bij het eigen personeel en een analyse van de verschillende gebruikte kanalen leidden tot concrete acties op vlak van interne communicatie, externe communicatie en interne organisatie.

Doelstelling van dit communicatieplan was driedelig:

- komen tot een gecoördineerde aanpak voor interne en externe communicatie
- de communicatie op een professionele manier uitvoeren
- de dienstverlening van SOLVA | Streekoverleg en de vele acties in samenwerking met lokale besturen en partners meer in beeld brengen

ONZE EXTERNE KANALEN UITGELICHT

In 2019 zetten we verder in op een kwalitatieve en actuele **website**, waar de 3 pijlers van SOLVA naar voor geschoven worden en alle projecten een plekje vinden.

Onze nieuwsbrief **SOLVARIA**, nu ook aangevuld met nieuws uit de regiowerking, werd in 2019 2 keer uitgestuurd. Er zijn plannen om deze papieren nieuwsbrief naar een hoger niveau te tillen. Dat zal zijn uitwerking hebben ten vroegste najaar 2020.

SOLVA heeft nu ook een **digitale nieuwsbrief** waarin we een viertal keer per jaar onze projecten en relevant regionieuws brengen. In 2019 werd deze slechts 1 keer uitgestuurd. Daarnaast werden wel nog 3 thematische nieuwsbrieven gestuurd naar de relevante doelgroep, met name rond mobiliteit, Kwaliteitskamer VakWeRK en ook het regiocongres 2019 'Koers naar de toekomst'.

Ook op **social media** is SOLVA | Streekoverleg nu ook meer aanwezig via een Facebookpagina en een LinkedIn-pagina. Zo houden we onze diverse doelgroepen op de hoogte van onze dienstverlening, events en bieden we af en toe een kijkje achter de schermen. De dienst Archeologie van SOLVA is ook al jaren bedreven in het inzetten van social media in haar publiekswerking. Foto's, filmpjes, de rubriek #fridayfinds worden fel gesmaakt bij het brede geïnteresseerde publiek.

Belangrijke **persaandacht** ging uit naar de events die we organiseerden in het kader van het project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen en verschillende acties vanuit de werking Archeologie (historisch spektakel 'Ninove 1692' en de overzichtstentoonstelling 'Landschap door.grond').

Zuid-Oost-Vlaanderen klaar voor de toekomst

In navolging van het succesvolle regio-event voor lokale besturen en stakeholders uit de regio, "Is uw gemeente klaar voor de toekomst?" uit 2018 pakten we in 2019 uit met een vervolgevent "Koers naar de toekomst" in de Filatuur te Aalst. Het werd een boeiende namiddag en avond vol inspirerende sessies rond succesformules voor leefbare kernen, werk in eigen streek en het vrijwaren van open ruimte.

ONDERNEMEN

SOLVA zet zich in om kleine en grote bedrijven binnen de streek (nieuwe) bedrijfsvestigingen aan te bieden. Ondernemingsruimte in onze regio situeert zich veelal op bedrijventerreinen. Deze draaischijven van economie, mobiliteit en tewerkstelling vormen de ruggengraat van een economisch gezonde gemeente, stad of regio. SOLVA werpt zich hierbij graag op als ontwikkelaar die de juiste kennis en expertise aan de dag kan leggen om dergelijke grootse projecten op een doordachte manier te realiseren en te beheren.

Grond is echter schaars en het aanleggen van nieuwe bedrijventerreinen valt niet altijd te rijmen met inspanningen om de open ruimte te vrijwaren. Daarom zet SOLVA zich ook in om bestaande, oude bedrijventerreinen om te vormen naar terreinen die voldoen aan de hedendaagse normen en behoeften om zo ook langdurige vestigingsmogelijkheden te bieden voor bedrijven en ondernemers in Zuid-Oost-Vlaanderen.

Wanneer toch nieuwe bedrijventerreinen gerealiseerd worden, dan gebeurt dit volgens enkele sterke duurzaamheidsprincipes, waaronder zuinig ruimtegebruik, biodiverse blauwgroene dooradering, opwekking van hernieuwbare energie ...

Daarnaast bevindt ook heel wat (potentieel voor) lokaal ondernemerschap zich in de kernen van de steden en gemeenten in Zuid-Oost-Vlaanderen. Leegstaande bedrijfsruimtes vormen kansen om deze kernen voorbeelden te laten worden van verdichting en verwevenheid van functies als wonen, werken en ontspannen.

STIMULEREN VAN INTERBEDRIJFSSAMENWERKING EN BEDRIJVENTERREINMANAGEMENT

SOLVA werkte een uniek beheers- en management-systeem uit voor de nieuw ontwikkelde bedrijventerreinen; de Vereniging van mede-eigenaars (VME). De VME wordt juridisch vastgelegd in een basisakte die alle kopers dienen te onderschrijven.

Elk bedrijventerrein heeft hierbij, naast de eigenlijke bedrijfspercelen, een aantal voorzieningen in gemeenschappelijke eigendom van alle bedrijven. SOLVA treedt hierbij op in de rol van syndicus. De VME zorgt voor continuïteit bij het beheer van de gemeenschappelijke infrastructuur op terrein zoals het afwateringsstelsel, de blusvijver en de groenbuffer. Daarnaast biedt het een platform voor gemeenschappelijke initiatieven met structurele samenwerking tussen de bedrijven op vlak van bewegwijzering, energiebeheer, beveiliging, parkeervoorziening ...

✓ BEDRIJVENTERREIN STICHTINGSDATUM VME

Aalst - Zuid IV	17-09-2012
Lierde - Wolfsveld	24-04-2013
Zottegem - Meerken	14-05-2014
Ronse - Pont-West, fase I	26-02-2018

bedrijventerreinen in Zuid-Oost-Vlaanderen onder duurzaam parkmanagement

Voor het nog te ontwikkelen regionaal bedrijventerrein Doorn Noord te Ninove zal ook een Vereniging voor mede-eigenaars ingesteld worden. Pas bij het verlijden van de basisakte en de eerste verkoopsakten kunnen de eerste stappen gezet worden voor de effectieve oprichting van de VME op dit nieuwe bedrijventerrein. Op 5 december 2019 vond alvast een bijeenkomst met de bedrijven plaats. Tijdens dit overleg stonden volgende zaken centraal: een overzicht van de voorschriften en een oproep tot het inwinnen van preadvies over de bouwplannen bij de bevoegde stadsdiensten.

Een kijkje op enkele taken van SOLVA als parkmanager

- Bij het beheer van de blauwgroene dooradering op de bedrijventerreinen waar SOLVA als syndicus optreedt, besteden we aandacht aan biodiversiteit. Bv. bij het beheer van de WADI's op het bedrijventerrein Aalst Zuid IV. De jarenlange ervaring die we in Aalst opbouwden, passen we ook toe op de andere bedrijventerreinen waar we als parkmanager optreden: Zottegem - Keistraat en Ronse - Pont-West, fase 1. In 2019 engageerde SOLVA zich in het kader van de Green Deal Biodiversiteit van de Vlaamse Overheid om voor het bedrijventerrein Doorn Noord te Ninove een visienota rond biodiversiteit om te zetten in het inrichtingsplan.
- Daarnaast zet SOLVA ook in op het stimuleren van investeringen in hernieuwbare energie. Uit een eerste ervaring op de KMO-zone Lierde - Wolfsveld in 2018 blijkt dat bedrijfsleiders vooral nood hebben aan duidelijke info en een concreet aanbod op maat vooraleer zij tot investeringen overgaan.

SOLVA WISSELDE, ZOALS IN VOORBIJE JAREN, OOK IN 2019 HAAR EXPERTISE GRAAG UIT MET ANDERE PUBLIEKE ONTWIKKELAARS EN MET LOKALE BESTUREN.

VERKOOP INDUSTRIEGRONDEN

Zuid-Oost-Vlaanderen blijft een aantrekkelijke regio voor ondernemers om er zich te vestigen. SOLVA speelt op deze nood in via een uitgebreide dienstverlening. Alles start met promotie rond de verkoop. We bereiden (kandidaat)inverteerders ook voor op de verkoop.

Door kerngegevens van (geïnteresseerde) ondernemers en bedrijven op een systematische manier te verzamelen en te analyseren, kan SOLVA meedenken met de toekomstplannen van een bedrijf en dus ook inspelen op de toekomstige behoeften aan ondernemingsruimte, inclusief productie-, opslag- en distributieprocessen.

Daarnaast waakt SOLVA over de van toepassing zijnde verkoopvoorwaarden en stedenbouwkundige en duurzaamheidsaspecten en doen we voorstellen van toewijs, op basis van de socio-economische toegevoegde waarde en het duurzaamheidsgehalte van de geplande investeringen.

De verkoop van percelen industriegrond spitste zich in 2019 vooral toe op het nieuw regionale bedrijventerrein Ninove Doorn Noord en op Zottegem - Keistraat, waarvan de verkoop respectievelijk werd opgestart in 2018 en 2015. Daarnaast startte ook de verkoopprocedure voor het regionaal bedrijventerrein Bruwaan Noord te Oudenaarde.

✓ BEDRIJVENTERREIN TOEWIJZING

Ninove – Doorn Noord	In 2019: in totaal 96.096,22m ² aan industriegronden definitief toegewezen aan 9 bedrijven Aanwezige sectoren: o.a. distributie van textiel, recyclagepark, buitenschrijnwerk, energiebesparende technieken, maatwerk door mensen met een afstand tot het normale arbeidscircuit Tewerkstelling van deze 9 bedrijven: ongeveer 350 mensen (bij vestiging), ruim 550 mensen (na realisatie van hun groeipad over een viertal jaar)
Zottegem – Keistraat	Perceeloppervlaktes: ≥ 10.000m ² Aanwezige sectoren: o.a. recyclage, openbare reinigingswerken, import/distributie/productie van hout, openbare werken, tuinbouwartikelen, auto-onderdelen
Zottegem – Meerken	In 2019 werd beslist tot terugkoop van 2 percelen wegens het overschrijden van de bouwplichttermijn

Voorbeelden van toewijzing en terugkoop (situatie 2019)

OP WEG NAAR DUURZAME BEDRIJVENTERREINEN

Dat de nieuwe generatie bedrijventerreinen een duurzaamheidstoets moet doorstaan, is ook bij SOLVA diep ingeworteld bij het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen. Zuinig ruimtegebruik, plaats voor water en hernieuwbare energie, maar ook maatschappelijk duurzame concepten zijn hierbij de standaard.

CHARTER 'MAATSCHAPPELIJKE ACTIEF-BEDRIJVENTERREINEN'

Binnen de Vereniging van Mede-eigenaars (VME) wordt op vrijwillige basis ook het charter 'Maatschappelijke Actief-bedrijventerreinen' onderschreven. Dit stelt een aantal voorwaarden op vlak van duurzaamheid.

'Maatschappelijke bedrijventerreinen' zijn bedrijventerreinen waarbij maatschappelijke functies zoals tewerkstelling, esthetisch en architecturaal aantrekkelijk bouwen, gebruik van milieuverantwoorde materialen en technieken, duurzame bedrijfsvoering, maar ook betaalbaar duurzaam groenbeheer met aandacht voor biodiversiteit aan bod komen.

'Actiefbedrijventerreinen' zijn bedrijventerreinen die via hernieuwbare wijze instaan voor de energiebehoeften voor de aanwezige bedrijven en bovendien virtueel een netto surplus aan hernieuwbare energie kunnen genereren ten behoeve van de omliggende agglomeraties.

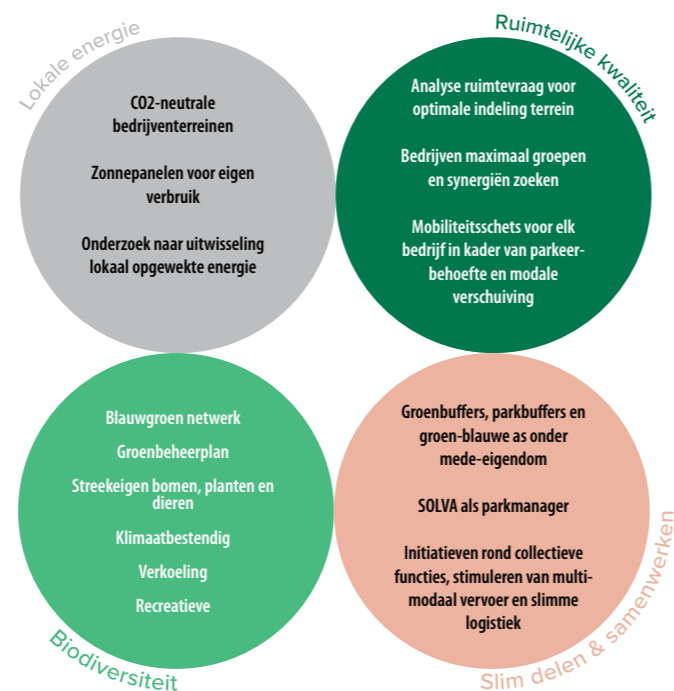
Binnen dit charter is ruimte om ook onderstaande zaken te integreren in samenspraak met de lokale besturen en de bedrijven:

- Realisatie en versterking van biodiverse Blauw-Groene Hoofdstructuur
- Duurzaam industrieel bouwen
- Plaatsing van bewegwijzering
- Camerabewaking
- Centrale parkeergelegenheid
- Opwekking van hernieuwbare energie

DUURZAAMHEIDSMATRIX MET 4 KERNWAARDEN

Voor de ontwikkeling van de nieuwe generatie bedrijventerreinen is SOLVA op zoek gegaan hoe deze nog duurzamer te maken. Daartoe stelden we een duurzaamheidsmatrix op die vier kernwaarden omvat: lokale energie, ruimtelijke kwaliteit en zuinig ruimtegebruik, biodiversiteit en slim delen en samenwerken. Juridisch wordt dit verankerd in een gedegen bedrijventerrein-paspoort, waarin – naast de algemene en technische info en het uitgiftebeleid - de specifieke verkoopsvoorwaarden worden vastgelegd. Het is net in deze verkoopsvoorwaarden dat de duurzame toets vervat zit.

Dit nieuwe type van bedrijventerrein wordt voor het eerst toegepast op Doorn Noord te Ninove. Deze duurzame aanpak wordt in de toekomst ook gerealiseerd in Oudenaarde (Bruwaan Noord), Brakel (Uitbreiding ambachtelijke zone), Ronse Pont West fase 2 & 3 en de toekomstige lokale bedrijventerreinen in Lede en Oosterzele.

De principes in een notendop

HERWAARDEREN VAN BESTAANDE BEDRIJVENTERREINEN

Bestaande bedrijventerreinen, waarvan de aanleg in sommige gevallen al teruggaat tot de jaren '60, voldoen niet aan de hedendaagse principes van duurzaamheid en zuinig ruimtegebruik. Om een up-to-date terrein met moderne opvattingen te bekomen, brengt SOLVA problemen en oplossingen samen in een actieplan. Realisaties op het publieke en het private terrein worden in samenspraak met het betrokken lokaal bestuur en de aanwezige bedrijven(vereniging) voorbereid.

Dergelijke opdracht kreeg SOLVA van de stad Aalst voor de herinrichting van de bestaande bedrijventerreinen Zuid II & III te Erembodegem. Een grondige studie op het terrein vormt het voorwerp van een voortraject. Dit zal normaliter leiden tot een vervolgtraject waarbij de heraanleg van het openbaar domein wordt gerealiseerd. Tijdens het voortraject streeft SOLVA ernaar ook de heraanleg op het private terrein te stimuleren. In 2019 werd de inventarisatiefase voltooid. In 2020 zal de ontwerpfase doorlopen worden en het voortraject gefinaliseerd. Het eindresultaat is een herinrichtingsplan dat aan de basis van de heraanleg zou moeten liggen.

VERWEVENHEID IN DE KERNEN

Leegstaande en verwaarloosde bedrijfspanden, leegstaande kerken en hoeves, historisch gegroeid maar doorheen de tijd omsingeld door woonbebouwing, creëren kankerplekken in woongebieden. Wanneer al ingegrepen wordt, is totale afbraak de makkelijke maar weinig creatieve oplossing om het probleem letterlijk weg te werken. Bovendien is de evidente herbestemming om de gesaneerde plek vol te bouwen met een uniforme bestemming: wonen.

SOLVA screent in nauwe samenwerking met de Vlaamse dienst rond leegstaande bedrijfsruimtes alle steden en gemeenten in haar werkingsgebied op mogelijke beschikbare, leegstaande bedrijfspanden in woongebied. Mogelijke opportuniteiten worden zichtbaar via de jaarlijks op te maken gemeentelijke inventarislijst. SOLVA wil via proactief overleg met de gemeenten zoeken naar een herbestemmingsplan voor leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimtes. Daarbij kan in de richting van verdichting en verwevenheid gekeken worden en een bepaalde categorie van economische activiteit samenvallen met woonfuncties.

Starten doen we met een voorbeeldproject waarbij een leegstaand fabriekspand, gelegen in woongebied, op basis van een haalbaarheidsonderzoek omgevormd wordt naar een multifunctioneel complex. Nieuwe economische activiteit wordt zo naar het woongebied aangetrokken. Bijgevolg is vermenging van functies niet alleen complementair en verzoenbaar met de buurt, maar verhoogt dit ook de aantrekkelijkheid van de buurt.

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

BIODIVERSITEIT OP BEDRIJVENTERREINEN

Op de bedrijventerreinen waar SOLVA als parkmanager optreedt, staat biodiversiteit centraal bij het beheer van de blauwgroene landschapselementen. Zo worden op de bedrijventerreinen Zottegem – Keistraat en Ronse – Pont-West, fase 1 het maaibeheer en het beheer van streekeigen planten rond de WADI's uitgevoerd door vzw LAVA (Landschapsbeheer Vlaamse Ardennen). Op de foto is te zien hoe de bloemenweides op Pont-West langs de S-vormige WADI's worden beheerd. Deze blauwgroene elementen zijn niet alleen ecologische stapstenen en corridors, ze zijn ook meer indirect verbonden met de groenblauwe elementen buiten de bedrijventerreinen.

ZONNEPANELEN ALS OPSTAP NAAR ELEKTRIFICATIE

In 2019 werden onder stimulans van SOLVA PV-panelen geplaatst op de bedrijfspanden van twee bedrijventerreinen, namelijk in Lierde - Wolfsveld en Zottegem - Meerken. Om de bedrijven hiertoe te bewegen, organiseerde SOLVA eerst een korte technische toelichting over hernieuwbare energieopwekking via PV-panelen en andere aspecten van elektrificatie zoals 'smart energy management', laadpalen voor elektrische mobiliteit en de nieuwe generatie warmtepompen. Daarnaast bood SOLVA concrete oplossingen op maat van elk bedrijf met bijhorende offertes. Dit in combinatie met het in het vooruitzicht stellen van de Provinciale subsidie van 20.000€ per bedrijventerrein kon de bedrijfsleiders over de streep trekken om de investering aan te gaan en over te gaan tot (gefaseerde) installatie.

Dit initiatief leidde in Lierde – Wolfsveld tot een geïnstalleerd vermogen van 115.825 Wp voor een investeringsbedrag van 107.370,00€. En voor het bedrijventerrein Zottegem-Meerken zelfs tot 144.100 Wp aan geïnstalleerd vermogen voor een investeringsbedrag van 130.484,00€.

Belangrijk is dat de geplaatste PV-systemen zijn voorzien op smart energy management. Zo kunnen investeringen die achteraf nog gebeuren, zoals back-upsystemen & batterijopslag, laadpalen voor elektrische mobiliteit, warmtepompen en warmtepompboilers, hier naadloos op aansluiten. Zo is meteen een aanzet gegeven tot de realisatie van de elektrificatie-economie op de zones.

HERBESTEMMING VOORMALIGE KANTFABRIEK

De stad Ninove heeft ons in dit kader aangesteld voor de opmaak van een haalbaarheidsstudie voor de reconversie van de Moeremanssite, een voormalige kantfabriek gelegen op wandelafstand van het centrum.

Er wordt niet gekozen voor een evidente herbestemming naar wonen toe, maar het stadsbestuur daagt SOLVA wel uit om 'out of the box' op zoek te gaan naar een bestemming die Ninove op de kaart kan zetten.

WONEN

SOLVA hanteert drie uitgesproken basisbegrippen in de ondersteuning van de gemeenten bij hun lokaal woonbeleid: betaalbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

Tot 2019 had SOLVA een lange traditie van het bouwen van nieuwe woonegelegenheden in opdracht en in samenwerking met de lokale besturen op haar grondgebied. Een wijziging in de fiscale regelgeving zorgde er echter voor dat SOLVA haar activiteitenfocus moest verleggen. In die zin werd 2019 een voorbereidingsjaar om vanaf 2020 van start te gaan met projectontwikkeling 'nieuwe stijl'.

EIGEN WONINGPROJECTEN

SOLVA slaagde er tot nu toe in om in samenspraak met de deelnemende gemeenten jaarlijks een aantal nieuwe woonegelegenheden te ontwikkelen. Hetzij nieuwe bouwpercelen, hetzij de vervanging van leegstaande gebouwen door woningen en appartementen.

Via deze dienstverlening probeert SOLVA te voldoen aan de groeiende nood aan bijkomende woonegelegenheden om wonen in eigen streek mogelijk te maken. De problematiek van de vennootschapsbelasting heeft er echter voor gezorgd dat SOLVA in de toekomst op een andere manier tewerk zal moeten gaan bij de realisatie van betaalbare, kwaliteitsvolle woonegelegenheden.

SOLVA is momenteel de laatste projecten aan het realiseren en verkopen waarin zijzelf als bouwheer optreedt.

PROJECTONTWIKKELING – WOONPROJECTEN NIEUWE STIJL

SOLVA zal het bouwheerschap in de toekomst dus niet meer opnemen. “Nieuwe stijl” betekent dat SOLVA niet meer zelf bouwt maar een oproep lanceert naar innovatieve en creatieve projectontwikkelaars en ontwerpers. Deze partners zullen onder de coördinatie van SOLVA het project realiseren middels een publiek-private samenwerking (PPS).

Om de specifieke doelgroep van projectontwikkelaars en ontwerpers te bereiken, werkt SOLVA per project een uitgekende marketingstrategie en communicatie uit. In 2020 zal het eerste project “nieuwe stijl” gelanceerd worden, waarvoor in 2019 de nodige voorbereidingen getroffen werden.

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

WONEN IN AUTOLUW PARKGEBIED | TER GAUWEN - MAARKEDAL

De gemeente Maarkedal stelde SOLVA aan als bouwheer voor de realisatie van 15 eengezinswoningen, elk met een eigen private tuin. Alle woningen worden ook op een centraal parkplein aangesloten, Parkgebied 'Ter Gauwen'. In 2019 werd de bouw van de woningen afgerond en vatten de werken voor het parkgebied aan. Het wordt een autoluw gebied waarbij het woonproject verbonden zal worden met het WZC Ter Gauwen en waar jong en oud zich thuis zal voelen.

WOONPROJECT SINT-LIEVENS-HOUTEM | EILANDPARK

SOLVA is sinds 2013 eigenaar van een oud industrieel pand te Sint-Lievens-Houtem. De zuidelijke fabrieksgebouwen werden al afgebroken in 2019. In 2020 volgen de noordelijke gebouwen en is het projectgebied bouwrijp voor de ontwikkeling van 35 à 40 woonegelegenheden. Eind 2019 werd een Publiek-Private samenwerking goedgekeurd waarbij SOLVA de grondpositie inneemt en op zoek gaat naar een geschikt team van projectontwikkelaar en architect voor de realisatie van dit kernversterkend project.

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Meer en meer gemeenten doen beroep op SOLVA bij de realisatie van publieke gebouwen en infrastructuur. De opdrachten omvatten een grote verscheidenheid van onderwerp: zorg, veiligheid, jeugd, sport, milieu, cultuur ... Het bouwteam van SOLVA staat haar lokale besturen van a tot z bij in de realisatie van een project.

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

HERBESTEMMING VAN HISTORISCH PATRIMONIUM

SOLVA bouwde ook in 2019 haar dienstverlening rond herbestemming en renovatie verder uit. Hiermee wenst SOLVA een antwoord te bieden op een duidelijke vraag vanuit de aangesloten gemeenten, vooral rond de herbestemming van leegstaande kerken.

Momenteel werkt SOLVA een stappenplan uit voor de totaalbegeleiding van de gemeenten. Vanuit een brainstorm met inspraak van stakeholders komen we tot een voorstel van herbestemming dat ofwel vertaald wordt in een verkoop, verhuur of een ander zakelijk recht ofwel een verbouwing noodzaakt om de nieuwe functies in onder te brengen. Voor al deze stappen kan het bestuur beroep doen op de expertise en begeleiding van SOLVA.

Verschillende steden en gemeenten hebben in hun patrimonium beschermde gebouwen of gebouwen die op de inventaris van bouwkundig erfgoed staan. Om deze panden niet te laten verkommeren, kunnen de gemeenten terecht bij SOLVA voor de restauratie van dergelijke gebouwen. SOLVA onderzoekt ook of een project in aanmerking komt voor een renovatiepremie.

Ook in 2019 bleef het thema 'herbestemming van kerkgebouwen' actueel. Zo volgde SOLVA het studietraject mee van verschillende kerkgebouwen in haar werkingsgebied door de architectenpool van het "Projectbureau Herbestemming Kerken". Bedoeling is om na deze studietrajecten mee te dingen als kandidaat voor de realisatie van deze herbestemmingsprojecten. Het "Projectbureau Herbestemming Kerken" is echter een tijdelijk initiatief, waardoor SOLVA op termijn ook de studietaken van het "Projectbureau" kan overnemen.

HERBESTEMMING VAN INDUSTRIEEL PATRIMONIUM

SOLVA specialiseert zich ook alsmear meer in de herontwikkeling van industriële gebouwen. Deze complexen bevinden zich zowel op bedrijventerreinen als in woongebied en vragen een aangepaste, vernieuwende aanpak. SOLVA kan op basis van jarenlange ervaring een concreet projectplan voor herbestemming voorleggen. Via een degelijk haalbaarheidsonderzoek worden zowel de kosten als de opbrengsten in kaart gebracht. Zo heeft SOLVA perfect zicht op alle subsidiemogelijkheden waarbij zowel voor de aankoop van het fabriekscomplex als voor de eventuele afbraakwerken subsidies aangereikt kunnen worden.

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

BOUW NIEUW POLITIEKANTOOR NINOVE

In 2015 werd SOLVA aangesteld als bouwheer voor de realisatie van een nieuw politiekantoor in het centrum van de stad Ninove. Na het doorlopen van de ontwerpfase werden de werken begin 2018 gestart. De voorlopige oplevering vond plaats halfweg 2019 waarna de politiezone in het najaar haar intrek in het gebouw kon nemen. Het gebouw kenmerkt zich als BEN (bijna-energie-neutraal) en is voorzien van moderne technieken.

MINIGOLFTERREIN DOMEIN DENDERGALM GIJZEGEM

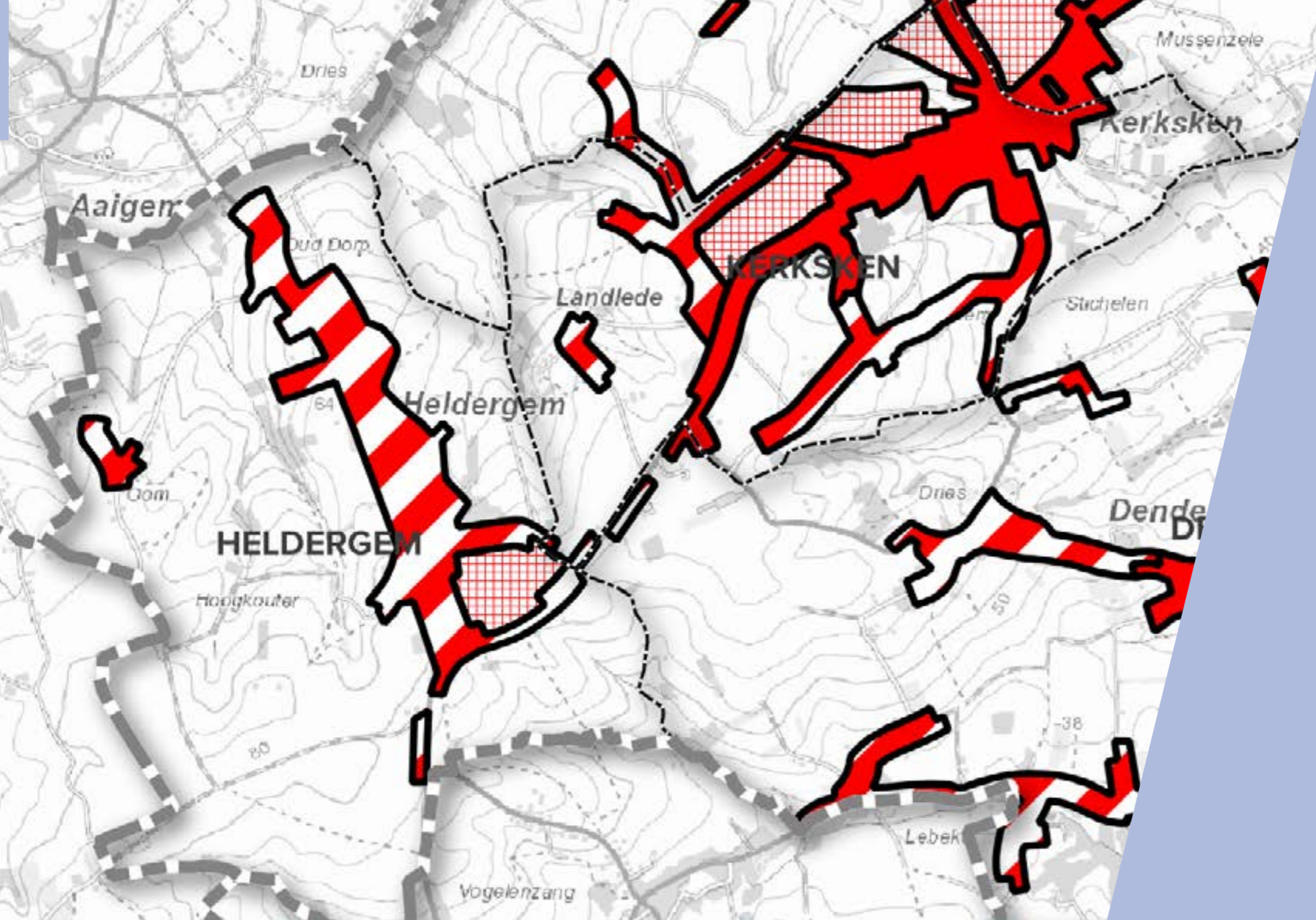
Stad Aalst stelde SOLVA in 2017 aan als bouwheer voor de realisatie van een minigolfterrein in het domein Dendergalm te Gijzegem. De werken startten in het najaar van 2018 en werden in de zomer van 2019 opgeleverd. De beslissing om een minigolfterrein te laten aanleggen werd ingegeven vanuit de visie dat een dergelijk uniek terrein in de deelgemeente ook een unieke trekpleister moet worden. Volgende troeven beslisten in het voordeel van minigolf: deze functie past bij de recreatieve functie van het domein, spreekt een ruim publiek aan (kinderen en senioren), veroorzaakt een beperkte overlast en was in de ruime omgeving niet te vinden.

KLEEDKAMERS IN MODULAIR GEBOUW

In opdracht van de gemeente Herzele treedt SOLVA op als bouwheer voor de oprichting van een nieuwe accommodatie op de site De Tramzate ter hoogte van de voetbalterreinen. Het betreft een viertal kleedkamers, berging, sanitair en een polyvalent te gebruiken lokaal. Deze werden in de zomer van 2019 in dienst genomen. Omwille van een snelle realisatie werd gebruik gemaakt van modulaire bouwtechnieken. Het gebouw is voorzien van PV-panelen en van een reeks warmtepompboilers om respectievelijk te voorzien in elektriciteit en warm water voor de douches. Op deze manier wordt hernieuwbare energie ook in dit gebouw meervoudig toegepast.

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

De maatschappij wordt zich steeds bewuster van het feit dat ruimte een schaars goed is en dat een halt toegevoegd moet worden aan de ongebreidelde inname van de open ruimte. Een slim, multifunctioneel ruimtegebruik moet ervoor zorgen dat de ruimtelijke kwaliteiten versterkt kunnen worden en tegelijk de woon-, werk-, winkel- en ontspanningsnaden van de steeds groeiende bevolking vervuld worden. Lokale besturen staan dan ook voor grote uitdagingen op het vlak van ruimtelijke ordening en SOLVA wil voor hen een solide partner zijn.

SOLVA heeft een breed dienstverleningsaanbod op het vlak van ruimtelijke ordening. Dit gaat van beleidsvoorbereidend studiewerk tot de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen en dit zowel op het niveau van de gemeente als op niveau van de individuele kavel. SOLVA beschikt hiertoe over een multidisciplinair team van ruimtelijk planners, landschapsarchitecten, geografen, ingenieurs, een architect, een landmeter-expert, een mobiliteitsexpert en een jurist gespecialiseerd in ruimtelijk recht. De specifieke vraag van het bestuur bepaalt de samenstelling van het projectteam en welke relevante expertises samengebracht worden.

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

In 2019 werd de dienstverlening bovendien uitgebreid met een intergemeentelijk omgevingsambtenaar die volgens het kostedelende principe lokale besturen ondersteunt bij het vergunningenbeleid. Ad hoc beroep doen op SOLVA voor vergunningverlening blijft nog steeds mogelijk.

Voor de nieuwe generatie gemeentelijke ruimtelijke beleidsplannen kan een lokaal bestuur beroep doen op SOLVA als projectregisseur. Het lokaal bestuur kan hierbij het volledige gerelateerde takenpakket aan SOLVA toevertrouwen: van administratieve procedures (zoals aanstellen van een ontwerpbureau) over het bewaken van de kwaliteit en de timing tot het participatietraject dat parallel spoort aan het planproces.

KWALITEITSKAMER VAKWERK

SOLVA lanceerde in 2019 samen met Veneco en Interwaas het samenwerkingsverband 'VakWeRK'. Deze kwaliteitskamer heeft tot doel de architecturale en ruimtelijke kwaliteit in de regio te verhogen. VakWeRK adviseert rond concrete projecten en stelde hiervoor een multidisciplinair team samen van 6 experts, waaronder de Gentse stadsbouwmeester.

'**VAK**' heeft een gelaagde betekenis. Enerzijds vereist het vakmensen om tot kwalitatieve projecten te komen. Anderzijds is er, als aanvulling op de lokale expertise, nood aan externe deskundigen - vakmensen - om, in dialoog met bouwheren, ontwikkelaars en ontwerpers, plannen en projecten op een professionele en objectieve en onderbouwde manier te adviseren om de kwaliteit van de projecten en de meerwaarde voor de omgeving nog te verhogen.

'**WERK**' staat voor 'Werken aan Ruimtelijke kwaliteit'. Kwaliteit komt niet zomaar tot stand. Het is het resultaat van een constructieve samenwerking en open communicatie tussen alle partijen die betrokken zijn bij het vormgeven van een kwalitatief project.

In 2019 plaatsten uit onze regio Denderleeuw, Geraardsbergen, Herzele, Ninove, Sint-Lievens-Houtem en Zwalm een project op de agenda van de Kwaliteitskamer.

<ul style="list-style-type: none"> ▀ Aantal RUP's Aantal gemeentelijke structuurplannen Aantal studies Aantal begeleidingsopdrachten Aantal GIS-opdrachten 	<ul style="list-style-type: none"> 26 1 8 4 2
<ul style="list-style-type: none"> Nieuwe opdrachten in 2019 Aantal afgeronde RUP's in 2019 Aantal afgeronde studies in 2018 	<ul style="list-style-type: none"> 6 5 2
<ul style="list-style-type: none"> Stedenbouwkundige ondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> 5 Maarkedal, Lierde, Zottegem, Denderleeuw, Zwalm

overzicht van toegewezen en afgeronde opdrachten team planning - 2019

Een greep uit het aanbod van dienstverlening van SOLVA op het vlak van ruimtelijke ordening en ruimtelijke studies:

ONTWERPEND ONDERZOEK - MASTERPLANNING

Ruimtelijke vraagstukken worden steeds vaker via ontwerpend onderzoek en masterplanning benaderd. SOLVA zorgt er via deze dienstverlening voor dat een stad of gemeente zicht krijgt op de mogelijkheden binnen een projectgebied. Dit kan gaan van een klein restperceel tot een volledig bouwblok waarvoor een langetermijnvisie wordt uitgetekend. Ruimtelijke en planologische analyse gaan de effectieve ontwerpfase vooraf. Afhankelijk van de vraag blijft dit beperkt tot een volumestudie, maar ook verdere uitwerking tot een gedetailleerd masterplan behoort tot de mogelijkheden.

Zo werd in 2019 een strategisch gelegen bouwblok in het centrum van Haaltert onderzocht op zijn mogelijkheden. Op basis hiervan ging een sociale huisvestingsmaatschappij aan de slag om de visie in de realiteit om te zetten. Ook de potenties van een voormalige fabriekssite, ingebed in het woonweefsel van Ronse, werden in kaart gebracht en dienden als basis voor een schetsontwerp en onderhandelingen met de eigenaar.

Een aantal besturen deden in 2019 ook beroep op SOLVA om hen bij te staan bij de opmaak van een masterplan. Gemeente Lede liet een masterplan opmaken voor het centraal gelegen bouwblok waarin het gemeentehuis is gevestigd. Naast een nieuw administratief centrum en een nieuwbouw voor de academie, werd ruimte gecreëerd voor woningen, allen gelegen rondom een centrale dorpstuin.

RUIMTELIJKE STRUCTUURPLANNING

De meeste structuurplannen zijn opgemaakt begin jaren 2000 en zijn vanwege de veranderende maatschappelijke en socio-economische context niet meer up-to-date. Gezien de structuurplannen nog altijd de basis vormen voor het ruimtelijke beleid, kan gekozen worden om het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan volledig of deels te actualiseren en af te stemmen op de huidige wensen en behoeften. Op die manier kunnen urgente knelpunten worden weggewerkt en kan tegelijkertijd de visie voor het grondgebied van de gemeente worden bijgestuurd. Verwacht wordt dat de in 2018 opgestarte tweede partiële herziening van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Lierde inzake recreatie begin 2020 definitief goedgekeurd zal worden.

RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN – RUP

De opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen blijft één van de belangrijkste activiteiten binnen de dienst ruimtelijke planning. De rigiditeit van het gewestplan in combinatie met voortdurend wijzigende maatschappelijke uitdagingen maakt dat meer en meer nood is aan een aangepast juridisch-planologisch kader. Hoewel enkele gemeenten nog altijd een oplossing willen bieden aan de door het gewestplan gecreëerde zonevreemdheid, zien we alsmear vaker dat de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan tegemoet kan komen aan specifieke noden.

Zo werd in Ninove een RUP opgestart om een woonuitbreidingsgebied om te vormen naar groengebied met ruimte voor een aanpalend bedrijf. In de Kruisemse deelgemeente Zingem wenst het bestuur dan weer een kernversterkend woonuitbreidingsgebied om te vormen naar woongebied en tegelijkertijd de scouts te herlokalisieren naar een locatie in de nabijheid van het gemeentelijke speelbos.

INTEGRALE DETAILHANDELSPLANNEN

Samen met de partners maakt SOLVA een totaalanalyse van de bestaande situatie en de evolutie van de detailhandel in een gemeente of stad en dit zowel van de economische, ruimtelijke als vastgoedcomponent. De resultaten van de analysefase worden verwerkt tot concrete strategische voorstellen voor de toekomst van de lokale detailhandel en leiden uiteindelijk tot een actieplan op maat van de gemeente. Een eerste reeks van integrale detailhandelsplannen werd in de loop van 2019 opgeleverd. In Erpe-Mere en Brakel startten dan weer nieuwe trajecten op.

WOONOMGEVINGSPLANNEN

Een woonomgevingsplan is een gebiedsdekkende en gebiedsgerichte differentiatie van de bestaande woongebieden, hetzij aangeduid op het gewestplan, hetzij aangeduid op een bijzonder plan van aanleg (BPA) of RUP. Op basis van een analyse van het bestaande woonweefsel en rekening houdende met de gewenste dichtheden, typologieën, leefomgevings- en woonkwaliteiten, wordt een zoneringsplan opgemaakt dat het bestaande woonweefsel structureert. Voor elke zone worden stedenbouwkundige spelregels opgemaakt die afgestemd zijn op de bestaande toestand, maar ook ruimte bieden om te evolueren naar een duurzamer woonpatroon met ruimte voor verdichting op plaatsen waar dit wenselijk is. Een woonomgevingsplan concretiseert op die manier de visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en biedt de gemeente een generiek kader om projectvoorstellen te kunnen beoordelen. De mogelijkheid bestaat om een woonomgevingsplan op termijn om te zetten in een (verordenend) ruimtelijk uitvoeringsplan gezien beide documenten vormelijk sterke affiniteiten vertonen.

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

Samen met de gemeente Haaltert organiseerde SOLVA in het najaar van 2019 drie participatieavonden in het kader van de opmaak van een woonomgevingsplan. Tijdens de workshops werd in kleine groepen gedebatteerd over kernversterking en wat de ruimtelijke randvoorwaarden hiervoor zijn. Met de verzamelde input van de workshops wordt in 2020 het woonomgevingsplan verder vorm gegeven.

VOORSTUDIES

Onder het motto 'goed begonnen is half gewonnen' staat SOLVA ook in voor de voorbereiding van projecten en studies. Enkele concrete voorbeelden zijn het voeren van een locatieonderzoek of behoefteonderzoek in functie van bijvoorbeeld een ruimtelijk uitvoeringsplan. In sommige gevallen is het nog aftasten of een project of plan gerealiseerd kan worden. Dan kan gekozen worden om een haalbaarheidsonderzoek te starten.

SOLVA voerde in 2019 diverse haalbaarheidsstudies uit in opdracht van de gemeente Haaltert naar aanleiding van enkele strategische projecten waarvan de gemeente in de komende legislatuur werk wil maken. Zowel het ruimtelijk-planologische, het bouwtechnische als het financiële luik kwam hierbij aan bod.

SECTORALE STUDIES

SOLVA voert daarnaast ook sectorale studies uit met aandacht voor de ruimtelijke component om lokale besturen te ondersteunen in beleidsbeslissingen. Elke vraag wordt ontleed om de betrokken gemeente via ruimtelijke analyse, data-analyse en een methodische aanpak meer inzichten te bieden in bepaalde probleemstellingen. In navolging van de ruimtelijk-economische studie in Oudenaarde werden in 2019 de mogelijkheden tot verhogen van het ruimtelijk rendement op de bestaande terreinen onderzocht.

SOLVA voerde in 2019 diverse haalbaarheidsstudies uit in opdracht van de gemeente Haaltert naar aanleiding van enkele strategische projecten waarvan de gemeente in de komende legislatuur werk wil maken. Zowel het ruimtelijk-planologische, het bouwtechnische als het financiële luik kwam hierbij aan bod.

ONDERSTEUNING GEMEENTELIJKE OMGEVINGSDIENST

Lokale besturen worden alsmaar vaker geconfronteerd met onderbezetting op de dienst Omgeving. Dit kan gaan van tijdelijke uitval wegens ziekte tot structureel personeelstekort. Omgevingsvergunningen zijn echter aan strikte procedures en bijhorende timing onderworpen. Om continuïteit op vlak van deze vergunningverlening te garanderen, biedt SOLVA de lokale besturen hierbij ondersteuning.

In 2019 heeft SOLVA de dienstverlening op dit vlak ook uitgebreid met een intergemeentelijk omgevings-ambtenaar die volgens het kostendelende principe lokale besturen ondersteunt. Gemeenten die geen nood hebben aan een voltijdse kracht, kunnen op die manier toch beroep doen op de kennis en expertise die nodig is voor deze specifieke taak.

Het takenpakket dat SOLVA kan opnemen is zeer divers, gaande van louter administratief-stedenbouwkundige taken tot inhoudelijke dossierbehandeling, adviesverlening, tijdelijk vervangen van het diensthoofd, enz.

Bovendien kan de ondersteuning op verschillende manieren georganiseerd worden:

- ad hoc (in de gemeente of vanuit de kantoren van SOLVA)
- continu-wekelijks voor een bepaalde periode
- ondersteuning voor onbepaalde duur door een (inter)gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar

In 2019 maakten Denderleeuw, Lierde, Maarkedal, Zottegem en Zwalm gebruik van deze dienstverlening.

KENNISDELING

De Lokale Atria ruimtelijke ordening die het Departement Omgeving organiseert, worden sinds 2019 in samenwerking met SOLVA inhoudelijk vormgegeven. De bestaande geografische indeling van besturen werd hiervoor licht aangepast zodat deze volledig afgestemd is op het werkingsgebied van SOLVA. Deze laagdrempelige, maar efficiënte vorm van kennisdeling wordt door de omgevingsambtenaren fel gesmaakt. Getuige hiervan is de hoge opkomst en de vraag naar een hogere frequentie van deze bijeenkomsten.

Ook de Vlinter-werkgroep ruimtelijke ordening met als deelnemers de verschillende intercommunales uit Vlaanderen die werken rond ruimtelijke ordening, is een bron om kennis en ervaring uit te wisselen. Op dit platform worden actuele thema's en ruimtelijke problemen besproken. Zo is SOLVA altijd op de hoogte van de meest recente wetswijzigingen, procedures, enz. en kan ze deze kennis op haar beurt delen met de lokale besturen.

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

MASTERPLAN MET AMBITIES VOOR MUNKZWALM

In opdracht van het gemeentebestuur van Zwalm werkte SOLVA samen met enkele andere partners enkele jaren aan het Masterplan Munkzwalm. Doel is om een woon-uitbreidingsgebied in het centrum van Munkzwalm aan te snijden en hiermee dit centrum nieuw leven in te blazen.

Het Masterplan heeft als focus het woon- en zorgaanbod binnen de kern van Munkzwalm uit te breiden met aandacht voor alle bijhorende aspecten zoals mobiliteit, een aantrekkelijke en leefbare dorpskern, duurzaamheid, een evenwichtige mix van sociale en private woningen, gemeenschapsvoorzieningen...

De opwaardering van de kerkomgeving als unieke toegangspoort tot de nieuwe woonzorgkern met marktplein, zal het dorpsleven een hele nieuwe dynamiek geven. Het is daarbij een echt kernversterkend project geworden waarvoor niet alleen inwoners maar ook diverse partners als medeontwikkelaar werden betrokken zoals de Sociale Huisvestingsmaatschappij, de uitbater van het woonzorgcentrum, de school en het Departement Omgeving. Tijdens twee infomarkten werden ook de inwoners van Zwalm betrokken bij het ontwerp.

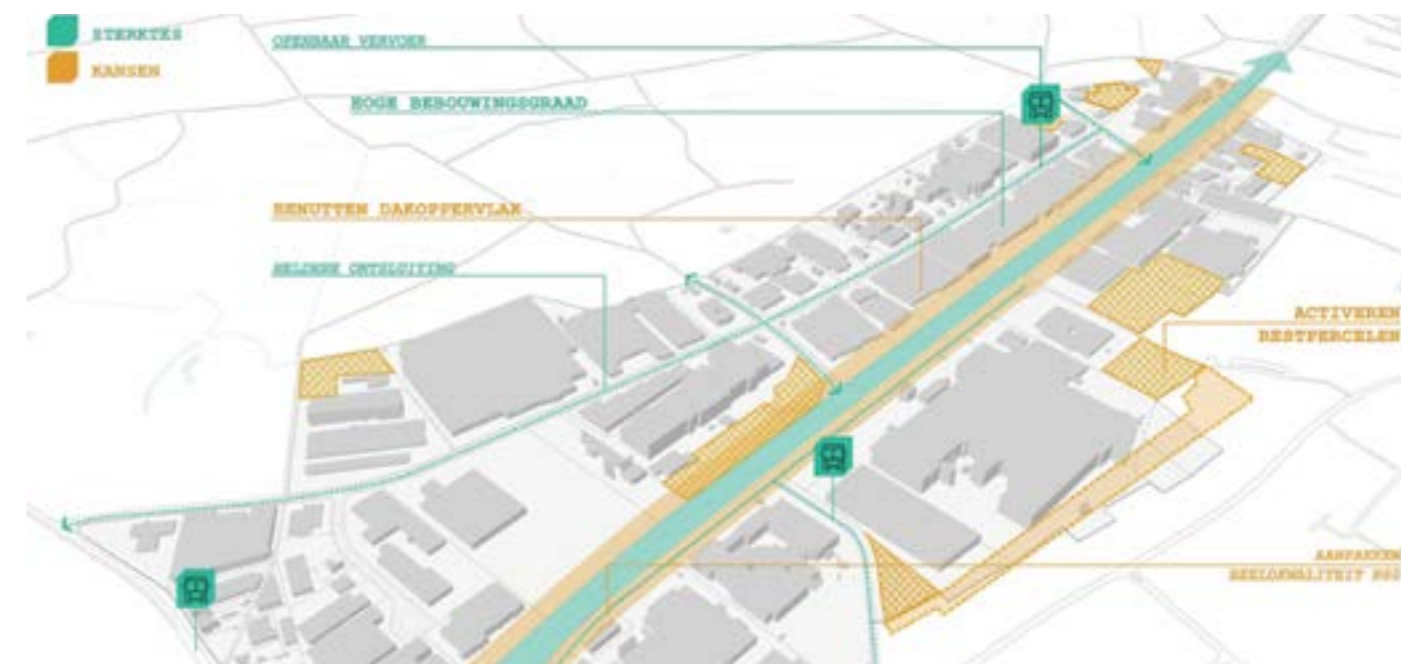
VERVOLGSTUDIE 'VERHOGEN RUIMTELIJK RENDEMENT OP BESTAANDE (REGIONALE) BEDRIJVENTERREINEN' OUDENAARDE

In 2018 maakte SOLVA in de ruimtelijk-economische studie een inschatting van de ruimtebehoefte voor regionale bedrijvigheid in 2025 en 2030 voor Oudenaarde. In de vervolgstudie wordt onderzocht om binnen het bestaande aanbod aan (regionale) bedrijvigheid bijkomende ruimte te creëren. De studie is opgedeeld in twee delen en focust op de bedrijventerreinen Bruwaan-Ring II, Lindestraat, Coupure, Meersbloem en Hoge Bunders.

Deel 1 focust op een algemene situering van de bedrijventerreinen en een kwantitatieve en kwalitatieve analyse. Enkele conclusies uit dit deel van het onderzoek: het hoge aantal parkeerplaatsen, de lage bouwhoogtes, het aantal aanwezige zonevreemde functies en de leegstand. Deze analysefase resulteerde in een maatregelenmatrix van wat mogelijk is om deze problematieken aan te pakken.

Bij elke voorgestelde maatregel hoort een inschatting van de kostprijs, de mogelijke ruimtewinst en haalbaarheid.

In deel 2 wordt concreet nagegaan in hoeverre bijkomende ruimte kan worden gecreëerd op de bestaande bedrijventerreinen en aan welke kostprijs. Er werd verder gewerkt met vier haalbaarheidsstudies uit de eerste fase van deze studie, namelijk 1) het bundelen van parkeren en 2) het activeren van restpercelen op Bruwaan-Ring II, 3) het benutten van de dakoppervlaktes op de Lindestraat en 4) het hoger bouwen en stapelen van functies op de Meersbloem. Algemene conclusie: de investering is steeds groter dan het ruimtelijk rendement, op het plaatsen van zonnepanelen na. Dus zolang er geen enorme schaarste is of er andere redenen zijn om te investeren in dure maatregelen zoals onderzocht in de haalbaarheidsstudies, zal men er altijd voor kiezen om bijkomende ruimte aan bedrijvigheid te ontwikkelen door (goedkopere) ruimte aan te snijden.

Studie Verhogen ruimtelijk rendement Oudenaarde SWOT-analyse Bruwaan-Ring II

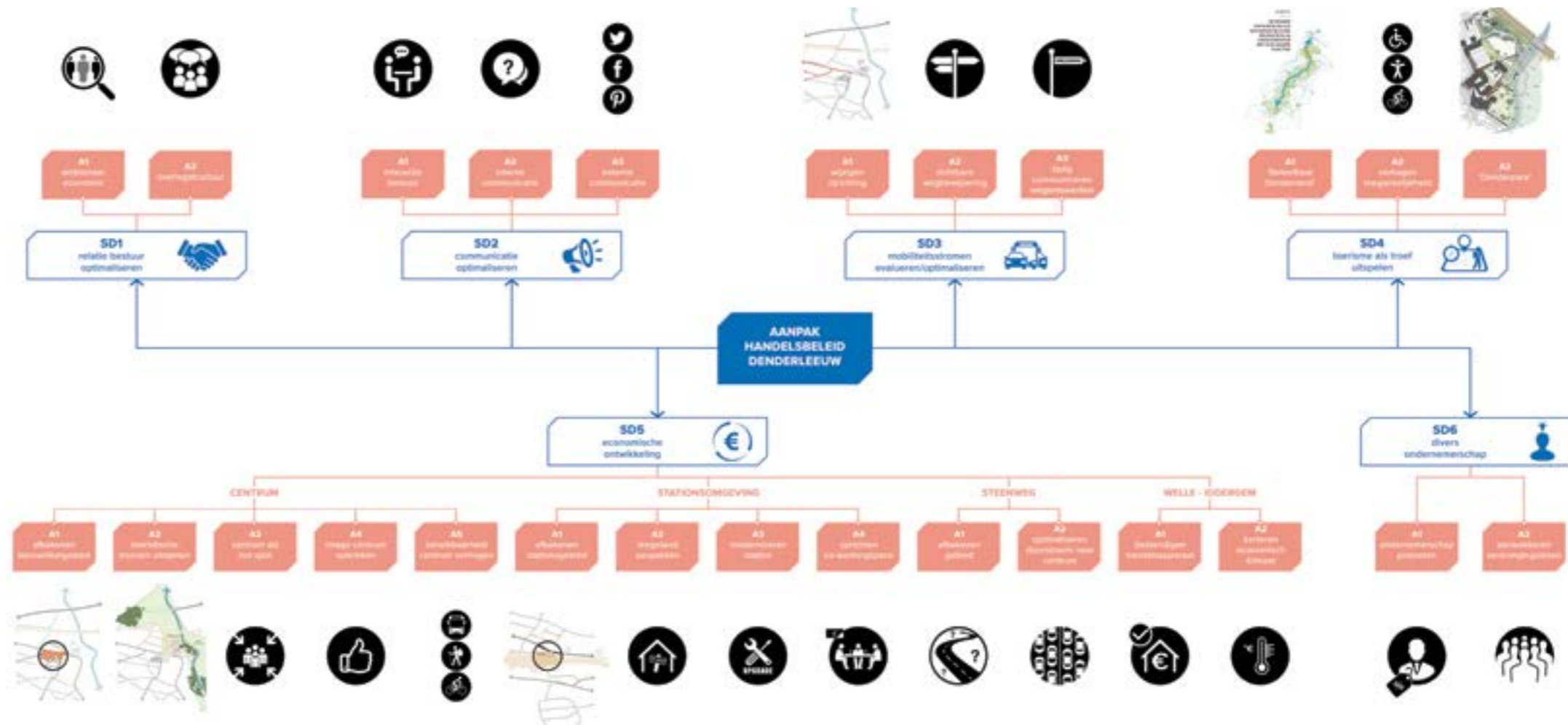
RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

INTEGRAAL DETAILHANDELSPLAN DENDERLEEUV

De polariteit tussen het centrum en de stations-omgeving, de hoge bevolkingsdichtheid, de nabijheid van Brussel, de rivaliteit tussen de excentrische ligging van het historisch gegroeide centrum aan de Dender en de doorkruisende steenwegen geven niet enkel een beeld van de complexiteit van het bestaande weefsel van de gemeente Denderleeuw, maar vormen ook het kader waarin de bestaande detailhandel dient te overleven.

Uit de economische en ruimtelijke analyse blijkt dit geen evidente zaak. Zo blijkt de detailhandel in het centrum de afgelopen jaren sterk te zijn afgenomen. De vroegere handelsstraten in het centrum zijn zo goed als omgevormd tot woonstraten. Een aantrekkelijkere locatie is deze op de steenweg en in de Kasteelstraat. Zelfs de omgeving van het drukbezochte station trekt niet zoveel detailhandelszaken aan. Het detailhandelsplan hoopt met een afbakening in het centrum en aan het station een boost te geven aan deze twee locaties.

Uit de verschillende gepleegde participatieve overlegmomenten met de handelaars en het bestuur, werd ook gekozen om in te zetten op een betere relatie met het bestuur, een optimalisatie van de communicatie, op een betere mobiliteitsstroom van en naar het centrum, het uitspelen van toerisme als troef, een sterkere economische ontwikkeling en een divers ondernemerschap.

MOBILITEIT

Mobiliteit is een essentieel onderdeel van onze samenleving. Mensen verplaatsen zich om te werken, school te lopen, maar ook om te ontspannen, te winkelen... Mobiliteit vormt daarmee één van de drijvende krachten achter de socio-economische ontwikkeling van mens en maatschappij.

Een vlot bereikbare regio is van groot belang voor bedrijven, inwoners en bezoekers. SOLVA ondersteunt de steden en gemeenten in de regio bij de vormgeving van het lokaal mobiliteitsbeleid. Via een **actieve rol in de vervoerregioraden** stuurt SOLVA daarnaast ook de regionale mobiliteitsontwikkelingen aan. Via het trimestriële **regionetwerk mobiliteit** biedt SOLVA directe inspiratie aan de gemeentelijke mobiliteitsambtenaren en bevoegde mandatarissen.

Bij eigen projecten trekt SOLVA volop de kaart van duurzame mobiliteit. De mobiliteitseffecten van ruimtelijke ontwikkelingen worden nauwkeurig in beeld gebracht. Binnen het multidisciplinair team wordt kennis en expertise gedeeld om als voortrekker in de regio **toekomstgerichte ontwikkelingen** te realiseren waarbij onder meer de kansen van gebundeld parkeren, deelmobiliteit en (elektrische) fietsen volop worden benut.

MOBILITEIT

VERVOERREGIOWERKING

Het decreet 'Basisbereikbaarheid' van de Vlaamse regering werd goedgekeurd op 20 juli 2018 en vormt de aanzet tot een hervorming van het Vlaamse mobiliteitsbeleid in het algemeen en het regionaal openbaar vervoer in het bijzonder. Binnen basisbereikbaarheid wordt **sterk ingezet op combimobiliteit** waarbij gebruikers van het openbaar vervoer ook zelf nog een voor- of natraject doen, bijvoorbeeld met een (deel)fiets.

Om de basisbereikbaarheid in de praktijk te brengen, werden in Vlaanderen 15 vervoerregio's samengesteld. De steden en gemeenten kunnen participeren in de vervoerregioraad en op deze manier het openbaar vervoer op hun grondgebied (mee) vormgeven.

SOLVA ondersteunt de lokale besturen in de vervoerregio's Aalst en Vlaamse Ardennen en zetelt in beide regio's zowel in de vervoerregioraad als in het dagelijks bestuur. Op deze manier werkt SOLVA actief mee aan de **opmaak van een nieuw vervoersplan voor het openbaar vervoer in de regio** en de **opmaak van de eerste regionale mobiliteitsplannen**.

Deze plannen vormen de logische schakels tussen de lokale mobiliteitsplannen en het Vlaamse beleidsniveau.

NAAR EEN REGIONAAL AUTODEELSTEEEM

Intercommunales SOLVA en DDS sloten in 2019 samen een raamovereenkomst om elektrisch autodelen te stimuleren. Alle gemeenten uit de vervoerregio's Vlaamse Ardennen en Aalst kunnen zo eenvoudig aan de slag met autodelen op hun grondgebied. De vervoerregio's werken volop aan de uitbouw van een aanbod vervoer op maat dat een aanvulling zal vormen op het toekomstig trein- en busnetwerk. **Vormen van gedeelde mobiliteit bieden kansen voor verplaatsingen op locaties en/of momenten waarop het regulier openbaar vervoer geen antwoord biedt.**

Vijf aanbieders van gedeelde mobiliteit toonden interesse om het regionaal autodeelsysteem op te starten. Het voorstel van de Aalsterse onderneming Valckenier Rent kwam als beste systeem uit de gunningsprocedure. De onderneming zette zijn eerste stappen in het auto-deellandschap al in de Watertorenwijk in Aalst onder de noemer Valckenier Share.

In kader van de ambities van "Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen" wordt bewust gekozen om **enkel met elektrische voertuigen** te werken. Concreet zullen de nieuwe Renault Zoe en de elektrische versie van de Renault Kangoo als deelwagens in het straatbeeld verschijnen. De deelwagens krijgen een gereserveerde parkeerplaats aan een elektrische laadpaal en worden op strategische locaties in de regio geplaatst.

HET RAAMCONTRACT IS EEN UITWERKING VAN HET REGIONAAL KLIMAATPROJECT "AUTODELEN ZUID-OOST-VLAANDEREN" DAT STEUN KRIJGT VAN HET DEPARTEMENT OMGEVING VAN DE VLAAMSE OVERHEID.

Vlaanderen
verbeelding werkt

NAAR EEN NETWERK VAN MOBIPUNTEN

Via het project "netwerk mobipunten" ondersteunt SOLVA sinds 2019 zeven lokale besturen om een mobipunt op te richten. Een mobipunt is een plek waar verschillende vervoersmogelijkheden aangeboden worden zoals deelfietsen, deelauto's, openbaar vervoer... Het project krijgt ondersteuning van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid als regionaal klimaatproject en wordt over de Oost-Vlaamse vervoerregio's heen gecoördineerd door de Provincie Oost-Vlaanderen.

Volgende stappen worden gezet:

- Locatiekeuze en ontwerp onderzoek via 3 werksessies om de beste locaties binnen de gemeente of stad in kaart te brengen, de invulling van het mobipunt vast te leggen (afhankelijk van de lokale context en het type mobipunt) en een ontwerpschets uit te werken als startpunt voor de inrichting.
- Begeleiding bij inrichting waarbij de stad of gemeente beroep kan doen op expertise van Taxistop/Autodelen.net om een onderbouwde keuze te maken op vlak van aanbieders en materialen en waarbij 75% van de kosten gesubsidieerd worden (tot 23.000 euro).

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

MOBILITEITSSTUDIES | KLUISBERGEN EN HOREBEKE

SOLVA begeleidde in 2019 de gemeente Kluisbergen bij de opmaak van een circulatieplan gezien het voornemen van het bestuur om in de dealkernen Ruien en Berchem enkele eenrichtingsstraten in te voeren. Hierbij werd onder meer rekening gehouden met de bereikbaarheid van de voornaamste voorzieningen (bv. brandweerpost Berchem), de reismogelijkheden van De Lijn en de doelstellingen uit het gemeentelijk mobiliteitsplan.

Ook de gemeente Horebeke deed beroep op SOLVA, maar dan voor de opmaak van een toekomstgericht mobiliteitsplan. Dit gebeurde in verschillende fasen via een oriëntatienota waarbij bestaande plannen, studies en visies in kaart worden gebracht, een synthesesnota waarin verschillende mobiliteitsscenario's worden ontwikkeld en een beleidsplan. Eind mei 2019 werd dit mobiliteitsplan voorgesteld.

VEILIGE SCHOOLOMGEVINGEN LEDE

SOLVA maakt voor de gemeente Lede plannen voor de herinrichting van alle 13 schoolomgevingen en drie omliggende kruispunten met als doelstelling de verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid plaatselijk te verhogen. SOLVA staat daarbij in voor de begeleiding van de gemeente bij het voortraject, het aanstellen van een studiebureau, de planfase, het toewijzen van de werken, de realisatie alsook de technische, juridische of andere nazorg die nodig blijkt na de realisatie van het project.

Er wordt gewerkt aan een duidelijk herkenbaar en eenvormig beeld voor de weggebruiker op basis van een duidelijk stappenplan opgebouwd volgens het 'Werkboek Schoolomgeving' met onder meer een sterke omgeving-sanalyse.

STUDIENAMIDDAG VAN A NAAR D

Tussen Aalst en Dendermonde bestaat een gezonde rivaliteit, maar geen optimale mobiliteit. Auto's, vrachtwagens en fietsers banen zich een weg dwars door kleine dorpskernen. Hoe kunnen we mensen en goederen duurzaam, vlot en veilig verplaatsen? Zetten we in op nieuwe fietswielwegen, transport over de Dender, het openbaar vervoer of de doortrekking van de N41? Biedt de nieuwe vervoerregio alle antwoorden? Dat waren de uitgangsvragen van een studienamiddag op 13 juni 2019 in het auditorium van Jan De Nul in Aalst georganiseerd door SOLVA, Streekoverleg Zuid-Oost-Vlaanderen, DDS en Streekoverleg Waas&Dender met onder meer VOKA en het Agentschap Wegen en Verkeer als sprekers en een politiek debat.

KLIMAAT EN ENERGIE

KLIMAAT: DE GROOTSTE UITDAGING VAN ONZE TIJD?

Wetenschappers zijn het er over eens: de klimaatverandering is een feit. De gevolgen zijn het meest voelbaar in het Zuiden, maar ook in Zuid-Oost-Vlaanderen worden we regelmatig geconfronteerd met langere droogteperiodes of extreme regenval. Om echt rampzalige gevolgen te beperken, moeten we de wereldwijde stijging van de temperatuur onder de 2 °C houden. De uitdaging waarvoor we staan, is tweeledig: (1) bestrijden van de klimaatwijziging door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en (2) ons wapenen tegen de veranderende omstandigheden en negatieve effecten van de klimaatverandering. Een klimaatgezond beleid uitstippelen is daarom een zaak voor iedereen. Lokale besturen, scholen, bedrijven, landbouw, organisaties, inwoners ... iedereen zal in actie moeten komen om deze uitdagingen op vlak van klimaat aan te gaan. Als intercommunale zet SOLVA vooral in op een brede dienstverlening aan **lokale besturen** op vlak van klimaat en energie. Van lijvige klimaatactieplannen tot het binnenhalen van subsidies om kleine en grote ideeën uit te voeren. Vooral doen is hierbij de boodschap. Lokale besturen kunnen immers een grote voorbeeldrol opnemen via een klimaatgezond beleid en klimaatgezonde initiatieven op vlak van energie, mobiliteit, eigen patrimonium, ... Daarnaast vormen zij de uitgelezen partner om inwoners, verenigingen, scholen, bedrijven te stimuleren om zelf ook bij te dragen tot een gezondere en duurzamere stad of gemeente.

Maar SOLVA richt zich via specifieke dienstverlening op vlak van energie ook rechtstreeks op **inwoners** van de regio. Deze broodnodige stimulansen, zoals energieleningen voor duurzame ingrepen en sanering van oude stookolietanks, trekken ook particulieren over de streep om duurzame initiatieven te ondernemen.

PROJECT KLIMAATGEZOND ZUID-OOST-VLAANDEREN

In 2017 ondertekenden 13 steden en gemeenten het Burgemeestersconvenant, namelijk Brakel, Denderleeuw, Erpe-Mere, Geraardsbergen, Haaltert, Herzele, Lede, Lierde, Maarkedal, Ronse, Sint-Lievens-Houtem, Zottegem en Zwalm. Deze lokale besturen engageerden zich om tegen 2030 de CO₂-uitstoot op het gezamenlijke grondgebied te reduceren met minstens 40% en om maatregelen te nemen om de negatieve effecten van de klimaatverandering - zoals wateroverlast, droogte, hitte, erosie en verlies aan biodiversiteit - tegen te gaan. Ze willen dit doen samen met inwoners, bedrijven, landbouwers, scholen, verenigingen ... Het plan werd in 2018 gefinaliseerd en door de 13 gemeenteraden goedgekeurd.

Het klimaatplan van de 13 gemeenten bestaat uit 2 luiken; een mitigatieluik en een adaptatieluik:

- Mitigatie is het bestrijden van de klimaatwijziging door het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. De 13 betrokken steden en gemeenten engageren zich om minstens 40% minder CO₂ uit te stoten op hun gezamenlijk grondgebied tegen 2030 ten opzichte van 2011.
- Via adaptatiemaatregelen zullen de gemeenten zich voorbereiden op de veranderende omstandigheden en de negatieve effecten van de klimaatwijziging die is ingezet. We vertrekken hiervoor van een risico- en kwetsbaarheidsanalyse van de regio.

Het plan telt 68 maatregelen en 325 acties. Uit de CO₂ nulmeting voor het jaar 2011 blijkt dat de 13 betrokken steden en gemeenten een gezamenlijke voetafdruk hadden van **857.267 ton CO₂**. Dit is evenveel als wat een bos zou kunnen capteren dat bijna 1,7 keer zo groot is als de 13 betrokken steden en gemeenten samen! Zij staan dus voor een enorme uitdaging. Dit is een moeilijke maar niet onhaalbare klus. Een moedig en doortastend beleid zal nodig zijn. Er is de voorbije decennia al heel wat voorbereidend werk verricht en er werden al heel wat maatregelen uitgevoerd. Met dit klimaatplan kan het beleid nog meer gestuurd worden in een klimaatgezonde richting en kunnen maatregelen versneld gerealiseerd worden. Samenwerking tussen de steden en gemeenten en met de andere actoren in de regio zal daarbij cruciaal zijn.

KLIMAATGEZONDE GOLF IN ZUID-OOST-VLAANDEREN

In 2019 stapten de overige gemeenten op het grondgebied ook in het project "Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen". Voorlopers Aalst, Kluisbergen, Kruisem, Ninove en Oudenaarde zullen hun expertise delen. Zij hadden immers een bestaand klimaat -of energieplan met als doel 20% minder CO₂ uitstoot tegen 2020. Deze gemeenten zullen hun klimaatplan vernieuwen. Ook de gemeenten Horebeke, Oosterzele en Wortegem-Petegem maken in 2020 een klimaatplan op in samenwerking met de Provincie Oost-Vlaanderen.

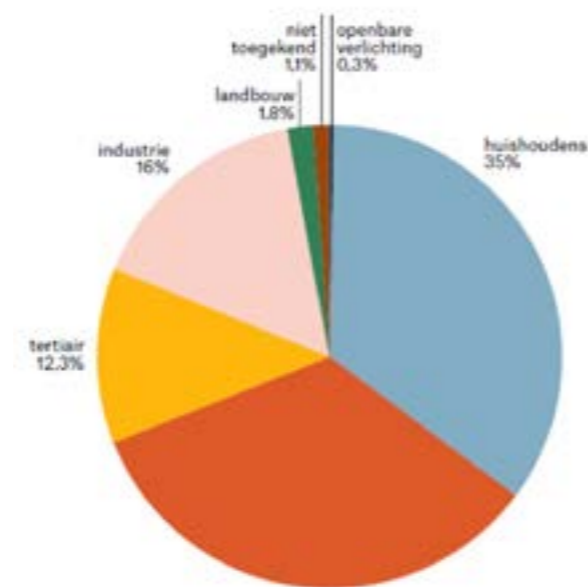

KLIMAAT EN ENERGIE

In dit kader werd de totale energiegebonden CO₂-uitstoot in de regio in kaart gebracht voor het referentiejaar 2011. Uit de meting blijkt dat alle 21 steden en gemeenten samen een voetafdruk hadden van 2.118.715 ton CO₂.

In de verdeling van zowel het verbruik als de uitstoot is dit de top 5 (cijfers 2011):

1. Het energieverbruik in de woningen (huishoudens) is goed voor een derde van de CO₂-uitstoot op het grondgebied
2. Ook transport, door verplaatsingen met lichte en zware voertuigen, is verantwoordelijk voor een derde
3. Industrie staat in voor 16% van de uitstoot
4. De tertiaire sector (kantoren, scholen, winkels, ...) is goed voor 12,3% van de uitstoot
5. De landbouw ten slotte is verantwoordelijk voor 1,8%.

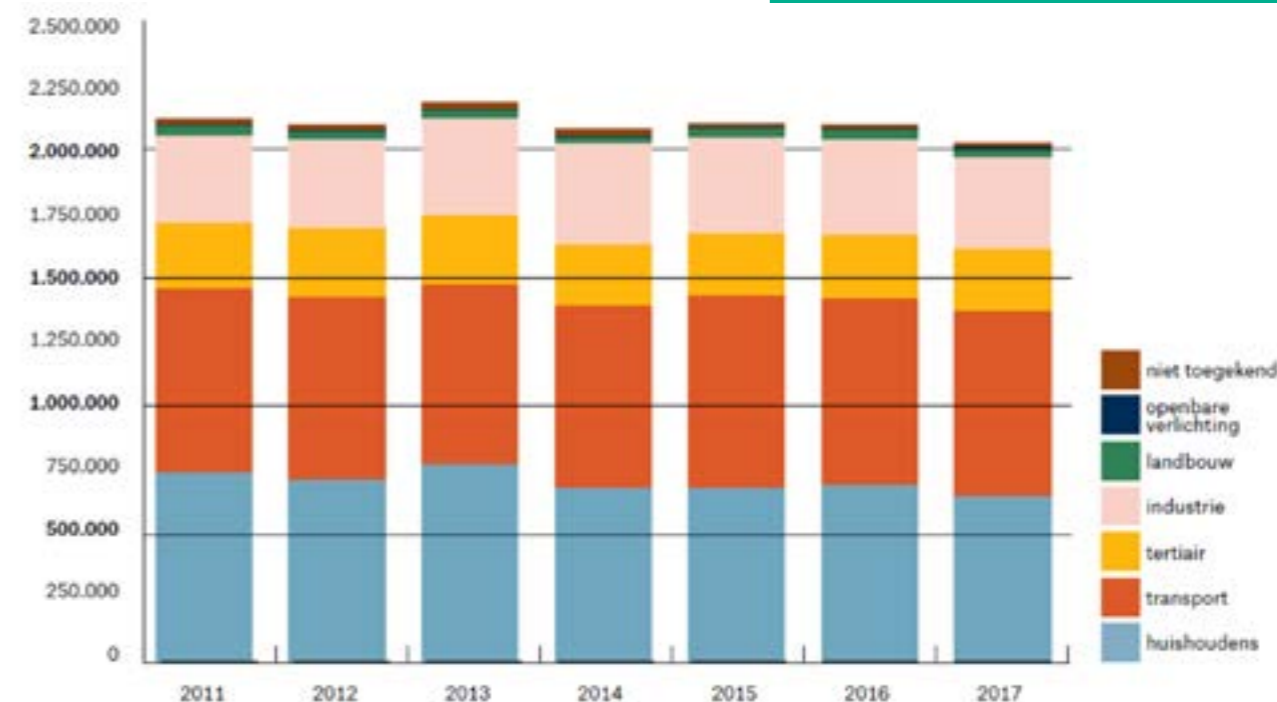

Grafiek: CO₂-uitstoot per sector in %

Bron: Departement Omgeving / Provincies.incijfers

TUSSEN 2011 EN 2017 IS DE TOTALE CO₂-UITSTOOT IN ZUID-OOST-VLAANDEREN GEDAALD MET 4,5% NAAR 2.022.501 TON CO₂. DEZE DALING IS GROTER DAN DE CO₂-BESPARING IN DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN (-2,9%) EN DIE VAN HET VLAAMSE GEWEST (-2,6%).

ER VALT EEN STIJGING VAN DE CO₂-UITSTOOT OP TE MERKEN IN DE SECTOR INDUSTRIE (+5,9%) EN DE SECTOR TRANSPORT (+1,2%). ALLE ANDERE SECTOREN KENNEN EEN DALING: HUISHOUDENS (-12,7%), LANDBOUW (-13,8%) EN TERTIAIR (-6,6%). OOK DAALDE DE CO₂-UITSTOOT VAN DE OPENBARE VERLICHTING (-10,9%).

Grafiek: Evolutie CO₂-uitstoot per sector.

Bron: Departement Omgeving / Provincies.incijfers

Noot: 2013 kende een koude winter. Daardoor lag het energieverbruik voor verwarming een stuk hoger. Dat is duidelijk zichtbaar in de grafiek

KLIMAAT EN ENERGIE

Om de uitvoering van het klimaatplan in goede banen te leiden, werd een nieuwe coördinator aangeworven met expertise en netwerk in het klimaat- en energieverhaal. Saskia Van der Stricht ging op 1 mei 2019 van start bij SOLVA als coördinator Klimaat, energie en wonen.

In 2019 kwam de **stuurgroep** die het project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen begeleidde, twee maal samen: op 26 maart in Geraardsbergen en op 7 november in Oudenaarde.

Uit de evaluatie van het project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen bleek dat zowel burgemeesters, schepenen als ambtenaren heel tevreden waren over de voortgang van het project en de resultaten tot nog toe. De ondersteuning en ontzorging die SOLVA en de Provincie Oost-Vlaanderen bieden, werden duidelijk geapprecieerd. De aanbevelingen die uit de evaluatie kwamen, zullen meegenomen worden naar de volgende jaren. De 21 Zuid-Oost-Vlaamse gemeenten beslisten dan ook om een voorstel uit te werken tot **verlenging van het project tot minstens 2025**.

DE KLIMAATPLANNEN VAN ALLE ZUID-OOST-VLAAMSE GEMEENTEN ZIJN BESCHIKBAAR VIA WWW.SO-LVA.BE/KLIMAAT-EN-ENERGIE.

Regio Zuid-Oost-Vlaanderen

- De steden en gemeenten in het blauw hadden vóór 2017 een bestaand klimaat- of energieplan en gaan een nieuw klimaatplan opmaken in 2020-2021.
- De steden en gemeenten in het groen maakten samen een klimaatplan op in 2017-2018.
- De gemeenten in het roze maken een klimaatplan op in 2020.

COMMUNICATIE

SOLVA heeft de voorbije jaren veel en goed gecommuniceerd over de totstandkoming van het regionale klimaatplan van de 13 gemeenten, over de instap van de andere 8 gemeenten in het project (zie verder) en over de voorbereidingen voor de uitvoering van het plan. Omdat veel van dit werk achter de schermen gebeurt, is het voor de burger niet altijd duidelijk hoever we daarmee staan. Daarom is het belangrijk dat we voldoende zichtbaarheid geven aan de vele acties die momenteel al gebeuren in de regio. Zowel bovenlokale projecten als lokale projecten op gemeentelijk niveau.

Dit gebeurde via:

- de website www.so-lva.be/klimaat-en-energie, die up-to-date gehouden wordt
- de nieuwsbrief Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen die in 2019 vier keer werd verstuurd naar een 900-tal geadresseerden
- de Facebookpagina Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen waarop een 3 à 4-tal keer per week een nieuwsbericht geplaatst werd voor 360 volgers (bestaande uit inwoners, schepenen, burgemeesters, ambtenaren, partners)
- de afzonderlijke klimaatpagina's op de gemeentelijke websites van alle Zuid-Oost-Vlaamse gemeenten

Op 26 maart 2019 organiseerden de projectpartners tijdens de stuurgroep van het project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen een persmoment om bekend te maken dat de overige 8 gemeenten ook in het project stappen. Hiermee engageren alle 21 steden en gemeenten van Zuid-Oost-Vlaanderen zich voor een regiodekkende aanpak op vlak van klimaat. Door samen te werken over de gemeentegrenzen heen kunnen we in de regio een efficiënter klimaatbeleid voeren met meer impact.

Eind 2019 werd ook gestart met de opmaak van een nieuwe folder Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen voor alle 21 steden en gemeenten, die begin 2020 werd opgeleverd.

Deze brochure schetst de uitdagingen waar we in Zuid-Oost-Vlaanderen voor staan op vlak van klimaat en hoe we deze concreet aanpakken.

Klimaatplannen met lef!
21 STEDEN EN GEMEENTEN
OP WEG NAAR EEN KLIMAATGEZONDE REGIO

CONCREET WILLEN WE

- 1 40% of 847.486 ton CO₂ besparen tegen 2030
- 2 De regio weerbaar maken tegen de gevolgen van de klimaatverandering

Meer plaats voor water

#KLIMAATGEZOND

ACTIES IN 2019

In 2019 werden heel wat van de acties uit het klimaatplan voorbereid, nieuwe klimaatprojecten gelanceerd en gewerkt aan het draagvlak in de regio.

Er werd een duale aanpak voorgesteld voor de uitvoering van maatregelen/acties. Enerzijds zullen de gemeenten initiatieven nemen om prioritaire maatregelen op hun grondgebied uit te voeren (bottom-up). Anderzijds bereiden de projectpartners grotere projecten voor met de bedoeling deze in de hele regio te implementeren (top-down).

1. UITVOEREN TOP 20 MAATREGELLEN

In het regionale klimaatplan werd een top 20 van prioritaire maatregelen bepaald. Voor elk van deze maatregelen werden gemeenten als trekker aangeduid die de maatregel eerst voorbereiden en daarna op hun grondgebied uitvoeren. Ten slotte wordt bekeken hoe dit voor de hele regio uitgerold kan worden. In 2019 kwamen de trekkende gemeenten verschillende keren samen in werkgroepen om deze top 20-maatregelen vorm te geven via fiches. Deze bevatten tal van inspirerende voorbeelden, financieringsmogelijkheden, mogelijke externe partners en stappenplannen waarmee gemeenten aan de slag kunnen. In 2019 werden 15 van de 20 fiches opgeleverd.

De 20 prioritaire maatregelen op een rij:

- **Sector Steden en gemeenten als organisaties:**
  - Uitvoeren van diverse technische maatregelen om de energie-efficiëntie en het comfort voor de gebruikers van het gemeentelijk patrimonium te verbeteren
  - Invoeren van een klimaattoets voor alle relevante beslissingen binnen de stad of gemeente
  - Rationaliseren van de openbare verlichting
- **Tertiaire sector:**
  - Bedrijven en organisaties in de tertiaire sector en middenstand aanzetten tot het nemen van maatregelen met betrekking tot energie-efficiëntie, hernieuwbare energie, rationeel energiegebruik
  - Betrekken van scholen en (jeugd)verenigingen in het klimaatverhaal
- **Sector huishoudens:**
  - Sturen van het woonbeleid naar meer duurzaamheid
  - Adviseren en ondersteunen bij energetische renovaties
- **Sector Industrie:**
  - Sturen van het woonbeleid naar meer duurzaamheid
- **Sector Mobiliteit:**
  - Opmaken en implementeren van een ruimtelijke visie met betrekking tot duurzame mobiliteit
  - Verbeteren van de fietsinfrastructuur
  - Stimuleren van elektrische fietsen als alternatief voor de wagen
  - Stimuleren van duurzaam schoolverkeer
  - Stimuleren van gedeeld vervoer
- **Sector Duurzame energie:**
  - Produceren van stroom aan de hand van zonnepanelen
  - Produceren van stroom aan de hand van windturbines
- **Adaptatiemaatregelen:**
  - Inzetten op retentie en hergebruik van hemelwater
  - Versterken van de biodiversiteit en de klimaatadaptieve werking van ecosystemen op het privaat domein
  - Creëren van een blauwgroen netwerk op het publiek domein in de open ruimte
  - Bestrijden van erosie in samenwerking met landbouwers
- **Overige:**
  - Inzetten op burgerparticipatie voor draagvlak voor het klimaatverhaal

2. UITVOEREN VAN BOVENLOKALE PROJECTEN

De 3 projectpartners SOLVA, Provincie Oost-Vlaanderen en Streekoverleg bereidden in 2019 enkele grote(re) projecten voor die een substantiële impact hebben op de CO₂-reductie of die de negatieve effecten van de klimaatverandering beperken. Bedoeling is deze te implementeren in de hele regio en de gemeenten te ontzorgen. Intussen zijn onderstaande projecten in voorbereiding of uitvoering sinds 2019:

2.1 METEN IS WETEN

De belangrijkste CO₂-uitstoot in onze regio is afkomstig van de verwarming van gebouwen (47%) en van mobiliteit (29%). Daarom willen we gezinnen, bedrijven, scholen en organisaties op weg zetten om energie te besparen, te kiezen voor duurzame energie, meer duurzame verplaatsingen te doen en te consuminderen. SOLVA nam eind 2019 een abonnement op de energimonitoringtool Energy-ID. Op de pagina van Klimaatgezond Oost-Vlaanderen kan elke burger, school, vereniging, bedrijf een account aanmaken en gratis verbruiksgegevens van hun woning of gebouw opvolgen.

2.2 ENERGIELANDSCHAP ZUID-OOST-VLAANDEREN

De regio Zuid-Oost-Vlaanderen is voorlopig nog wind-arm: slechts 4 windturbines sieren ons landschap, goed voor 9,2 MW geïnstalleerd vermogen. Om tegen 2050 fossielvrij en energieneutraal te worden, is een energietransitie nodig. Om deze doelstelling te halen, zullen we heel wat nieuwe grote windturbines, zonnepanelen en andere hernieuwbare energie-installaties nodig hebben. Als we de energietransitie willen versnellen, is er nood aan ruimtelijke keuzes, waarbij we samen bepalen waar en hoe we het duurzaam energiesysteem van de toekomst vorm geven.

SOLVA vroeg daarom het mandaat aan 15 gemeenten om aan de deputatie van de Provincie Oost-Vlaanderen de officiële vraag te stellen om een ruimtelijke visie Energielandschap Zuid-Oost-Vlaanderen op te starten, naar analogie met het Energielandschap Denderland, voor grootschalige hernieuwbare energieprojecten in Zuid-Oost-Vlaanderen.

Basis is de focus op windenergie, maar tegelijkertijd worden ook andere vormen van grootschalige productie (vb. grootschalige PV-installaties, biomassa-verwerkingsinstallaties, waterkrachtcentrales, ...) en opslag/transport van hernieuwbare energie in de analyse betrokken.

In afwachting: geen windstilte, maar flankerend beleid

Verscheidene steden en gemeenten in Oost-Vlaanderen, zoals Geraardsbergen, Herzele, Lierde, Ninove, Oosterzele, Oudenaarde, Ronse, Sint-Lievens-Houtem, Wortegem-Petegem en Zwalm, beslisten in 2019 – begin 2020 om bij de ontwikkeling van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten' te kiezen voor rechtstreekse participatie via lokale burgercoöperaties.

DOEL IS OM BURGERS, BEDRIJVEN, VERENIGINGEN TE BETREKKEN BIJ DE ONTWIKKELING VAN LOKALE WIND-PROJECTEN, VIA BURGERCOÖPERATIE EN MET EEN 'OMGEVINGSFONDS' OM ZO HET LOKAAL DRAAGVLAK TE VERSTERKEN.

● Steden en gemeenten die kiezen voor burgerparticipatie bij Hernieuwbare energieprojecten*

2.3 PROJECT AUTODELEN *

Autodelen is de laatste jaren aan een opmars bezig in Vlaanderen, maar Zuid-Oost-Vlaanderen bleef in deze achterop hinken. Via een proefproject wil gedeelde mobiliteit in de regio een boost geven. De gemeenten Denderleeuw, Erpe-Mere, Oosterzele, Brakel, Herzele, Sint-Lievens-Houtem, Kluisbergen, Lede, Lierde, Maarkedal en de steden Zottegem, Geraardsbergen, Ronse en Aalst zullen in dit proefproject vanaf 2020 gedurende 2 jaar een deelsysteem met elektrische wagens uittesten. In de gemeente Kruisem en de steden Oudenaarde en Aalst zijn reeds autodeelprojecten lopende.

2.4 EEN NETWERK VAN MOBIPUNTEN *

Via een mobipunt wordt **multimodaal vervoer** mogelijk: meerdere functies komen hier samen zoals autodelen, fietsdelen, openbaar vervoer, fietsparkeren, ... In samenwerking met de Provincie Oost-Vlaanderen zullen 7 mobipunten worden uitgerold in de regio Zuid-Oost-Vlaanderen. Telkens bekijken we de wensen en verwachtingen van de gemeente en de mogelijkheden voor een logistiek verzamelpunt. De Provincie en SOLVA werken hiervoor nauw samen met de betrokken gemeenten, Taxistop en Autodelen.net.

2.5 LOKALE RENOVATIEPROJECTEN *

In Geraardsbergen, Oudenaarde, Kruisem, Sint-Lievens-Houtem en Ninove werden in 2019 lokale renovatietrajecten voorbereid. Inwoners worden in groep aangezet tot **grondige renovatie van hun woning** en kunnen zich daarbij gratis laten adviseren en begeleiden van a tot z. Deze projecten starten op in 2020. Het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen van de Provincie coördineert deze projecten. SOLVA kan optreden als renovatiecoach en staat mee in voor de communicatie en eventueel ook de organisatie vanuit IGS Lokaal woonbeleid (zie verder).

2.6 SURE 2050

Sint-Lievens-Houtem, Herzele en Haaltert, Ninove, Lede, Zottegem en Oudenaarde hebben zich kandidaat gesteld om het opleidingsprogramma te volgen in kader van Sure 2050 (Horizon 2020). SURE2050 (Sustainable Real Estate 2050) is een opleidings- en coachingprogramma voor lokale besturen met betrekking tot het **verduurzamen van het gemeentelijk patrimonium**. Daarbij wordt ingezet op organisatorische verbeteringen, vastgoedoptimalisatie en energetische renovatie. De opleiding ging van start op 17 oktober 2019. In 2020 volgen nog 3 opleidingsdagen.

2.7 PROJECT KLIMREK *

Dit project wordt getrokken door ILVO, Innovatiesteunpunt en VITO en voorziet in de **begeleiding van landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen**. 12 besturen stapten in: Aalst, Brakel, Erpe-Mere, Haaltert, Kluisbergen, Kruisem, Geraardsbergen, Lede, Lierde, Maarkedal, Ninove en Sint-Lievens-Houtem. De startvergadering ging door in oktober 2019.

* projecten met steun van de Vlaamse Overheid

2.8 LOKALE HOUTIGE BIOMASSA *

De Vlaamse overheid geeft subsidies voor de installatie van biomassaketels ter vervanging van een gas- of stookolie-installatie. Dit project wordt getrokken door de Provincie Oost-Vlaanderen, in samenwerking met het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen. De bovenlokale aanpak biedt verschillende voordelen o.a. kennisopbouw en ervaring, kennisdeling, financiële- en personeels-efficiëntie, opzetten lokale keten voor snippers, efficiënte inzet machines ...

Vier belangrijke principes zullen gevolgd worden: lokale schaal, houtstroom maximaal benutten, gebruik van de meest efficiënte technieken, CO₂-balans in evenwicht houden. Vier besturen stapten in: Erpe-Mere, Maarkedal, Lierde en Geraardsbergen.

2.9 FRAMES

In Oost-Vlaanderen hebben heel wat gebieden regelmatig te kampen met wateroverlast. Om hierop een antwoord te bieden is de Provincie Oost-Vlaanderen samen met andere partners gestart met het FRAMES-project (Interreg North Sea Region). Het project werkt aan een meerlaagse waterveiligheid, waarbij overheden, burgers, buurten en bedrijven elk hun steentje bijdragen aan de **aanpak van wateroverlast**. FRAMES wil testen welke rol burgers, bedrijven en de buurt in de overstromingsaanpak kunnen opnemen en hoe ze daarbij ondersteund kunnen worden. Het project richt zich in de eerste plaats op wateroverlast, maar het wordt gekoppeld aan bredere thema's in de buurt zoals veiligheid en groenbeleving. In 2019 liepen er proefprojecten in Ninove, Geraardsbergen en Denderleeuw.

DAARNAAST ZIJN ER NOG DE JAARLIJKS TERUGKERENDE PROJECTEN DIE IN 2019 LIEPEN ZOALS DE GROEPSAANKOPEN GROENE STROOM EN ZONNEPANELEN EN HET GRATIS RENOVATIEADVIES AAN HUIS DOOR DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN.

BETREKKEN VAN INWONERS, ORGANISATIES, BEDRIJVEN

De rode draad doorheen het project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen is dat er pas resultaten geboekt zullen worden als iedereen zijn schouders eronder zet: inwoners, bedrijven, organisaties, scholen, landbouwers, de gemeenten, de Provincie, ...Het gaat duidelijk om een inclusieve aanpak waarbij op allerlei vlakken (ruimtelijke ordening, energie, ondernemen, wonen, ...) serieuze stappen vooruit gezet moeten worden. Door samen te werken wordt dit haalbaar. Een oproep aan de 550 deelnemers van de klimaattafels om zich bekend te maken als geëngageerde burger resulteerde in 30 enthousiaste antwoorden.

REGIONALE UITWISSELING VAN EXPERTISE EN OPLEIDING

Er bestaan al veel goede voorbeelden zowel binnen als buiten de provincie. Om aan expertise-uitwisseling te doen, is in 2019 een **regionetwerk Klimaat & Energie** opgestart. Alle schepenen en ambtenaren die werken rond duurzaamheid, klimaat en energie zijn hierop aanwezig. Ook via diverse regionale en provinciale fora worden instrumenten en goede voorbeelden aangereikt.

HET REGIONETWERK KWAM SAMEN OP 15 FEBRUARI, 9 MEI EN 14 OKTOBER 2019. GOEDE VOORBEELDEN, PRESENTATIES, HANDLEIDINGEN, STAPPENPLANNEN WORDEN GEDEELD VIA EEN DIGITAAL PLATFORM.

FINANCIERING VOOR LOKALE KLIMAATACTIES

SOLVA ging samen met de steden en gemeenten op zoek naar subsidies en alternatieve financiering om de uitvoering van de klimaatacties betaalbaar te maken.

A. LOKALE ENERGIE-INVESTERINGSPROJECTEN

In het voorjaar van 2019 konden steden en gemeenten bij de Vlaamse Overheid een subsidieaanvraag indienen voor nieuwe lokale energie-investeringsprojecten. Vereiste: het moest gaan om effectieve investeringsprojecten met een belangrijke CO₂-besparing in de eigen stad of gemeente met betrekking tot:

- Energie-efficiëntie
- Groene warmte/WKK
- Elektrische mobiliteit (wagens, laadpalen)
- Groene stroom (alleen in combinatie met één van voorgaande thema's)

B. PROJECTEN PLATTELANDSLOKET

Tijdens de zomer van 2019 deed SOLVA een oproep naar 20 Zuid-Oost-Vlaamse steden en gemeenten om deel te nemen aan twee nieuwe projecten. Beide subsidieaanvraagdossiers werden op 30 september ingediend bij het Plattelandsloket. Begin december viel het verdict over deze subsidieaanvragen.

- **'De Bouwdoos. Medicijn voor jouw dorpsplein':** via een participatietraject komen tot een tijdelijke herinrichting van een (dorps)plein of andere publieke ruimte als groene ontmoetingsplaats in 5 gemeenten. Via een principiële engagementsverklaring uitten vijf gemeenten hun interesse, namelijk Herzele, Kluisbergen, Maarkedal, Zwalm en Sint-Lievens-Houtem. Dit dossier werd ondertussen positief beoordeeld.
- **'De Meerdoeners. Klimaatambassadeurs in actie':** burgers een actieve rol en beperkt budget geven voor de uitvoering van specifieke acties uit het klimaatplan in 10 gemeenten. Via een principiële engagementsverklaring uitten zeven gemeenten alvast hun interesse, namelijk Herzele, Kluisbergen, Erpe-Mere, Ninove, Lede, Zwalm en Sint-Lievens-Houtem. Dit dossier werd afgekeurd waardoor SOLVA op zoek gaat naar andere middelen om dit project toch te kunnen uitvoeren.

In het najaar van 2019 werd ook de aanwerving van een expert subsidies bij SOLVA opgestart. Deze persoon zal detecteren welke subsidies interessant zijn en dus ook subsidiemogelijkheden opzoeken voor de thema's Klimaat en energie, Mobiliteit, Wonen en Ruimte.

DE VLAAMSE ENERGIELENING – ENERGIEHUIS SOLVA

SOLVA is erkend als Energiehuis in Zuid-Oost-Vlaanderen. De belangrijkste taak van het Energiehuis tot en met 2019 was het verstrekken van de Vlaamse energielening aan inwoners van Zuid-Oost-Vlaanderen behorende tot de doelgroep. Met behulp van deze renteloze lening kunnen deze inwoners energiebesparende investeringen laten uitvoeren. Verder heeft Energiehuis SOLVA zich vooral gefocust op en georganiseerd naar het uitgebreidere takenpakket dat vanaf 2019 in werking is getreden.

Ten gevolge van deze nieuwe regelgeving inzake energiehuizen en de Vlaamse energielening worden de renteloze leningen sinds 1 januari 2019 enkel nog toegekend aan de specifieke, sociaal kwetsbare doelgroepen. De voorbije jaren fel gesmaakte 2%-lening is helaas verdwenen. Tot eind 2020 kunnen de niet-commerciële organisaties, vzw's e.a. wel nog terecht bij het Energiehuis voor een 1%-krediet voor energetische investeringen. Het bedrag van de lening (15.000 euro) en de maximale terugbetalingsperiode van 10 jaar bleven onveranderd.

RESULTATEN VAN DE WERKING IN 2019 LENINGEN

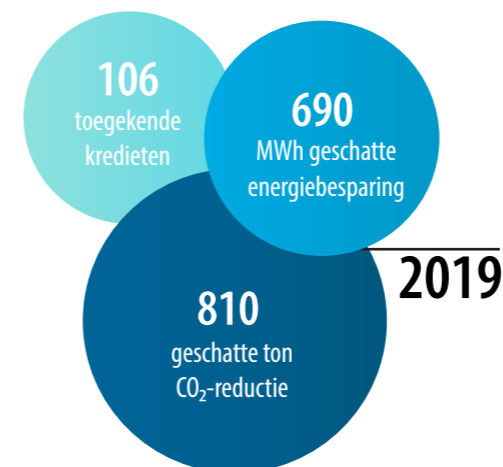
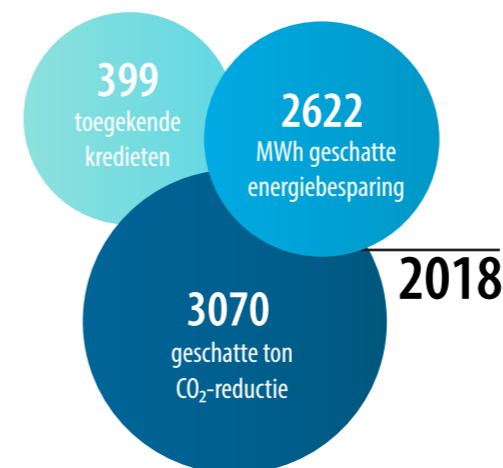
Energiehuis SOLVA heeft op 31 december 2019 115 aanvragen voor een Vlaamse energielening ontvangen en verwerkt, waarvan **106 goedgekeurd**. De kredietaanvragen bereikten ons vooral spontaan en dus in mindere mate door een doorverwijzing van externe diensten of organisaties.

We stellen tegenover het topjaar 2018 wel een terugval vast van bijna 75% omwille van de decretale beperking van de toegelaten doelgroep. De taak van het Energiehuis is hierdoor ook verschoven van een eerder administratieve opdracht naar meer intensieve begeleiding.

De ingeschatte besparing na de plaatsing komt overeen met het neutraliseren van het energieverbruik op jaarbasis van 40 gemiddelde Vlaamse huishoudens (t.o.v. 153 in 2018).

Het totaalbedrag van opgevraagde middelen in het jaar 2019 bedraagt 1,08 miljoen euro, met een gemiddelde van 11.047 euro per krediet en terugbetaling op 5, 8 of 10 jaar. Door de wijzigende wetgeving was het begin 2019 even onduidelijk hoe groot de instroom nog zou zijn. Ondertussen is gebleken dat deze bezorgdheid onnodig was. Energiehuis SOLVA is vooral erkentelijk voor de doorgedreven samenwerking met de sociale huizen/OCMW's. Door grondige informatie-uitwisseling, toeleiding en begeleiding van de doelgroep, het faciliteren van de zittingen, ... zorgden zij voor een kwalitatieve en talrijke instroom naar het Energiehuis.

Uiteraard is het cruciaal dat het Energiehuis SOLVA deze dienstverlening de komende jaren blijft bekendmaken en aanwezig is in de gemeenten om dit aanbod te kunnen doen groeien en bestendigen.

TYPE INVESTERINGEN

De shift is ook merkbaar wat betreft de investeringen. In 2019 ligt de focus op de meest noodzakelijke investeringen, namelijk op vlak van energiezuinigheid en -besparing. Dit is een weerspiegeling van de kwetsbare doelgroep.

- ▶ **2018**
  1. Plaatsen pv-installatie
  2. Dak- of buitenmuurisolatie
  3. Aanpassingen van / aansluitingen op een zuinige verwarming

- ▶ **2019**
  1. Dak- of zoldervloerisolatie
  2. Aanpassingen van / aansluitingen op een zuinige verwarming
  3. Plaatsen van HR-ramen en glas volgens de recentste normen

KLIMAAT EN ENERGIE

PROJECT SANEREN STOOKOLIETANKS

De eerste editie van de stookolietanksanering was een overweldigend succes. Daarom initieerde SOLVA al in 2017 een nieuwe editie via haar Raad van Bestuur, waarbij 20 van de 22 besturen hun interesse uitten. Aannemer All-In Tank Service nv uit Eke werd ingeschakeld om de stookolietanksaneringen uit te voeren.

Voor deze tweede editie bracht SOLVA ook een grondige verbetering aan. Zo hoefde de geïnteresseerde particulier niet meer op voorhand in te schrijven en te wachten. Naast een papieren formulier is ook een online aanvraagformulier beschikbaar waarbij men onmiddellijk een offerte kon bekomen en voor akkoord goedkeuren waardoor de sanering snel kon gebeuren. Ook de deelnemende besturen konden zo hun inwoners onmiddellijk aan het loket helpen.

In deze editie werd nog meer actieve promotie gevoerd met drempelloze toeleiding. Zo werd gebruik gemaakt van de communicatiekanalen van de lokale besturen. De aannemer adverteerde ook driewekelijks en om beurt in de kranten voor de regio's Aalst en Vlaamse Ardennen. SOLVA stapte ook in het project van Fluvius voor de promotie van gasaansluitingen. Door verschillende redenen heeft dit niet tot extra saneringsaanvragen geleid.

**UITEINDELIJK WERDEN 447
AANGEVRAAGDE SANERINGEN
GEREGISTREERD TOT BEGIN 2020,
WAARVAN 70% AL WERD UITGEVOERD.**

Het saneringsproject liep tot 31 december 2019 en is in principe opnieuw verlengbaar. Evaluatie van het project wijst uit dat het saneren van oude stookolietanks broodnodig en levensvatbaar blijft. Niet alleen in het kader van lopende klimaatprojecten en energetische renovaties, maar zeker ook vanuit milieutechnische overwegingen. Wegens praktisch-organisatorische redenen ziet SOLVA zich echter genoodzaakt de sanering in de toekomst slechts tweejaarlijks te organiseren.

ARCHEOLOGIE

Zuid-Oost-Vlaanderen kent een bijzonder rijke geschiedenis. Dit heeft vanzelfsprekend zijn sporen in de ondergrond nagelaten. Sinds 2008 beschikt SOLVA daarom over een eigen dienst die archeologisch onderzoek behartigt voor de aangesloten leden. Sinds haar oprichting heeft onze archeologische dienst meer dan honderd archeologische projecten voor steden en gemeenten in Zuid-Oost-Vlaanderen gerealiseerd. De dienst bereidt samen met de opdrachtgevende besturen proactief het traject voor en zoekt daarbij steeds naar een optimale afstemming tussen het archeologisch onderzoek, de geplande werken en communicatie met het publiek. De aangesloten besturen kunnen bij SOLVA terecht voor archeologienota's, opgravingen en publiekswerking. Daarnaast beschikt de dienst over een erkend onroerendvergoeddepot, zodat na de opgravingen een duurzaam beheer van de vondsten en de opgravingsresultaten ook gegarandeerd is.

ARCHEOLOGIENOTA'S & ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

Onder bepaalde voorwaarden moet bij de aanvraag van een omgevingsvergunning een bekrachtigde archeologienota bijgevoegd worden. Een archeologienota dient in te schatten of een terrein archeologische waarde heeft en weegt de impact van de geplande werken daartegenover af. Op basis daarvan bepaalt de archeologienota vervolgens of er maatregelen genomen moeten worden ten aanzien van het archeologisch erfgoed (vooronderzoek, opgraving, bijsturing plannen ...).

In 2019 zijn 12 archeologienota's aangevraagd in kader van gemeentelijke projecten of intern opgestart voor reeds lopende projecten bij SOLVA.

DEPOT

Het Onroerenderfgoeddecreet (dd. 12 juli 2013) stelt dat de zakelijkrechthouder van een terrein waar opgravingen verricht zijn, verplicht is om vondsten na opgraving als één geheel te bewaren, in goede staat te behouden en ze beschikbaar te houden voor wetenschappelijk onderzoek. Om hierop een antwoord te kunnen bieden, heeft SOLVA een archeologisch depot opgericht. Dit depot wordt ter beschikking gesteld voor de aangesloten besturen. In 2019 is verder werk gemaakt van de systematische vrijwilligerswerking in kader van deze depotwerking. Vrijwilligers uit het ganse werkingsgebied helpen zo op zeer regelmatige basis mee aan de inventarisatie en ontsluiting van de archeologische collectie.

Daarnaast is de infrastructuur van het depot verder geoptimaliseerd en werd voor de registratie en opslag van het materiaal een QR-registratieapplicatie ontwikkeld en gekoppeld aan de centrale databankstructuur. Zo wordt een verdere professionele uitbouw van het depot verzekerd.

PUBLIEKSWERKING

Naast de publicatie van opgravingsresultaten in vaktijdschriften zet de archeologische dienst van SOLVA ook zeer actief in op de communicatie van de onderzoeksresultaten naar het brede publiek toe. Dit onder meer via rondleidingen op het terrein tijdens de zogenaamde 'opensleuwendagen', maar ook via workshops, brochures en tentoonstellingen. In 2019 mocht SOLVA zo'n 5.000 bezoekers op diverse activiteiten ontvangen en kon de Facebookpagina van de dienst opnieuw heel wat volgers verwelkomen!

In Ronse werd een **pop up-tentoonstelling** opgesteld over het archeologisch onderzoek in De Vrijheid en kon men een **bezoek** brengen aan de opgravingen. In Baarddegem konden de opgravingen langsheen de kerk op veel belangstelling rekenen. In de Sint-Martinuskerk te Aalst konden mensen terecht voor een **lezing** over de onderzoeksresultaten, waarover bovendien in samenwerking met Stad Aalst een mooie **brochure** werd uitgebracht. Ten slotte kon groot en klein terecht op het succesvolle historisch en archeologisch **event** 'Ninove 1692' en de **overzichtstentoonstelling** 'Landschap door.grond' te Velzeke.

SYNTHESEONDERZOEK

In 2018 schreef de Vlaamse overheid voor de eerste maal een projectsubsidie uit voor archeologisch syntheseonderzoek. Daarmee hoopt de overheid versnippering van archeologische resultaten tegen te gaan en meer overzicht te creëren. SOLVA koos er voor om een project in te dienen dat gegevens van verschillende opgravingen in het zuiden van Oost-Vlaanderen wil samenbrengen, om zo de evolutie van het cultuurlandschap tussen de late ijzertijd en de late middeleeuwen (200 v. Chr. – 1200 n. Chr.) gedetailleerder in kaart te brengen. Het project werd samen met 8 andere projecten in Vlaanderen geselecteerd uit een lange reeks kandidaten. SOLVA wil daarom ook met de resultaten van dit onderzoek in dialoog gaan met andere sectoren en actoren die rond het landschap in Zuid-Oost-Vlaanderen werken en de nieuwe inzichten delen. In maart 2019 werd het project opgestart.

"Archeologische opgravingen leveren vaak bijzonder interessante ecologische gegevens op over het toenmalige landschap, die zeker ook van nut kunnen zijn voor andere sectoren die rond het thema landschap werken. Archeologie biedt immers een tijdsdiepte die via klassieke bronnen (historische kaarten en gegevens) vaak niet bekomen kan worden",

BART CHERRETTÉ, DIENSTHOOFD VAN DE DIENST ARCHEOLOGIE.

INTERGEMEENTELIJKE ONROERENDERFGOEDDIENST (IOED)

De ontvoogding van de gemeenten zorgde voor heel wat nieuwe taken op lokaal niveau. Zo zijn er ook tal van uitdagingen op het domein van onroerend erfgoed (archeologie, bouwkundig erfgoed, landschappen). Onroerend erfgoed behelst uiteenlopende materie, die raakpunten heeft met verschillende andere domeinen.

SOLVA heeft in 2018 de aanzet gegeven om de uitdagingen en kansen die zich aandienen op dit beleidsdomein in kaart te brengen. Er kan immers een intergemeentelijke werking worden uitgebouwd rond onroerend erfgoed, de zogenaamde Intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED), waarvoor de Vlaamse overheid subsidies verleent.

In de loop van 2019 werd een intensief traject afgelegd met de regionale partners Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Projectvereniging Erfgoed Denderland en Projectvereniging VARIANT (deelwerking Erfgoed Vlaamse Ardennen) met het oog op de uitbouw van een samenwerkingsmodel rond een IOED-werking in het zuiden van Oost-Vlaanderen. Na overleg met de Vlaamse overheid en consultatierondes met de besturen van het werkingsgebied werden twee dossiers voorbereid: IOED Denderland en IOED Vlaamse Ardennen, die respectievelijk ondergebracht worden bij Projectvereniging Erfgoed Denderland en VARIANT. Hiermee worden werkingsgebieden logisch op elkaar afgestemd. SOLVA en het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen vzw participeren via het samenwerkingsmodel in beide nieuwe organisaties. De dossiers werden klaargestoomd voor indiening.

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

OPZIEBARENDE OPGRAVINGEN |

DOORN NOORD - NINOVE

Deze grootschalige opgravingscampagne vatte aan in het najaar van 2018 en werd in 2019 verdergezet. Drie periodes kwamen aan het licht. Uit de oudste periodes werden tot nu toe 2 grafmonumenten uit het finaal neolithicum (ca. 2500 – 2000 voor Chr.) opgegraven en verschillende sporen uit de bronstijd (2000 – 1000 voor Chr.). Uit de Romeinse periode zijn op het terrein de sporen van wegeaanleg en een nederzetting gevonden waar de reductie van ijzer uit ijzererts de hoofdactiviteit bleek. De meeste sporen op het terrein behoren echter toe aan postmiddeleeuwse militaire kampementen. Ze dateren uit 1692, 1693 en vermoedelijk ook uit 1745. Van de 2 oudste kampen worden talrijke haardkuilen teruggevonden. Van het jongste kamp zijn het vooral diepe ingegraven kuilen, met uitsparingen voor zitbankjes voor de soldaten en een nis met een haard. De resultaten van de opgravingen zijn opzienbarend, in die mate dat ze (inter)nationale aandacht genieten. Daarom werd een internationale workshop rond de resultaten georganiseerd, waaraan onderzoekers uit Vlaanderen, Wallonië, Nederland, Frankrijk en Luxemburg deelnamen. De neerslag van deze studiedag zal in een internationale reeks gepubliceerd worden.

HISTORISCH SPEKTAKEL NINOVE 1692

Op 15 en 16 juni vond op de terreinen van Doorn Noord te Ninove onder het thema “Ninove 1692” een heus archeologieweekend plaats met activiteiten voor jong en oud. Re-enactmentgroepen uit België, Frankrijk, Nederland, Engeland en Duitsland brachten er het militair kampleven uit 1692 weer tot leven. Deze groepen demonstreerden er 17de-eeuwse militaire technieken en een vertelster kroop in de huid van een soldatenvrouw. Het event omvatte ook een ambachtenmarkt, een tijdelijke tentoonstelling en rondleidingen op de opgravingen. Ondanks de natte start van het weekend vonden meer dan 4.000 bezoekers de weg naar “Ninove 1692”.

KENNIS VAN HET VERLEDEN IN BEELD | 10 JAAR ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK IN ZUID-OOST-VLAANDEREN

Na ruim een decennium archeologisch onderzoek door SOLVA brachten de opgravingen sporen uit alle tijdsperiodes aan het licht, van paleolithische sites tot sporen uit de Tweede Wereldoorlog. Dit heeft uiteraard een schat aan informatie opgebracht.

Met de tentoonstelling ‘Landschap door.grond’ wil SOLVA - in samenwerking met de Provincie en het Archeocentrum Velzeke - niet alleen terugblikken, maar vooral ook zoeken naar de ‘grotere inzichten’ die binnen de contouren van één specifieke opgraving vaak niet te detecteren vallen, maar door de synthese van vele opgravingen net wel gevat kunnen worden.

“Landschap door.grond” stelt het landschap van Zuid-Oost-Vlaanderen centraal en brengt een intrigerende kijk op de relatie tussen mens en landschap doorheen de tijd. Levendige reconstructies van archeologische sites en opmerkelijke objecten uit de regio tonen wat het archeologisch onderzoek in het zuiden van Oost-Vlaanderen de laatste 10 jaar heeft opgeleverd. Vele stukken worden daarbij voor het eerst aan het publiek getoond en daar zitten soms heel verrassende zaken bij.

HANDHAVING

In 2018 startte SOLVA op vraag van een aantal aangesloten gemeentebesturen de dienstverlening rond omgevingshandhaving op. Omgevingshandhaving omvat zowel dossiers met een milieuproblematiek als dossiers waarbij de wetgeving geschonden wordt op vlak van ruimtelijke ordening.

Na het opstartjaar 2018 kozen 12 gemeentebesturen ervoor om een beroep te doen op SOLVA voor een aantal handhavingstaken. Dit gebeurt steeds in nauw overleg met het lokale bestuur en de dienst omgeving van de gemeente.

Bij een aantal gemeentebesturen beperkt de handhaving zich tot het behandelen van klachten. Andere gemeenten hebben de ambitie om verder te gaan en ook pro-actief een aantal probleemsituaties aan te pakken. In ieder geval biedt de wetgeving opportuniteiten om als stad of gemeente op correcte wijze op te treden en zo probleemsituaties op te lossen.

Elk handhavingsdossier vraagt een stuk maatwerk. Veel hangt af van het 'type' van overtreder, de mate van zijn bereidheid om zich in regel te stellen en de ernst van de inbreuken. Samen met de complexiteit op juridisch vlak, zorgt dit ervoor dat er weinig standaardprocedures voorhanden zijn en meestal een specifieke aanpak noodzakelijk is.

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

Reliëfwijzigingen en ophogingen zonder vergunning, stockeren of achterlaten van afval en het oprichten van constructies zonder omgevingsvergunning waren de meest voorkomende overtredingen.

Hieronder vindt u een aantal dossiers die aangepakt werden. Zoals je kan merken zijn het soms 'zware' overtredingen. Dikwijls zijn het ook eerder banale zaken die in een buurt toch voor de nodige wrevel kunnen zorgen.

Uitbating van milieubelastende activiteiten zonder te beschikken over een omgevingsvergunning komt nog regelmatig voor

Opslag van afval en plaatsen van containers gebeurt soms midden in woongebied

Achterlaten van afval is een problematiek die veelvuldig voorkomt: dikwijls betreft het steenpuin, maar ook groenafval en ander materiaal worden gedumpt

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

In overleg met de eigenaar werden illegale ophogingen opnieuw afgegraven

Bij andere reliëfwijzigingen wordt er nog gezocht naar een passende oplossing

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

Er werd een stakingsbevel gegeven voor niet vergunde constructie. Soms zijn het kleinere bouwwerken, maar af en toe betreft het grote werven

In samenwerking met de organisator van muziekactiviteiten werden preventief geluidsmetingen uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de geluidsnormen gehaald worden.

Een illegale kap van bomen en reliëfwijziging in natuurgebied werd gestaakt in samenwerking met het Agentschap Natuur en Bos.

PREVENTIE

De Gemeenschappelijke Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GID PBW) van SOLVA adviseert 43 lokale besturen met ongeveer 5300 werknemers (FTE) en stelt hierbij 7 preventieadviseurs (5,9FTE) ter beschikking om de arbeidsveiligheid en het welzijn voor de werknemers te optimaliseren.

Elk bestuur is als werkgever wettelijk verplicht het welzijn van zijn werknemers te behartigen. De GID PBW SOLVA ondersteunt en adviseert daarom de besturen bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun welzijnsbeleid.

Concreet adviseert de preventiedienst het bestuur in het nemen van de nodige preventie maatregelen, het opsporen en reduceren van risico's op de werkvloer, het opstellen van een preventiebeleid, het stellen van prioriteiten.

De preventieadviseurs geven informatie, advies en opleidingen over allerlei topics van de verschillende welzijnsdomeinen o.a. arbeidsveiligheid, arbeidsgezondheid, ergonomie, arbeidshygiëne en psychosociale belasting veroorzaakt door het werk.

De preventieadviseurs van de GIDPBW staan de werkgevers bij in de planning, uitvoering en de evaluatie van het welzijnsbeleid, zoals omschreven in de welzijnsreglementering. De dienst zorgt daarbij ook voor de administratieve ondersteuning. De preventiedienst adviseert werkgevers, leidinggevenden en hun medewerkers bij het streven naar een proactief, participatief, integraal en geïntegreerd welzijnsbeleid, stimuleert maatregelen voor de preventie van risico's in arbeidsomstandigheden en geeft informatie en opleidingen in verband met de arbeidsveiligheid en het welzijn op de werkvloer.

De preventieadviseurs staan voor de preventie van arbeidsrisico's ter beschikking van het bestuur voor volgende taken en opdrachten:

- Preventie door structureren en organiseren: ondersteunen bij de implementatie van veiligheidsprocedures en –instructies, het globaal preventieplan en het jaaractieplan, ...
- Preventie door sensibiliseren: organiseren van veiligheids- en welzijnsopleidingen zoals onthaal, veilig gebruik van arbeidsmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en brandbestrijding, ook ondersteuning van evacuatieoefeningen (observeren en adviserende verslaggeving), ...
- Preventie door permanente opvolging: arbeidsplaatsen bezoeken, arbeidsmiddelen, werkmethode en -omstandigheden onderzoeken, deelname aan rondgangen van de externe dienst PBW, vergaderingen van de overlegcomités en de inspecties door de FOD WASO, ...
- Preventie door aankoopbeleid: advies voor arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen (bijlage aan bestelbon met veiligheidseisen), werk-instructies, ...
- Preventie door bouwadvies: advies bij nieuw- of verbouwingen door screening van de plannen en lastenboeken inzake de veiligheid van latere gebruikers van de gebouwen
- Preventie door arbeidsongevallenonderzoek: onderzoek van arbeidsongevallen en preventie-maatregelen opstellen, statistieken genereren, omstandig verslag opmaken, ...

Door de explosie aan nieuwe preventieregelgeving en het toenemend belang van veiligheid, verdiept de preventiedienst van SOLVA zich permanent in de veiligheidsproblematiek. Ook werkgevers en leidinggevenden dragen hier een belangrijke verantwoordelijkheid.

Door de focus op preventie hebben de adviseurs meer ervaring en zijn ze beter gespecialiseerd in de openbare besturen. De gemeenschappelijke aanpak waarborgt de nodige onafhankelijkheid, objectiviteit en deskundigheid.

HIERDOOR SLAAGT DE PREVENTIEDIENST VAN SOLVA ERIN OM BIJ DEZE LOKALE BESTUREN HET WELZIJN EN DE ARBEIDS-VEILIGHEID OP DE WERKVLOER NAAR EEN HOGER NIVEAU TE TILLEN.

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

INSPECTIE SPEELTERREINEN

Begin 2019 kreeg de gemeente Lede een bezoek van de FOD Economie om de speelterreinen aanwezig op het grondgebied aan een inspectie te onderwerpen. De bevoegde ambtenaar maakte een risicoanalyse van de omgeving op basis van een checklist. Daarna werd elk individueel speeltuig beoordeeld. Een preventieadviseur van SOLVA was bij deze inspectie aanwezig om de ambtenaar hierin bij te staan en ervoor te zorgen dat de adviezen van de inspecteur verder opgevolgd zullen worden.

OPLEIDING PERSOONLIJKE BESCHERMINGS- MIDDELEN

Het is en blijft een noodzaak om regelmatig het gebruik van de correcte persoonlijke beschermingsmiddelen en de juiste keuze uit een veelheid van types en fabrikanten te herhalen. Iedereen, van gelijk welk echelon en uit al onze stads-, gemeente- en OCMW-besturen, erkent het belang van een adequaat gebruik van PBM's om de arbeidsongevallen sterk te doen dalen. Daarom organiseert de dienst preventie van SOLVA deze opleiding op eenvoudig verzoek. De opleiding kan telkens op een aandachtig publiek en een pak vragen rekenen.

DRENKELINGOEFENING BEVEGEMSE VIJVERS - ZOTTEGEM

Het Belgische weer laat het niet gauw toe om een evacuatieoefening te organiseren in een zwembadcomplex. Daarom is een drenkelingoefening een zeer goed alternatief. Zwemmers worden op voorhand niet verwittigd. De redders zijn natuurlijk wel op de hoogte maar kennen het tijdstip niet waarop de oefening aanvangt. Zo moeten de redders onmiddellijk ingrijpen ongeacht waar ze zich bevinden. De oefening stelt hen ook in staat om het materiaal te testen en gepast te kunnen handelen wanneer een noodsituatie zich voordoet. De SOLVA-preventieadviseur kan zorgen voor de begeleiding van de oefening.

REGIOWERKING

Op 1 januari 2019 ging de regiowerking in voege. Naast een nieuwe pijler binnen de SOLVA-werking betekent dit ook de installatie van een nieuwe organisatorische structuur.

Samen met de lokale besturen staan we voor heel wat nieuwe uitdagingen. Om dit krachtig en adequaat te beantwoorden werden de complementaire werkingen van SOLVA en Streekoverleg Zuid-Oost-Vlaanderen in elkaar geschoven. Beide organisaties bestonden immers al jaren naast elkaar, elk met hun eigen expertise en aanpak. Een intensievere samenwerking op organisatorisch, bestuurlijk en personeelsvlak biedt enorme voordelen voor de lokale besturen en de regio in zijn geheel.

REGIOWERKING

AMBITIE

Het resultaat van deze integratie, namelijk de regiowerking, heeft als ambitie om voor Zuid-Oost-Vlaanderen het verschil te maken en de regio tot koploper te laten uitgroeien op vlak van 3 strategische doelstellingen: leefbare kernen, werk in eigen streek en open ruimte vrijwaren.

LEEFBARE KERNEN

Vitale steden en leefbare dorpen bieden de juiste voorzieningen aan hun inwoners en zijn makkelijk en klimaatgezond bereikbaar voor mensen en goederen. Sterke kernen vormen de economische motoren van de regio, zijn fijne plekken om te wonen en te vertoeven, zijn de beste omgeving om als kind in op te groeien en om later je oude dag door te brengen. Leefbare kernen zijn essentieel voor een duurzame, veerkrachtige en welvarende regio.

WERK IN EIGEN STREEK

Werken dicht bij huis biedt tal van voordelen. Kortere afstanden in het woon-werkverkeer zijn eenvoudiger met duurzame vervoersmiddelen af te leggen en de tijdswinst is gunstig voor de balans tussen werk en privéleven. Daarom moeten we inzetten op jobcreatie en ruimte om te ondernemen in Zuid-Oost-Vlaanderen, zowel op duurzame bedrijventerreinen als vervlochten met woonfuncties in het hart van de steden en gemeenten.

OPEN RUIMTE VRIJWAREN

Het groene karakter van Zuid-Oost-Vlaanderen is het visitekaartje van de regio en biedt tal van maatschappelijke en economische voordelen. De open ruimte is onze meest waardevolle ruimte. Ze vormt een toeristische troef en maakt ons weerbaarder tegen de gevolgen van klimaatverandering. Demografische en economische ontwikkeling mogen dan ook niet leiden tot een verdere aantasting van het mooie, unieke landschap van de regio.

REGIOWERKING

THEMA'S

Binnen de regiowerking worden vijf lokale beleidsthema's opgenomen en behartigd:

- Erfgoed
- Klimaat & energie
- Mobiliteit
- Ruimtelijke ordening
- Werk & economie

Een verantwoordelijke per thema vormt hét aanspreekpunt en is uw wegwijzer doorheen de knelpunten en uitdagingen rond dit beleidsdomein. We zoeken samen naar werkbare oplossingen en stellen ook onze dienstverlening hierop af. De regiowerking staat in nauwe wisselwerking met de pijlers projectontwikkeling en dienstverlening.

STRUCTUUR

Om dit alles te realiseren, kon een nieuwe overlegstructuur niet uitblijven. We startten daarom diverse thematische netwerken op, de regionetwerken. Genodigden zijn mandatarissen en ambtenaren van Zuid-Oost-Vlaanderen. Daarnaast wordt ook een structureel overleg met stakeholders opgestart. Deze thematische platformen zullen voeding geven aan het Burgemeestersoverleg en het overleg met de algemeen directeurs, de strategische organen van SOLVA | Streekoverleg.

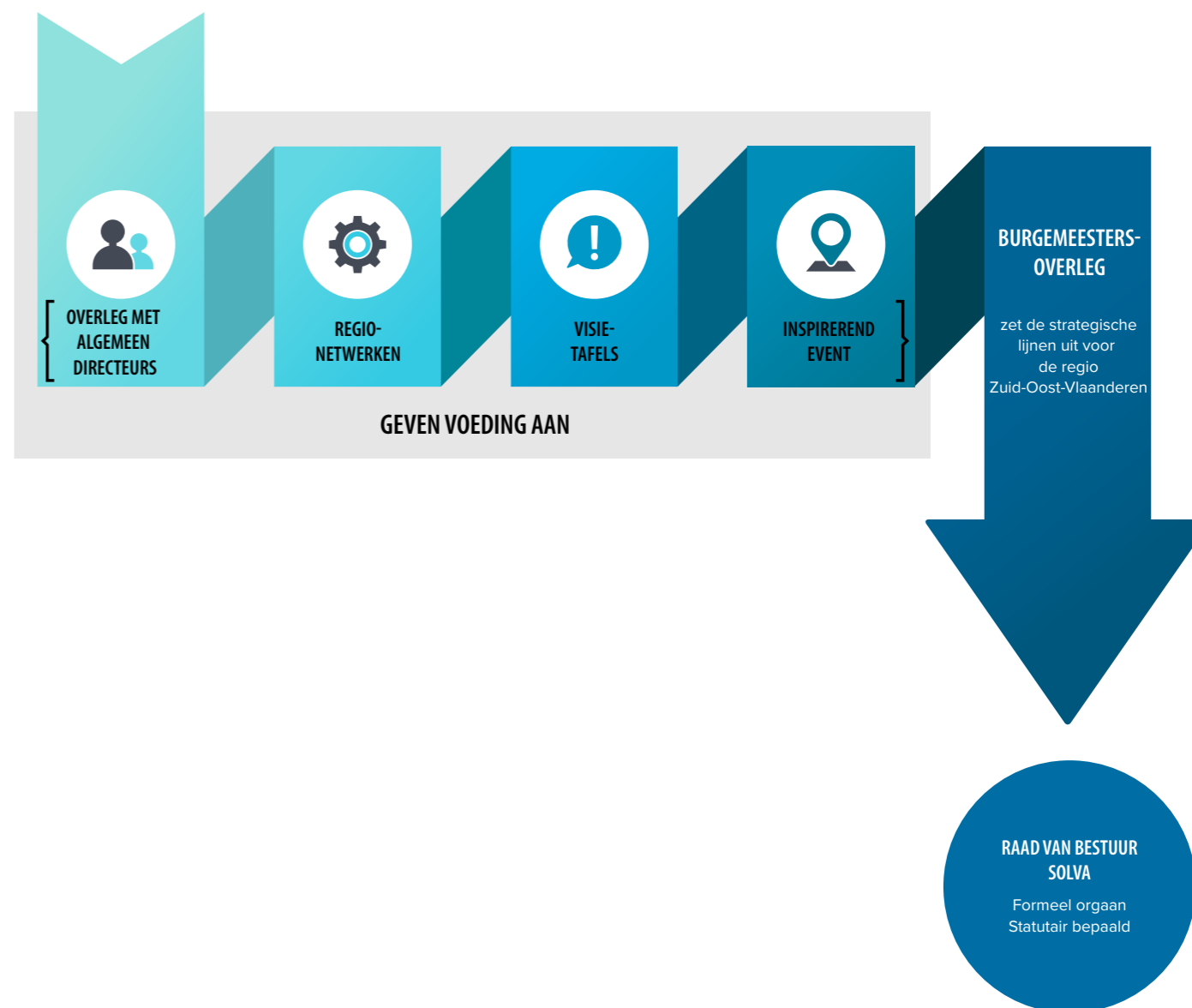
Eenmaal per jaar worden alle deelnemers aan deze netwerken uitgenodigd voor een inspirerend event, het regiocongres.

OPDRACHT

De opdracht van de regiowerking bestaat erin stakeholders uit onze regio samen te brengen in netwerken waarin kennis en expertise wordt uitgewisseld, hen te informeren over opportuniteiten en nieuwe projecten, hen te inspireren over succesverhalen, te experimenteren en te ondersteunen bij subsidie-opportuniteiten. Dit alles om de lokale besturen uit ons werkingsgebied mee te nemen in de koers naar de toekomst op vlak van leefbare kernen, werk in eigen streek en open ruimte vrijwaren.

ACTIES 2019

- Netwerk
- Informatie
- Experimenteren
- Inspiratie-events
- Subsidies

Nieuw regionaal overlegmodel

1

NETWERK

Er werden in 2019 in totaal 29 netwerkmomenten georganiseerd:

- 3 regionetwerken Werk & Economie: 22 februari, 24 mei en 4 oktober
- 3 regionetwerken Klimaat & Energie: 15 februari, 9 mei en 14 oktober
- 3 regionetwerken Mobiliteit: 5 februari, 7 mei en 11 oktober
- 3 atria Ruimtelijke Ordening i.s.m. het Departement Omgeving: 31 januari, 20 mei en 7 november
- 3 overlegmomenten Zorg&Welzijn: 28 februari, 3 mei en 4 juli. Er werd echter beslist door de burgemeesters en algemeen directeurs om intergemeentelijk niet in te zetten op dit thema.
- 2 vervoersregioraden: 10 oktober voor Aalst en 13 september en 25 oktober voor Vlaamse Ardennen
- 2 overlegvergaderingen voor de opstart van een Intergemeentelijke Onroerend Erfgoed Dienst: 18 en 20 september
- 1 overlegvergadering voor de opstart van de intergemeentelijke samenwerking rond Wonen: 14 oktober
- 4 x overleg Algemeen Directeurs: 10 januari, 28 maart, 27 juni en 16 oktober
- 4 x Burgemeestersoverleg: 25 januari, 26 april, 5 juli en 8 november
- 1 visietafel met stakeholders: 24 april

2

INFORMATIE

- Er werd een nieuwe digitale nieuwsbrief opgemaakt en verzonden vanuit SOLVA | Streekoverleg. Deze werd in 2019 1 keer uitgestuurd. Daarnaast vertrokken ook 3 thematische nieuwsbrieven: rond het Regiocongres 'Koers naar de toekomst' 2019, rond de opstartmoment van de Kwaliteitskamer VakWERK en rond mobiliteit.
- Er werden gerichte infosessies georganiseerd, zoals het symposium basisbereikbaarheid (13 juni), een infosessie rond herbestemming van kerken (13 maart) en een infosessie m.b.t. Bizlocator (25 april).
- Via het bureau Indiville werd een grote burgerbevraging in onze regio opgezet. Via de bevraging wilden we zicht krijgen op de troeven en knelpunten die de inwoners en ondernemers in hun stad of gemeente ervaren. De input die werd aangeleverd, helpt onze ambities voor de regio aan te scherpen en een onderbouwd actieplan op tafel te leggen.
- Er werden 11 diepte-interviews afgenomen met 11 sleutelfiguren in onze regio met betrekking tot de 3 strategische doelstellingen voor Zuid-Oost-Vlaanderen.

3

EXPERIMENTEREN

- De Testkaravaan werd aangevraagd bij de Provincie Oost-Vlaanderen. Deze vloot van (elektrische) fietsen werd gedeeld met de gemeente Sint-Lievens-Houtem en ter beschikking gesteld van het personeel om de woon-werkverplaatsing met een duurzaam transportmiddel uit te testen. Dit was de voorloper voor het SOLVA Veloot-project, waarbij 29 personeelsleden kozen om in te stappen en 20% van hun verplaatsingen met een (elektrische) fiets te doen.
- Er werd een bevraging gedaan bij de lokale besturen of een samenwerking m.b.t. stedelijke logistiek opportuun is.

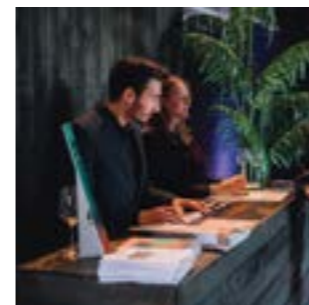

INSPIRATIE-EVENTS

Op 16 mei werd het regiocongres 'Koers naar de toekomst' georganiseerd. 250 mensen schreven zich in voor een boeiende namiddag en avond vol inspirerende sessies waarbij het accent lag op de succesformules voor leefbare kernen, werk in eigen streek en het vrijwaren van open ruimte.

Op het programma stonden volgende sprekers en thema's:

- Maarten Horemans | gemeente Nijlen: Beleid is ook een instrument
- Rebecca De Backer | TreinTramBus: Busje komt zo: uw gemeente bereikbaar voor iedereen
- Mathias Declerck | ABM: Nieuw leven in de kern
- Robert Gruwez | Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen: Regionaal Landschap als draaischijf in de open ruimte
- Mielch De Paep | BUUR cvba: Bouwmeester Scan
- Luc Dupont | stad Ronse: Leegstaande bedrijfsruimten: van probleem naar opportuniteit
- Elke Vanempen | ILVO: Koersverandering in het productief landschap
- Els Nulens | Blauwdruk Stedenbouw: Verdichting met respect voor de dorpskern
- Jo Robrechts | Triamant: Triamant als motor en vliegwiel voor vitale, leefbare kernen
- Jan De Pauw | REScoop.vlaanderen: Coöperatieve windenergie als motor voor de lokale energietransitie
- Caroline Verdoodt | stad Aalst: Bescherming van het landelijk karakter van de Aalsterse dorpen
- Paul Kauten | Energipark Reiden s.a. en Eida s.a.: Beckerich: van een kleine gemeente naar Europese top in duurzaamheid
- Bart Wallays | SOLVA: Hoe staat uw gemeente ervoor in de regio?

SUBSIDIES

Goedgekeurd:

- Intergemeentelijke samenwerking rond wonen (Departement Wonen)
- Project Autodelen (Departement Omgeving)
- Energiehuizen (Departement Energie)
- De Bouwdoos (Leader Vlaamse Ardennen): participatietraject met betrekking tot tijdelijke herinrichting verharde dorpspleinen
- City of Things (Vlaio): dataproject waarbij data van (deel)fietsen, (deel)wagens, e-steps, parkeersensoren, ... verzameld worden om op basis hiervan een analysemodel te ontwikkelen voor de inpassing van mobipunten in het mobiliteitsnetwerk.

Niet-goedgekeurd:

- SOLVA VELOOT VLOOT (Provincie Oost-Vlaanderen – Energie-ambassadeurs): Aankoop van een vloot E-fietsen om ter beschikking te stellen aan lokale besturen om sensibiliseringsworkshops te organiseren
- E-BIKE I-BOX (Provincie Oost-Vlaanderen - Projecten duurzame mobiliteit): demo box voor events van E-fietsen en infomateriaal.
- Intergemeentelijk ambtenaar lokale economie (EFRO)
- De MEERDOENERS (Plattelandsprojecten – PDPO) participatietraject met deelnemers klimaatfabels (10 besturen) voor de concrete uitvoering van enkele acties uit het klimaatplan
- Werkruimte Zuid-Oost-Vlaanderen (Ruimtelijk Strategisch Project- Departement Omgeving): Analyse en oplossingen voor de lage jobratio. Doelstelling: stijging van de jobratio van 53,3% naar 60% (=15.292 bijkomende jobs)

ACTIVITEITEN PER GEMEENTE

ACTIVITEITEN PER GEMEENTE

▾ AALST

ONDERNEMEN

Bedrijventerrein Aalst Zuid II en III   Voortraject herinrichting   In opmaak

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Minigolf Gijzegem   Aanleg van een betonnen minigolfterrein met 18 banen   Afgerond
 Denderdal   Renovatie van een sporthal met verbouwing naar gebruik door G-sporters (andersvaliden)   On hold
 WZC “De Faluintjes”   Woonzorgcentrum met 85 bedden   Afgerond
 WZC “St. Job”   Woonzorgcentrum met 118 bedden   In uitvoering
 Nieuwerkerken sport   Afbraak bestaande cafetaria met kleedkamers - Realisatie van 2 kunstgrasvelden (1 voor hockey en 1 voor voetbal) – Realisatie van een nieuw gebouw met sportbar, kleedkamers en bergingsmogelijkheden voor sport- en horeca-activiteiten   Startnota

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Terjoden Recreatief   Ruimtelijk Uitvoeringsplan   In opmaak
 Bedrijventerrein Aalst Zuid II en III   Studieopdracht herinrichting   In opmaak

MOBILITEIT

Project ‘Regionaal autodelen   Proefproject elektrisch autodelen   Opstart
 Fietsverbinding Aalst-Ninove   Studieopdracht   Opstart

KLIMAAT EN ENERGIE

Project stookolietanksanering   Saneren van oude stookolietanks   In uitvoering
 Project Klimrek   Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen   In uitvoering
(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)
 Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen   Klimaatplan   In uitvoering
 Lokale energieprojecten   Investeringsprojecten met een belangrijke CO₂-besparing   In uitvoering
(project met steun van Vlaamse Overheid)

ARCHEOLOGIE

Pierre Corneliskaai   Archeologienota / Proefsleuven   Uitgevoerd
 Graanmarkt   Rapportage opgraving   In uitvoering
 Sint-Martinuskerk   Rapportage opgraving   Uitgevoerd
 Rozendreef   Rapportage opgraving   In uitvoering
 Rooms-Hofstraat (Erembodegem)   Archeologienota / Boringen   Uitgevoerd
 Schoolstraat-Bredestraat (Nieuwerkerken)   Archeologienota / Bureaustudie   In uitvoering
 Parking mouterij (Baardegem Dorp)   Archeologienota / Bureaustudie   Uitgevoerd
 Sint-Job – fietspad   Archeologienota / Bureaustudie   Uitgevoerd
 Trigel Doorsteeklaan   Archeologienota / Bureaustudie   Uitgevoerd

Brakel - Uitbreiding ambachtelijke zone

✓ BRAKEL

ONDERNEMEN

Lokaal bedrijventerrein

Uitbreiding ambachtelijke zone

Ontwerp / in aankoop

HAALBAARHEIDSSTUDIE

WUG Warande en Hoge Zavel

Woonuitbreidingsgebied

Opstart

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Sportterreinen

Ruimtelijk Uitvoeringsplan

Goedgekeurd

RUP Zonevreemde woningen

Ruimtelijk Uitvoeringsplan

In opmaak

Geïntegreerd handelsbeleidsplan

Studieopdracht

In opmaak

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA

Verstrekken van de Vlaamse energielening

In uitvoering

Project stookolietanksanering

Saneren van oude stookolietanks

In uitvoering

Project Klimrek

Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen

In uitvoering

(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)

Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen

Klimaatplan

In uitvoering

ARCHEOLOGIE

Markt (Nederbrakel)

Rapportage opgraving

In uitvoering

Denderleeuw - Frames - Waterhergebruik

▼ DENDERLEEUEW

STUDIE

Paardekastanje

Verdere aanleg

In onderhandeling

WOONONTWIKKELING

Wolfsgracht

Verkaveling

Opstart masterplan

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Broekpark
Denderpark

Ontwikkeling
Ontwikkeling

In uitvoering
Voorontwerp +
afbraak voormalige
voetbalkantine
Aanstellen ontwerper
+ procedure RUP +
afbraak voormalige
woning + grond-
verwervingen
Stopgezet

Vrijheidspark

Vorbereiding opwaardering tot publiek toegankelijk en attractief
wijkpark

Gemeentelijke site

Realisatie van een nieuw administratief centrum en vrijetijdshuis

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

Geïntegreerd handelsbeleidsplan
Wolfsgracht
RUP Vrijheidspark

Studieopdracht
Begeleidingsopdracht
Ruimtelijk Uitvoeringsplan

Afgerond
Opstart
In opmaak

MOBILITEIT

Project 'Netwerk mobipunt'
Fietsverbinding Aalst-Ninove

Ondersteuning aanleg mobipunt
Studieopdracht

Opstart
Opstart

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA
Project stookolietanksanering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen
Proefproject Frames

Verstrekken van de Vlaamse energielening
Saneren van oude stookolietanks
Klimaatplan
Aanpakken wateroverlast

In uitvoering
In uitvoering
In uitvoering
Afgerond

(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)

ARCHEOLOGIE

Rodenbachstraat

Archeologienota / Bureaustudie

Uitgevoerd

HANDHAVING

Omgevingshandhaving

Samenwerkingsovereenkomst

Samenwerking
opgestart

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid

Advies, ondersteuning en uitvoering

In uitvoering

ERPE-MERE

STUDIE

Diverse voetwegen Kraaineststraat – Oudenaardsesteenweg	Wijziging Verbinding	Afgerond In opmaak
--	-------------------------	-----------------------

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Cultuurhuis	Realisatie van een polyvalente schouwburgzaal met foyer, academie, kantoren en vergaderzalen	In uitvoering
Politiekantoor Erpe-Mere/Lede	Bouw van een nieuw politiekantoor	In uitvoering

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

Locatieonderzoek centralisatie voetbalterreinen	Studieopdracht	In opmaak
Parking Steenberg	Studieopdracht	Afgerond
RUP Steenberg	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
Geïntegreerd handelsbeleidsplan	Studieopdracht	In opmaak

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Lokale houtige biomassa <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Installatie biomassaketels ter vervanging van een gas- of stook-olie-installatie	In uitvoering
Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering

HANDHAVING

Omgevingshandhaving	Samenwerkingsovereenkomst	Samenwerking in uitvoering
---------------------	---------------------------	----------------------------

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

GERAARDSBERGEN

MOBILITEIT

Project 'Regionaal Autodelen'	Proefproject elektrisch autodelen	Opstart
-------------------------------	-----------------------------------	---------

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Lokale houtige biomassa <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Installatie biomassaketels ter vervanging van een gas- of stookolie-installatie	In uitvoering
Lokale renovatietrajecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Gratis advies en begeleiding bij renovatie van woningen	In uitvoering
Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering
Proefproject Frames <i>(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Aanpakken wateroverlast	Afgerond

ARCHEOLOGIE

Abdijstraat	Archeologienota / Bureaustudie	Uitgevoerd
Abdijpark fase 2	Archeologienota / Bureaustudie	In uitvoering

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

HAALERT

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Kinderdagverblijf Realisatie van een nieuwe groepsopvang in Heldergerm Voorontwerp

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

Behoefteteonderzoek bedrijvigheid Begeleidingsopdracht Afgerond
Strategische projecten Haalbaarheidsstudie Afgerond
Bouwblok Sint-Goriksplein Haalbaarheidsstudie Afgerond

MOBILITEIT

Project 'Netwerk mobipunt' Ondersteuning aanleg mobipunt Opstart
Fietsverbinding Aalst-Ninove Studieopdracht Opstart

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Sure2050 Opleidings- en coachingsprogramma voor het verduurzamen van In uitvoering
(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner) het gemeentelijk patrimonium
Energiehuis SOLVA Verstrekken van de Vlaamse energielening In uitvoering
Project stookolietanksanering Saneren van oude stookolietanks In uitvoering
Project Klimrek Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaat- In uitvoering
(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner) maatregelen
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen Klimaatplan In uitvoering
Lokale energieprojecten Investeringsprojecten met een belangrijke CO₂-besparing In uitvoering
(project met steun van Vlaamse Overheid)

HANDHAVING

Omgevingshandhaving Samenwerkingsovereenkomst In voorbereiding

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid Advies, ondersteuning en uitvoering In uitvoering

HERZELE

WOONONTWIKKELING

Stekelbos Verkaveling Voorontwerp

WONEN

Residentie Brevier 16 appartementen Voorlopig opgeleverd, nazorg

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Tramzate Realisatie van kleedkamers met douches in modulaire units Afgerond, nazorg
Administratief centrum Herlokalisatie Haalbaarheidsstudie

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Zonevrije woningen Ruimtelijk Uitvoeringsplan RUP in opmaak

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Sure2050 Opleidings- en coachingsprogramma voor het verduurzamen van In uitvoering
(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner) het gemeentelijk patrimonium
Energiehuis SOLVA Verstrekken van de Vlaamse energielening In uitvoering
Project stookolietanksanering Saneren van oude stookolietanks In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten' Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen Klimaatplan In uitvoering
Lokale energieprojecten Investeringsprojecten met een belangrijke CO₂-besparing In uitvoering
(project met steun van Vlaamse Overheid)

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid Advies, ondersteuning en uitvoering In uitvoering

Herzele - Stekelbos

▼ HOREBEKE

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Rijkswachtkazerne Aankoop pand Voortraject

MOBILITEIT

Mobiliteitsplan Studieopdracht Afgerond

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA Verstreken van de Vlaamse energielening In uitvoering
Project stookolietanksanering Saneren van oude stookolietanks In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen Klimaatplan In voorbereiding

▼ KLUISBERGEN

WONEN

Residentie Musica 10 appartementen In verkoop
Rosalinde Verkaveling In uitvoering

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Kunstgrasvelden Aanleg In ontwerp

MOBILITEIT

Circulatieplan Berchem en Ruien Studieopdracht Afgerond

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA Verstreken van de Vlaamse energielening In uitvoering
Project stookolietanksanering Saneren van oude stookolietanks In uitvoering
Project Klimrek Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaat- In uitvoering
(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner) maatregelen

Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen Klimaatplan In uitvoering

HANDHAVING

Omgevingshandhaving Samenwerkingsovereenkomst In uitvoering

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid Advies, ondersteuning en uitvoering In uitvoering

✔ KRUISEM

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Pastorietuin Ouwegem (Zingem)	Opwaarderen van de pastorietuin in Ouwegem en realiseren van een dorps huis	In ontwerp
-------------------------------	---	------------

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Lokaal bedrijventerrein (Zingem)	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
RUP Parkgebied (Zingem)	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	RUP goedgekeurd
RUP WUG Wijnhuisveld (Zingem)	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	Startnota
RUP Recreatie & Scouts Zingem	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	Startnota

KLIMAAT EN ENERGIE

Lokale renovatietrajecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Gratis advies en begeleiding bij renovatie van woningen	In uitvoering
Energiehuis SOLVA Project stookolietanksanering Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Verstrekken van de Vlaamse energielening Saneren van oude stookolietanks Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering In uitvoering In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering

ARCHEOLOGIE

Weistraat (Zingem)	Archeologienota / Bureaustudie	Uitgevoerd
--------------------	--------------------------------	------------

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

✔ LEDE

ONDERNEMEN

Lokaal bedrijventerrein Oordegem	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	Opmaak RUP
----------------------------------	----------------------------	------------

WONEN

Kleine Kouterrede	Verkaveling	Omgevingsaanleg
-------------------	-------------	-----------------

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Schoolomgevingen	Aanleg	Opstart
Politiekantoor Erpe-Mere / Lede	Bouw van een nieuw politiekantoor	In uitvoering
Ontmoetingscentrum Wanzele	Renovatie en bouw van een nieuw ontmoetingscentrum en kinderopvang	Afgerond
Rammelstraat	Sloop van 2 woningen en aanleg tijdelijke parking	On hold
Doorgangswoningen	Realisatie van 3 doorgangswoningen in de Stationsstraat	In uitvoering

✔ LEDE (VERVOLG)

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Recreatie	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
RUP Keiberg	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
RUP KMO Oordegem	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
RUP Hoogstraat	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	Afgerond
RUP Heiplas	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	Stopgezet
Masterplan Gemeentelijke site	Begeleidingsopdracht	In opmaak
Actualisatie Register Onbebouwde Percelen (ROP)	Begeleidingsopdracht	Afgerond
GIS Rooilijnen	Begeleidingsopdracht	Uitvoering

MOBILITEIT

Schoolomgevingen	Aanleg	Ontwerp
Stationsweg	Studieopdracht opmaak plan woonerf	Opstart
Project 'Regionaal Autodelen'	Proefproject elektrisch autodelen	Opstart
Project 'Netwerk mobipunt'	Ondersteuning aanleg mobipunt	Opstart

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Sure2050 <i>(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Opleidings- en coachingsprogramma voor het verduurzamen van het gemeentelijk patrimonium	In uitvoering
Energiehuis SOLVA Project stookolietanksanering Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Verstrekken van de Vlaamse energielening Saneren van oude stookolietanks Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering In uitvoering In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen Lokale energieprojecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid)</i>	Klimaatplan Investeringsprojecten met een belangrijke CO ₂ -besparing	In uitvoering In uitvoering

HANDHAVING

Omgevingshandhaving	Samenwerkingsovereenkomst	In uitvoering
---------------------	---------------------------	---------------

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

LIERDE

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Danszaal	Verbouwing van de zolder van Basisschool 'De Kei' tot een polyvalente sport- en ontspanningsruimte	In uitvoering
Gemeentelijke feestzaal	Realisatie van een nieuwe gemeentelijke feestzaal na sloopwerken	Opstart

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

2e partiële herziening Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan RUP Caudenberg	Studieopdracht	Afgerond
	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Lokale houtige biomassa <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Installatie biomassaketels ter vervanging van een gas- of stook-olie-installatie	In uitvoering
Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering

HANDHAVING

Omgevingshandhaving	Samenwerkingsovereenkomst	In uitvoering
---------------------	---------------------------	---------------

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

Lierde - Danszaal

MAARKEDAL

WONEN

Puttene	15 woningen	In uitvoering
---------	-------------	---------------

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Jeugd- en bewegingscentrum Maalzaak	Realisatie van een multifunctioneel gebouw met ruimte voor jeugd-lokalen, polyvalente zaal, lokalen voor buitenschoolse opvang en speelpleinwerking, lokalen voor heemkundige kring, danszaal en vergaderzalen	In ontwerp
-------------------------------------	--	------------

MOBILITEIT

Project 'Autodelen Maarkedal'	Proefproject elektrisch autodelen	Opstart
-------------------------------	-----------------------------------	---------

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Lokale houtige biomassa <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Installatie biomassaketels ter vervanging van een gas- of stook-olie-installatie	In uitvoering
Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering

HANDHAVING

Omgevingshandhaving	Samenwerkingsovereenkomst	In uitvoering
---------------------	---------------------------	---------------

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

▾ NINOVE

ONDERNEMEN

Regionaal bedrijventerrein Doorn Noord	Realisatie van een duurzaam bedrijventerrein met speciale aandacht voor biodiversiteit, ruimtelijke kwaliteit, lokale energie-opwekking & slim delen en samenwerken	In uitvoering + verkoop
--	---	-------------------------

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Kerkveld-Nederhasseltstraat-Windschhof	Erosiebestrijding	In aankoop + ontwerp
Krepelstraat	Erosiebestrijding	Opstart
Rijstraat	Erosiebestrijding	Ontwerp
Okegembaan	Verbindingsweg	In aankoop + ontwerp
Toeristisch bureau	Realisatie van een kantoor en onthaalgebouw voor de toeristische dienst	Stopgezet
Liberale Kring	Gedeeltelijke restauratie en renovatie van het gebouw van de voormalige Liberale Kring tot een balzaal voor rustige (culturele) activiteiten en realisatie van 2 casco kantooruimtes	In uitvoering
Politiekantoor	Bouw van een nieuw politiekantoor	Afgerond
Serviceflats Lavondel	Renovatie van 20 serviceflats	On hold

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Paarse vlekjes (deel 2)	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
RUP Bovenhoekstraat	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
Masterplan Burchtdam / RUP Burchtdam	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak

MOBILITEIT

Fietsverbinding Aalst-Ninove	Studieopdracht	Opstart
------------------------------	----------------	---------

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Sure2050 <i>(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Opleidings- en coachingsprogramma voor het verduurzamen van het gemeentelijk patrimonium	In uitvoering
Lokale renovatietrajecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Gratis advies en begeleiding bij renovatie van woningen	In uitvoering
Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering

▾ NINOVE (VERVOLG)

KLIMAAT EN ENERGIE (VERVOLG)

Proefproject Frames <i>(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Aanpakken wateroverlast	Afgerond
Lokale energieprojecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid)</i>	Investeringsprojecten met een belangrijke CO ₂ -besparing	In uitvoering

ARCHEOLOGIE

Beverstraat	Archeologienota / Bureaustudie	In uitvoering
Outer	Opgraving	Uitgevoerd
Outer	Rapportage opgraving	In uitvoering
Outer – bufferbekken Godeystraat	Archeologienota / Bureaustudie	In uitvoering
Hof Ter Groeningen / Doorn Noord	Opgraving	In uitvoering
Doorn Noord / verbindingsweg	Archeologienota / Bureaustudie	Uitgevoerd
Abdijwoningen	Plan van aanpak / Bureaustudie	In uitvoering

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

✓ OOSTERZELE

ONDERNEMEN

Lokaal bedrijventerrein	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	Opmaak RUP + in aankoop
-------------------------	----------------------------	-------------------------

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Parochiaal centrum	Afbraak en realisatie nieuwbouw met gemeenschapsvoorzieningen, woongelegenheden en ruimte voor gemeentelijke diensten	Project in studiefase
Administratief centrum	Herlokalisatie	Haalbaarheidsstudie

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Lokaal bedrijventerrein	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
-----------------------------	----------------------------	-----------

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In voorbereiding
Proefproject Frames	Aanpakken wateroverlast	Afgerond
<i>(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>		
Lokale energieprojecten	Investeringsprojecten met een belangrijke CO ₂ -besparing	In uitvoering
<i>(project met steun van Vlaamse Overheid)</i>		

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

✓ OUDENAARDE

ONDERNEMEN

Regionaal bedrijventerrein Bruwaan Noord	Duurzame ontwikkeling gemengd regionaal bedrijventerrein	Ontwerp + in verkoop
--	--	----------------------

WONEN

Residentie De Voorburg	8 appartementen	In verkoop
------------------------	-----------------	------------

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

Verhogen ruimtelijk rendement op bestaande (regionale) bedrijventerreinen	Studieopdracht	Afgerond
---	----------------	----------

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Sure2050	Opleidings- en coachingsprogramma voor het verduurzamen van het gemeentelijk patrimonium	In uitvoering
<i>(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>		
Lokale renovatietrajecten	Gratis advies en begeleiding bij renovatie van woningen	In uitvoering
<i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>		
Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering
Lokale energieprojecten	Investeringsprojecten met een belangrijke CO ₂ -besparing	In uitvoering
<i>(project met steun van Vlaamse Overheid)</i>		

ARCHEOLOGIE

Markt	Rapportage opgraving	In uitvoering
Tussenbruggen	Rapportage opgraving	In uitvoering
OLV-Hospitaal	Plan van aanpak / Bureaustudie	Uitgevoerd
Neringstraat	Archeologienota / Bureaustudie	In uitvoering
Tijdelijke parking Scheldekop	Archeologienota / Bureaustudie	Uitgevoerd
Mater-Zwadderkot / bufferbekken	Archeologienota / Bureaustudie	Uitgevoerd

HANDHAVING

Omgevingshandhaving	Samenwerkingsovereenkomst	In uitvoering
---------------------	---------------------------	---------------

RONSE

ONDERNEMEN

Regionaal bedrijventerrein Pont West Fase 1	Ontwikkeling regionaal bedrijventerrein inclusief nieuwe wegenis	In eindfase verkoop
Regionaal bedrijventerrein Pont West Fase 2 & 3	Ontwikkeling regionaal bedrijventerrein	In aankoop

WONEN

Langeweg	Verkaveling	In verkoop
----------	-------------	------------

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Recyclagepark	Begeleidingsopdracht	In uitvoering
---------------	----------------------	---------------

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Malander	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
RUP Waatsbrugge	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak

MOBILITEIT

Project 'Netwerk mobipunt'	Ondersteuning aanleg mobipunt	Opstart
----------------------------	-------------------------------	---------

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering
Lokale energieprojecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid)</i>	Investeringsprojecten met een belangrijke CO ₂ -besparing	In uitvoering

ARCHEOLOGIE

De Vrijheid	Opgraving	Uitgevoerd
De Vrijheid	Rapportage opgraving	In uitvoering
Pont West	Rapportage opgraving	In uitvoering
Sloop gebouwen ter hoogte van Bruul	Archeologienota / Bureaustudie	Uitgevoerd

HANDHAVING

Omgevingshandhaving	Samenwerkingsovereenkomst	In uitvoering
---------------------	---------------------------	---------------

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

✔ SINT-LIEVENS-HOUTEM

WONEN

Eilandpark	Afbraak oude fabrieksgebouwen	In uitvoering
Eilandpark	Ontwikkeling van nieuwe woonegelegenheden	In voorbereiding
Paardemarkt	Project met private partner (PPS)	Opmaak aanvraag omgevingsvergunning

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

RUP Polbroek	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	In opmaak
--------------	----------------------------	-----------

MOBILITEIT

Project 'Regionaal Autodelen'	Proefproject elektrisch autodelen	Opstart
Project 'Netwerk mobipunt'	Ondersteuning aanleg mobipunt	Opstart

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Sure2050 <i>(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Opleidings- en coachingsprogramma voor het verduurzamen van het gemeentelijk patrimonium	In uitvoering
Lokale renovatietrajecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)</i>	Gratis advies en begeleiding bij renovatie van woningen	In uitvoering
Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Project Klimrek <i>(project met steun van Vlaamse Overheid, ILVO = trekker en SOLVA = partner)</i>	Begeleiding landbouwbedrijven voor inpassing van klimaatmaatregelen	In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In uitvoering
Lokale energieprojecten <i>(project met steun van Vlaamse Overheid)</i>	Investeringsprojecten met een belangrijke CO ₂ -besparingAanbod	In uitvoering

ARCHEOLOGIE

Marktplein	Rapportage opgraving	In uitvoering
------------	----------------------	---------------

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid	Advies, ondersteuning en uitvoering	In uitvoering
------------------------------	-------------------------------------	---------------

✔ WORTEGEM-PETEGEM

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA	Verstrekken van de Vlaamse energielening	In uitvoering
Project stookolietanksanering	Saneren van oude stookolietanks	In uitvoering
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'	Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten	In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen	Klimaatplan	In voorbereiding

HANDHAVING

Omgevingshandhaving	Afsluiten samenwerkingsovereenkomst	Intentie om te ondertekenen
---------------------	-------------------------------------	-----------------------------

✔ ZOTTEGEM

ONDERNEMEN

Regionaal bedrijventerrein Keistraat   Ontwikkeling   Afgerond

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Natuur- en milieu-educatief centrum Beisloven   Renovatie en herbesteding van een oud schoolgebouw naar een natuur- en milieu-educatief centrum   In ontwerp

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

Herziening Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan   Studieopdracht   In opmaak
RUP Zonevreemde woningen   Ruimtelijk Uitvoeringsplan   In opmaak
RUP Voetbalclub Eendracht – Elene Grotenberge   Ruimtelijk Uitvoeringsplan   RUP goedgekeurd
RUP Sanitary   Ruimtelijk Uitvoeringsplan   In opmaak

MOBILITEIT

Project 'Regionaal Autodelen'   Proefproject elektrisch autodelen   Opstart

KLIMAAT EN ENERGIE

Project Sure2050   Opleidings- en coachingsprogramma voor het verduurzamen van het gemeentelijk patrimonium   In uitvoering
(Provincie Oost-Vlaanderen = trekker en SOLVA = partner)
Energiehuis SOLVA   Verstrekken van de Vlaamse energielening   In uitvoering
Project stookolietanksanering   Saneren van oude stookolietanks   In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen   Klimaatplan   In uitvoering

ARCHEOLOGIE

Spelaan (Leeuwerger)   Rapportage opgraving   In uitvoering

HANDHAVING

Omgevingshandhaving   Samenwerkingsovereenkomst   In uitvoering

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid   Advies, ondersteuning en uitvoering   In uitvoering

✔ ZWALM

RUIMTELIJKE ORDENING EN STUDIES

WUG Dorpskern Munkzwalm   Begeleidingsopdracht Publiek-Private samenwerking / masterplan   In opmaak
RUP WUG Rozebeke   Ruimtelijk Uitvoeringsplan   In opmaak

KLIMAAT EN ENERGIE

Energiehuis SOLVA   Verstrekken van de Vlaamse energielening   In uitvoering
Project stookolietanksanering   Saneren van oude stookolietanks
Burgerparticipatie bij het ontwikkelen van nieuwe 'Hernieuwbare energieprojecten'   Draagvlak versterken bij ontwikkeling van lokale windprojecten   In uitvoering
Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen   Klimaatplan   In uitvoering

HANDHAVING

Omgevingshandhaving   Samenwerkingsovereenkomst   In uitvoering

PREVENTIE

Preventie- en welzijnsbeleid   Advies, ondersteuning en uitvoering   In uitvoering

✔ ILVA

PUBLIEKE INFRASTRUCTUUR

Recyclageparken   Ontwikkeling   Aanstellen ontwerper

✔ ALGEMENE DIENSTVERLENING

- OPMETINGEN
- VOET- EN BUURTWEGWIJZIGINGEN
- ROOILIJNWIJZIGINGEN EN OPMAAK ROOILIJNPLANNEN
- DIGITALISEREN EN GEOREFEREREN ROOILIJNEN

SOLVA FINANCIEEL

FINANCIËLE RESULTATEN

TIJDENS HET BOEKJAAR 2019 HEEFT
SOLVA EEN WINST GEBOEKT VAN

€ 23.465,39

Hierna volgt een bespreking van de voornaamste rubrieken van de balans en resultatenrekening uit de jaarrekening.

Wat de **balans** betreft, dient vastgesteld dat:

- aan de actiefzijde de vaste activa toenemen van € 5,1 miljoen naar € 5,6 miljoen als gevolg van de aankoop van het kantoorgebouw te Vlierzele enerzijds en een afname van de geboekte afschrijvingen anderzijds;
- de globale voorraad van € 38,2 naar € 52,2 miljoen gestegen is, als gevolg van een voorraadstijging enerzijds door investeringen van meer dan 18 miljoen in o.a. volgende projecten:

Herbestemmingsprojecten:

Ninove – politiekantoor,
Ninove – Liberale Kring,
Erpe-Mere – Cultuurhuis,
Erpe-Mere/Lede – politiekantoor,
Herzele – De Tramzate,

Bedrijventerreinen:

Ninove – Doorn Noord,

Huisvestingsprojecten:

Kluisbergen – Rosaline,
Maarkedal – Puttene;

Terwijl anderzijds de voorraadwaarde is afgenomen door de verkoop in volgende projecten:

Bedrijventerreinen:

Zottegem – Keistraat,
Ronse – Pont-West,

Huisvestingsprojecten:

Oudenaarde – Kasteelstraat,
Kluisbergen – Dewaele,
Herzele – Pastorijstraat,
Maarkedal – Puttene;

- de liquide middelen gedaald zijn van € 2 miljoen naar 0,95 miljoen vooral ten gevolge van gedane uitgaven op projecten;
- aan de passiefzijde het geplaatst kapitaal licht toeneemt vanwege een verhoging door de aanpassing van de kapitaals aandelen t.g.v. een bestuurswissel en de toetreding van een nieuw lid, ILVA enerzijds en een verlaging vanwege de uittreding van IVM en IVBO anderzijds en dit conform de uittredingsovereenkomsten;
- de voorzieningen voor risico's en kosten van € 2,2 naar € 1,9 miljoen gedaald zijn vanwege diverse terugnames op afgeronde rechtszaken en kosten. Verder blijft er een strikte opvolging nodig bij het aanleggen van provisies om het hoofd te bieden aan lopende rechtszaken en andere mogelijke bedrijfskosten;
- de schulden op meer dan één jaar dalen van € 649.125 naar € 389.475 als gevolg van het verdere verloop van de financiële regeling rond de uittreding van de provincie.
- de schulden op ten hoogste één jaar toenemen van € 12,3 miljoen tot € 25,2 miljoen, als gevolg van de ontvangen vooruitbetalingen op lopende projecten zoals de opbouw van het politiekantoor in Ninove alsook opname van ons straight loan om het hoofd te bieden aan de investeringen in diverse projecten.

Wat de **resultatenrekening** betreft zijn volgende elementen belangrijk:

- de omzet voor het boekjaar 2019 bedraagt € 8,5 miljoen ten opzichte van € 8,1 miljoen van het boekjaar 2018. De belangrijkste omzet van het boekjaar 2019 betreft de verkoop van:
Bedrijventerreinen:
Zottegem – Keistraat,
Ronse – Pont-West,
Huisvestingsprojecten:
Oudenaarde – Kasteelstraat,
Kluisbergen – Dewaele,
Herzele – Pastorijstraat,
Maarkedal – Puttene;
- de opmerkelijke stijging in de voorraad is te wijten aan de gedane investeringen in diverse projecten, zie 2e punt onder balans;
- de andere bedrijfsopbrengsten bedragen voor het boekjaar 2019 € 538.288 voor ontvangen subsidies voor de dienst archeologie, het energiehuis en de projecten ESF, autodelen en het pendelfonds;
- de "handelsgoederen" voor het boekjaar 2019 belopen € 18,4 miljoen, als gevolg van de investeringen in diverse projecten;
Herbestemmingsprojecten:
Ninove – politiekantoor,
Ninove – Liberale Kring,
Erpe-Mere – Cultuurhuis,
Erpe-Mere/Lede – politiekantoor,
Herzele – De Tramzate,
Bedrijventerreinen:
Ninove – Doorn Noord,
Huisvestingsprojecten:
Kluisbergen – Rosaline,
Maarkedal – Puttene;

- de diensten en diverse goederen bedragen voor het boekjaar van 2019 € 0,83 miljoen ten opzichte van € 0,75 miljoen vorig jaar. Een daling enerzijds ten gevolge van de verdere kostenbesparing op de post 'it-infrastructuur' en huur vanwege de aankoop van het kantoorgebouw. Anderzijds een stijging op de posten publiciteit, events, leasing van bedrijfsfietsen waarvoor we een subsidie hebben ontvangen uit het pendelfonds en erelonen van het fiscaal bureau, dat volop bezig is met de verleningsaanvraag van de ruling;
- de waardevermindering op voorraden, bestellingen in uitvoering & handelsvorderingen bedragen voor het boekjaar 2019 € 25.173 ten opzichte van € 100.000 als gevolg van waardeverminderingen op de voorraad;
- de voorzieningen voor risico's en kosten tonen de terugnemingen ten belope van € 315.630;
- voor het boekjaar 2019 wordt een winst geboekt van € 23.465,39.

Voorgesteld wordt:

De jaarrekening van het boekjaar 2019 goed te keuren en voor te leggen aan de Algemene vergadering.

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE DIENSTVERLENENDE VERENIGING (VLAAMS GEWEST) INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND VOOR RUIMTELIJKE ORDENING EN SOCIO-ECONOMISCHE EXPANSIE OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2019

In het leden verslag wordt een overzicht van de werkzaamheden van de Dienstverlenende Vereniging (D.V.V.) 2019-2020 weergegeven. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Wij hebben de balans van de boekhouding van de commissie door de algemene vergadering van 12 juni 2020, waarvan het resultaat van het beheersverslag onderdeel is, gecontroleerd op feitelijke juistheid en op volledigheid. De balans van de commissie afgesloten op 31 december 2019. Wij hebben de werkelijke situatie van het beheersverslag van de commissie gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Verslag over de jaarmakening

Gecontroleerd voorbehoud

Wij hebben de werkelijke situatie van de jaarmakening van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Na de controle van de balans van de boekhouding van de commissie door de algemene vergadering van 12 juni 2020, waarvan het resultaat van het beheersverslag onderdeel is, gecontroleerd op feitelijke juistheid en op volledigheid. De balans van de commissie afgesloten op 31 december 2019.

Beleef voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de werkelijke situatie van de jaarmakening van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

vyvoey & co, bedrijfsrevisoren bvba

Weg naar de Markt 11, 2000 Antwerpen, België
Tel: +32 (0)3 237 11 11, Fax: +32 (0)3 237 11 12

www.vyvoey.com

Wij hebben van het beheersverslag en van de balans van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Wij zijn van mening dat de balans van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Voorbehoud bij de balans van de boekhouding voor het opstellen van de jaarmakening

Het beheersverslag van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Bij het opstellen van de jaarmakening is het verslag van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Voorbehoud bij de balans van de commissie voor de controle van de jaarmakening

Uit het verslag van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging blijkt dat de balans van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Bij de controle van de balans van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging is het verslag van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

Als niet van een controle uitgegaan is, wordt de balans van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

De balans van de commissie van de Dienstverlenende Vereniging is gecontroleerd op volledigheid en op juistheid. Het verslag is bedoeld voor de leden van de D.V.V. en is niet bedoeld als advies.

van samenwerking, vastheid in geschiedte, het uwerleek, sluiten van kennis, het taal te ruggen, het uwerleek, verkeers, voorleer, van zalen, of het, doctoren, van de, interne, beheering.

- het verslag van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.
- het verslag van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.
- het verslag van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

De Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

Verantwoordelijkheid van de commissie

Het bestuur van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Het bestuur van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

Vermelding betreffende de sociale balans

Het bestuur van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

Vermeldingen betreffende de duurzaamheid

Het bestuur van de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

Andere vermeldingen

- De vermelding betreffende de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.
- De vermelding betreffende de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.
- De vermelding betreffende de Staat in de interne beheering der inwoners, van de, interne, met de, interne, de, werkzaamheden, de, te, zetter, die, in, de, gegeven, omstandigheden, gewest, staat, in, kan, die, het, van, de, in, op, het, geven, van, een, doctoor, over, de, effecten, van, de, interne, beheering, van, de, Staat, te, zetter.

Waarborg 24 maart 2022

EUROPESE COMMISSIE
Commissie
Verordening (EU) 2016/679

Stuvia.nl
Bezoekers

JAARREKENING 2019

40				1	EUR	
NAT.	Datum neerlegging	Nr. 0200.305.493	Blz.	E.	D.	VOL 1

JAARREKENING EN ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

IDENTIFICATIEGEGEVENS (op datum van neerlegging)

NAAM: **Intergemeentelijk Samenwerkingsverband voor ruimtelijke ordening en socio-economische expansie**

Rechtsvorm: CV

Adres: **Gentsteenweg**

Nr.: **1, bus B**

Postnummer: **9520**

Gemeente: **Sint-Lievens-Houtem**

Land: **België**

Rechtspersonenregister (RPR) - Ondernemingsrechtbank van **Gent, afdeling Dendermonde**

Internetadres¹:

Ondernemingsnummer **0200.305.493**

DATUM **23/12/2019** van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

JAARREKENING **IN EURO (2 decimalen)**²

goedgekeurd door de algemene vergadering van

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van **1/01/2019** tot **31/12/2019**

Vorig boekjaar van **1/01/2018** tot **31/12/2018**

De bedragen van het vorige boekjaar zijn / ~~zijn niet~~³ identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Totaal aantal neergelegde bladen: **39** Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn: 6.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.4, 6.2.5, 6.3.4, 6.3.5, 6.3.6, 6.4.1, 6.4.2, 6.5.2, 6.7.2, 6.11, 6.14, 6.15, 6.17, 6.18.2, 6.20, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Handtekening
(naam en hoedanigheid)
WALLAYS Bart
Directeur

Handtekening
(naam en hoedanigheid)
COUCKUYT Eddy
Voorzitter van de raad van bestuur

¹ Facultatieve vermelding.

² Indien nodig, aanpassen van de eenheid en munt waarin de bedragen zijn uitgedrukt.

³ Schrappen wat niet van toepassing is.

Nr. 0200.305.493

VOL 1

Deze jaarrekening betreft een vennootschap die onderworpen is aan de bepalingen van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019: Ja / ~~Neen~~⁴

Vennootschappen die hun jaarrekeningen dienen op te stellen en neer te leggen volgens de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen gebruiken eveneens onderhavig model. Voor die jaarrekeningen geldt:

- 'Wetboek van vennootschappen' moet worden gelezen als 'Wetboek van vennootschappen en verenigingen'.
- In de onderstaande secties verwijzen de artikelen uit het Wetboek van vennootschappen naar de volgende artikelen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Sectie	Wetboek van vennootschappen	Wetboek van vennootschappen en verenigingen
VOL 6.7.2	art. 631, §2 en 632, §2	art. 7:225
VOL 6.16	art. 134	art. 3:64, §2 en §4
VOL 6.18.1	art. 16	art. 1:26
	art. 110	art. 3:23
	art. 113, §2 en §3	art. 3:26, §2 en §3
VOL 6.18.2	art. 134, §4 en §5	art. 3:65, §4 en §5
	art. 134	art. 3:64, §2 en §4
VOL 11	art. 100, §1, 6°/3	art. 3:12, §1, 9°
VOL 12	art. 261, 1ste en 3de lid	art. 5:77, §1
VOL 13	art. 646, §2, 4de lid	art. 7:231, 3de lid
VOL 14	art. 938 en art. 1001	art. 15:29 en art. 16:27
VOL 15	art. 100, §1, 6°/1	art. 3:12, §1, 7°

- De rubriek 11 'Uitgiftepremies' moet gelezen worden als 'Inbreng (- Buiten kapitaal)'.
- De rubriek 6503 'Geactiveerde interesten' moet gelezen worden als 6502 'Geactiveerde interesten' ten gevolge van de nieuwe minimumindeling van het algemeen rekeningstelsel.

De vennootschap is een kapitaallose vennootschap: Ja / ~~Neen~~⁵

Indien Ja dan is een uitsplitsing van de bedragen opgenomen onder rubriek 11 'Uitgiftepremies' volgens 'Inbreng - Beschikbaar' en 'Inbreng - Onbeschikbaar' vereist.

Inbreng Boekjaar

Beschikbaar
Onbeschikbaar

⁴ Schrappen wat niet van toepassing is.

⁵ Schrappen wat niet van toepassing is.

**LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN
COMMISSARISSEN EN VERKLARING BETREFFENDE EEN
AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE**

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming

STAD AALST : COUCKUYT Eddy

Alfons De Cockstraat 27, 9300 Aalst, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 11/12/2019

GEMEENTE BRAKEL: BOGAERT Delphine

Kasteeldreef 3, 9660 Brakel, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE DENDERLEEUV :DE SMET Yves

Hazelaarstraat 46, 9470 Denderleeuw, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE ERPE-MERE : BOSMAN Marc

leedssteenweg 163, 9420 Erpe-Mere, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE GERAARDSBERGEN: VAN TRIMPONT Fernand

Hogeweg 134, 9500 Geraardsbergen, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE HAALERT : VANDENDRIESSCHE Daniel

Ankerstraat 18, 9450 Haaltert, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE HERZELE: HOORENS Luc

Bronstraat 1, 9550 Herzele, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE HOREBEKE : ROOBROECK Sabine

Broekestraat 77, 9667 Horebeke, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE KLUISBERGEN: DEKIMPE Lode

Grote Herreweg 34, bus A, 9690 Kluisbergen, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

GEMEENTE KRUISEM: HUTSEBAUT Katrien

Wannegemstraat 24, 9750 Zingem, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 26/06/2019

GEMEENTE LEDE: MAEBE Jo

Keiberg 43, 9340 Lede, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE LIERDE: VEKEMAN Steven

Tempel 91, 9572 Sint-Martens-Lierde, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE MAARKEDAL: DE BOEVER Steve

Nederholbeekstraat 194, 9680 Maarkedal, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE NINOVE: BEECKMAN Anja

Kruisvijverstraat 11, 9400 Ninove, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE OOSTERZELE: KEYMEULEN Pieterjan

Stationstraat 95, 9860 Oosterzele, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE OUDENAARDE: VAN HOOLAND Tineke

Herlegem 76, 9700 Oudenaarde, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE RONSE: VANHOUTTE Brigitte

Prostraat 20, bus A, 9700 Oudenaarde, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

SLH : DE KEYSER Christiaan

Hoogbavegemestraat 1, 9520 Sint-Lievens-Houtem, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

WP: VAN DER MEEREN Luc

Eisegemlein 44, 9790 Wortegem-Petegem, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

GEMEENTE ZOTTEGEM : DE SMET Evert

Holleweg 1, bus B, 9620 Zottegem, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 28/03/2019

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

GEMEENTE ZWALM: TUYBENS Bruno

Mddergem 63, 9630 Zwalm, België

Functie : Andere functie

Mandaat : 28/03/2019

VYVEY & Co, Bedrijfsrevisoren BV 0859.596.677

Verlorenbroodstraat 122, 9820 Merelbeke, België

Functie : Commissaris, Lidmaatschapsnummer : B0523

Vertegenwoordigd door :

1. VYVEY Steven

Verlorenbroodstraat 122 , 9820 Merelbeke, België

Bedrijfsrevisor, Lidmaatschapsnummer : A1917

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening ~~werd~~ / werd niet * geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming **,
- B. Het opstellen van de jaarrekening **,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschapsnummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)

* Schrappen wat niet van toepassing is.

** Facultatieve vermelding.

JAARREKENING

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
OPRICHTINGSKOSTEN	6.1	20		
VASTE ACTIVA		21/28	<u>5.605.604,90</u>	<u>5.153.928,43</u>
Immateriële vaste activa	6.2	21	15.426,18	25.815,55
Materiële vaste activa	6.3	22/27	5.428.579,90	4.949.014,06
Terreinen en gebouwen		22	5.360.259,39	4.880.009,04
Installaties, machines en uitrusting		23	17.431,32	25.432,16
Meubilair en rollend materieel		24	50.889,19	43.572,86
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	6.4 / 6.5.1	28	161.598,82	179.098,82
Verbonden ondernemingen	6.15	280/1		
Deelnemingen		280		
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	6.15	282/3		
Deelnemingen		282		
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	161.598,82	179.098,82
Aandelen		284	160.188,82	160.188,82
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	1.410,00	18.910,00

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>54.910.750,60</u>	<u>43.066.472,80</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29	166.100,64	207.844,50
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291	166.100,64	207.844,50
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	52.151.371,90	38.197.518,68
Vorraden		30/36	51.565.034,65	37.541.726,97
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35	51.565.034,65	37.485.002,97
Vooruitbetalingen		36		56.724,00
Bestellingen in uitvoering		37	586.337,25	655.791,71
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	1.576.384,60	2.498.276,81
Handelsvorderingen		40	1.529.842,30	1.671.280,38
Overige vorderingen		41	46.542,30	826.996,43
Geldbeleggingen	6.5.1 / 6.6	50/53		1.435,47
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53		1.435,47
Liquide middelen		54/58	952.954,67	2.080.350,92
Overlopende rekeningen	6.6	490/1	63.938,79	81.046,42
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	60.516.355,50	48.220.401,23

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA			
	10/15	32.888.682,10	32.884.237,49
EIGEN VERMOGEN			
	10	26.915.880,81	26.918.073,35
	100	27.424.843,31	27.410.585,85
	101	508.962,50	492.512,50
	11	7.982,34	7.982,34
	12		
	13	5.821.209,91	5.803.038,15
	130	2.741.058,59	2.741.058,59
	131		
	1310		
	1311		
	132		
	133	3.080.151,32	3.061.979,56
	14	143.609,04	120.143,65
	15		35.000,00
	19		
	16	1.920.733,28	2.236.364,26
	160/5	1.920.733,28	2.236.364,26
	160		
	161		
	162		
	163		
	164/5	1.920.733,28	2.236.364,26
	168		

⁴ Bedrag in mindering te brengen van het geplaatst kapitaal.

⁵ Bedrag in mindering te brengen van de andere bestanddelen van het eigen vermogen.

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
SCHULDEN			
	17/49	25.706.940,12	13.099.799,48
	17	389.475,00	649.125,00
	170/4	389.475,00	649.125,00
	170	389.475,00	432.750,00
	171		
	172		
	173		
	174		216.375,00
	175		
	1750		
	1751		
	176		
	178/9		
	42/48	25.250.677,74	12.384.287,41
	42	238.508,28	216.375,00
	43	5.000.000,00	
	430/8	5.000.000,00	
	439		
	44	2.285.687,46	672.514,69
	440/4	2.285.687,46	672.514,69
	441		
	46	8.878.065,88	2.991.191,58
	45	460.451,19	653.917,77
	450/3	129.591,95	294.813,30
	454/9	330.859,24	359.104,47
	47/48	8.387.964,93	7.850.288,37
	492/3	66.787,38	66.387,07
	10/49	60.516.355,50	48.220.401,23

RESULTATENREKENING

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
	70/76A	23.166.462,84	13.389.138,51
Bedrijfsopbrengsten			
Omzet	6.10 70	8.529.504,67	8.171.309,65
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) .....(+)/(-)	71	14.044.154,57	4.744.159,07
Geproduceerde vaste activa	72		
Andere bedrijfsopbrengsten	6.10 74	592.803,60	249.520,80
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	6.12 76A		224.148,99
Bedrijfskosten	60/66A	23.124.597,10	13.094.741,52
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	18.495.439,98	8.470.891,42
Aankopen	600/8	18.495.439,98	8.470.891,42
Voorraad: afname (toename) .....(+)/(-)	609		
Diensten en diverse goederen	61	830.336,58	750.282,69
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen .....(+)/(-)	6.10 62	3.684.606,80	3.243.353,67
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	356.026,81	330.311,93
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) .....(+)/(-)	631/4	25.173,39	100.000,00
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) .....(+)/(-)	6.10 635/8	-315.630,98	50.000,00
Andere bedrijfskosten	6.10 640/8	48.642,79	149.901,81
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	649		
Niet-recurrente bedrijfskosten	6.12 66A	1,73	
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) .....(+)/(-)	9901	41.865,74	294.396,99

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële opbrengsten	75/76B	8.665,71	4.189,83
Recurrente financiële opbrengsten	75	8.665,71	4.189,83
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750		
Opbrengsten uit vlottende activa	751	8.058,51	3.841,95
Andere financiële opbrengsten	6.11 752/9	607,20	347,88
Niet-recurrente financiële opbrengsten	6.12 76B		
Financiële kosten	6.11 65/66B	19.904,37	7.960,97
Recurrente financiële kosten	65	19.904,37	7.960,97
Kosten van schulden	650	19.652,03	
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming) .....(+)/(-)	651		
Andere financiële kosten	652/9	252,34	7.960,97
Niet-recurrente financiële kosten	6.12 66B		
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting .....(+)/(-)	9903	30.627,08	290.625,85
Onttrekkingen aan de uitgestelde belastingen	780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	680		
Belastingen op het resultaat .....(+)/(-)	6.13 67/77	7.161,69	100.190,71
Belastingen	670/3	58.115,06	100.190,71
Regularisering van belastingen en terugnemingen van voorzieningen voor belastingen	77	50.953,37	
Winst (Verlies) van het boekjaar .....(+)/(-)	9904	23.465,39	190.435,14
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves	689		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar .....(+)/(-)	9905	23.465,39	190.435,14

RESULTAATVERWERKING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies) .....(+)/(-)	9906	143.609,04	223.050,25
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar .....(+)/(-)	(9905)	23.465,39	190.435,14
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar .....(+)/(-)	14P	120.143,65	32.615,11
Onttrekking aan het eigen vermogen	791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	791		
aan de reserves	792		
Toevoeging aan het eigen vermogen	691/2		102.906,60
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	691		
aan de wettelijke reserve	6920		102.906,60
aan de overige reserves	6921		
Over te dragen winst (verlies) .....(+)/(-)	(14)	143.609,04	120.143,65
Tussenkomst van de vennoten in het verlies	794		
Uit te keren winst	694/7		
Vergoeding van het kapitaal	694		
Bestuurders of zaakvoerders	695		
Werknemers	696		
Andere rechthebbenden	697		

CONCESSIES, OCTROOIEN, LICENTIES, KNOWHOW, MERKEN
EN SOORTGELIJKE RECHTEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052P	xxxxxxxxxxxxxx	64.542,05
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8022	3.778,71	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8032	25.821,57	
Overboeking van een post naar een andere .....(+)/(-)	8042		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052	42.499,19	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122P	xxxxxxxxxxxxxx	38.726,50
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8072	14.166,35	
Teruggenomen	8082		
Verworven van derden	8092		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8102	25.819,84	
Overgeboekt van een post naar een andere .....(+)/(-)	8112		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122	27.073,01	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	211	15.426,18	

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	xxxxxxxxxxxxxxx	8.309.621,26
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	774.912,29	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171		
Overboeking van een post naar een andere	8181	(+)/(-)	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	9.084.533,55	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8251P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere	8241	(+)/(-)	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8251		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	xxxxxxxxxxxxxxx	3.429.612,22
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	294.661,94	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301		
Overgeboekt van een post naar een andere	8311	(+)/(-)	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	3.724.274,16	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(22)	5.360.259,39	

INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	xxxxxxxxxxxxxxx	53.288,35
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172		
Overboeking van een post naar een andere	8182	(+)/(-)	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	53.288,35	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8252P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232		
Overgeboekt van een post naar een andere	8242	(+)/(-)	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8252		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	xxxxxxxxxxxxxxx	27.856,19
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	8.000,84	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302		
Overgeboekt van een post naar een andere	8312	(+)/(-)	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	35.857,03	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(23)	17.431,32	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	xxxxxxxxxxxxxxx	156.324,81
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	46.514,01	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173		
Overboeking van een post naar een andere	8183	(+)/(-)	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	202.838,82	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8253P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere	8243	(+)/(-)	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8253		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	xxxxxxxxxxxxxxx	112.751,95
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	39.197,68	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303		
Overgeboekt van een post naar een andere	8313	(+)/(-)	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	151.949,63	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(24)	50.889,19	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	xxxxxxxxxxxxxxx	160.188,82
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboeking van een post naar een andere	8383	(+)/(-)	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	160.188,82	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8453P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	8443	(+)/(-)	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	8513	(+)/(-)	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar	8543	(+)/(-)	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(284)	160.188,82	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	xxxxxxxxxxxxxxx	18.910,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583		
Terugbetalingen	8593	17.500,00	
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	8623	(+)/(-)	
Overige mutaties	8633	(+)/(-)	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(285/8)	1.410,00	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening				
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%					
Bedrijvencentrum Geraardsbergen NV Markt - Stadhuis 1 9500 Geraardsbergen België 0456.832.584					31/12/2018	EUR	854.816	25.792
	Aandelen	16	14,04	0,00				

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aandelen en geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen ...	51		
Aandelen - Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag	8681		
Aandelen - Niet-opgevraagd bedrag	8682		
Edele metalen en kunstwerken	8683		
Vastrentende effecten	52		
Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen	8684		
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen	53		1.435,47
Met een resterende looptijd of opzegtermijn van			
hoogstens één maand	8686		1.435,47
meer dan één maand en hoogstens één jaar	8687		
meer dan één jaar	8688		
Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen	8689		

Boekjaar

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

UITSPLITSING VAN DE POST 164/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG VOORKOMT.

Diverse geschillen

Boekjaar
1.920.733,28

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN ÉÉN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD

Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	238.508,28
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	
Overige leningen	8851	238.508,28
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	
Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	(42)	238.508,28

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar	8912	

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	389.475,00
Achtergestelde leningen	8813	389.475,00
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar	8913	389.475,00

	Codes	Boekjaar
GEWAARBORGDE SCHULDEN (begrepen in de posten 17 en 42/48 van de passiva)		
Door Belgische overheidsinstellingen gewaARBORGDE schulden		
Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	
Totaal door Belgische overheidsinstellingen gewaARBORGDE schulden	9061	
Schulden gewaARBORGD door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming		
Financiële schulden	8922	
Achtergestelde leningen	8932	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8942	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8952	
Kredietinstellingen	8962	
Overige leningen	8972	
Handelsschulden	8982	
Leveranciers	8992	
Te betalen wissels	9002	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9012	
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	9022	
Belastingen	9032	
Bezoldigingen en sociale lasten	9042	
Overige schulden	9052	
Totaal der schulden gewaARBORGD door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming	9062	

	Codes	Boekjaar
SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN		
Belastingen (post 450/3 en 178/9 van de passiva)		
Vervallen belastingschulden	9072	
Niet-vervallen belastingschulden	9073	72.585,99
Geraamde belastingschulden	450	57.005,96
Bezoldigingen en sociale lasten (post 454/9 en 178/9 van de passiva)		
Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	9076	
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9077	330.859,24

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

Boekjaar

BEDRIJFSRESULTATEN**BEDRIJFSOPBRENGSTEN****Netto-omzet**

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Andere bedrijfsopbrengsten

Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen .....

BEDRIJFSKOSTEN**Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum .....

Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten .....

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren .....

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen .....

Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen .....

Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen .....

Andere personeelskosten .....

Ouderdoms- en overlevingspensioenen .....

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
740	404.341,80	154.300,00
9086	49	49
9087	45,5	41,0
9088	69.886	63.972
620	2.488.304,60	2.153.686,51
621	838.945,04	822.005,63
622	129.743,01	92.370,36
623	227.614,15	175.291,17
624		

Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen

Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) ..... (+)/(-)

Waardeverminderingen

Op voorraden en bestellingen in uitvoering

Geboekt .....

Teruggenomen .....

Op handelsvorderingen

Geboekt .....

Teruggenomen .....

Voorzieningen voor risico's en kosten

Toevoegingen .....

Bestedingen en terugnemingen .....

Andere bedrijfskosten

Bedrijfsbelastingen en -taksen .....

Andere .....

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Totaal aantal op de afsluitingsdatum .....

Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten .....

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren .....

Kosten voor de onderneming .....

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
635		
9110	25.173,39	100.000,00
9111		
9112		
9113		
9115		200.000,00
9116	315.630,98	150.000,00
640		16.454,33
641/8	48.642,79	133.447,48
9096		
9097	1,2	0,9
9098	2.434	1.455
617	60.928,41	30.051,35

OPBRENGSTEN EN KOSTEN VAN UITZONDERLIJKE OMVANG OF UITZONDERLIJKE MATE VAN VOORKOMEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN	76		224.148,99
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	(76A)		224.148,99
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten	7620		
Meerwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	7630		224.148,99
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	764/8		
Niet-recurrente financiële opbrengsten	(76B)		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten	7621		
Meerwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	7631		
Andere niet-recurrente financiële opbrengsten	769		
NIET-RECURRENTE KOSTEN	66	1,73	
Niet-recurrente bedrijfskosten	(66A)	1,73	
Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660		
Voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten: toevoegingen (bestedingen)	6620 (+)/(-)		
Minderwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	6630		
Andere niet-recurrente bedrijfskosten	664/7	1,73	
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente bedrijfskosten (-)	6690		
Niet-recurrente financiële kosten	(66B)		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen)	6621 (+)/(-)		
Minderwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	6631		
Andere niet-recurrente financiële kosten	668		
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente financiële kosten (-)	6691		

BELASTINGEN EN TAKSEN
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

	Codes	Boekjaar
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	9134	57.005,96
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	9135	
Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	9136	
Geraamde belastingsupplementen	9137	57.005,96
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	9138	1.109,10
Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen	9139	1.109,10
Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd	9140	

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Invloed van de niet-recurrente resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

	Codes	Boekjaar
Actieve latenties	9141	
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten	9142	
Passieve latenties	9144	
Uitsplitsing van de passieve latenties		

BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN
In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Ingehouden bedragen ten laste van derden als			
Aan de onderneming (aftrekbaar)	9145		30.435,15
Door de onderneming	9146	2.017.897,95	741.690,46
Bedrijfsvoorheffing	9147	778.149,00	685.345,34
Roerende voorheffing	9148		

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen .....

Voornaamste voorwaarden betreffende de vorderingen, interestvoet, looptijd, eventueel afgeloste of afgeschreven bedragen of bedragen waarvan werd afgezien

Waarborgen toegestaan in hun voordeel .....

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel .....

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders .....

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders .....

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen) .....

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten .....

Belastingadviesopdrachten .....

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten .....

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten .....

Belastingadviesopdrachten .....

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten .....

Codes	Boekjaar
9505	7.800,00
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN DOOR ELKE ONDERNEMING DIE ONDERWORPEN IS AAN DE BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN INZAKE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De onderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld en openbaar gemaakt*

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)*

De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria*

De onderneming heeft alleen maar dochterondernemingen die, gelet op de beoordeling van het geconsolideerd vermogen, de geconsolideerde financiële positie of het geconsolideerd resultaat, individueel en tezamen, slechts van te verwaarlozen betekenis zijn* (artikel 110 van het Wetboek van vennootschappen)–

De onderneming is zelf dochteronderneming van een moederonderneming die een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt en openbaar maakt*–

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming(en) en de aanduiding of deze moederonderneming(en) een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt (opstellen) en openbaar maakt (maken)**:

Indien de moederonderneming(en) (een) onderneming(en) naar buitenlands recht is (zijn), de plaats waar de hiervoor bedoelde geconsolideerde jaarrekening verkrijgbaar is**

* Schrappen wat niet van toepassing is.

** Wordt de jaarrekening van de onderneming op verschillende niveaus geconsolideerd, dan worden deze gegevens verstrekt, enerzijds voor het grootste geheel en anderzijds voor het kleinste geheel van ondernemingen waarvan de onderneming als dochter deel uitmaakt en waarvoor een geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld en openbaar gemaakt.

WAARDERINGSREGELS**1. Beginsel**

De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

Ten behoeve van het getrouwe beeld wordt in de volgende uitzonderingsgevallen afgeweken van de bij dit besluit bepaalde waarderingsregels:

/

Deze afwijkingen worden als volgt verantwoord:

/

Deze afwijkingen beïnvloeden als volgt het vermogen, de financiële positie en het resultaat vóór belasting van de onderneming:

/

De waarderingsregels werden ten opzichte van het vorige boekjaar qua verwoording of toepassing (~~gewijzigd~~) (niet gewijzigd) zo ja, dan heeft de wijziging betrekking op:

en heeft zij een (positieve) (negatieve) invloed op het resultaat van het boekjaar vóór belasting ten belope van EUR.

De resultatenrekening (wordt) (wordt niet) op belangrijke wijze beïnvloed door opbrengsten en kosten die aan een vorig boekjaar moeten worden toegerekend; zo ja, dan hebben deze betrekking op:

De cijfers van het boekjaar zijn niet vergelijkbaar met die van het vorige boekjaar en wel om de volgende reden:

/

(Voor de vergelijkbaarheid worden de cijfers van het vorige boekjaar op volgende punten aangepast)

(Voor de vergelijking van de jaarrekeningen van beide boekjaren moet met volgende elementen rekening worden gehouden):

Bij gebrek aan objectieve beoordelingscriteria is de waardering van de voorzienbare risico's, mogelijke verliezen en ontwaardingen waarvan hierna sprake, onvermijdelijk aleatoir:

/

Andere inlichtingen die noodzakelijk zijn opdat de jaarrekening een getrouw beeld zou geven van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de onderneming:

/

2. Vaste activa**Oprichtingskosten:**

De oprichtingskosten worden onmiddellijk ten laste genomen, behoudens volgende kosten die worden geactiveerd:

/

Herstructureringskosten:

De herstructureringskosten werden (~~geactiveerd~~) (niet geactiveerd) in de loop van het boekjaar; zo ja, dan wordt dit als volgt verantwoord:

Immateriële vaste activa:

Het bedrag aan immateriële vaste activa omvat voor EUR kosten van onderzoek en ontwikkeling. De afschrijvings-termijn voor deze kosten en voor de goodwill belooft (meer) (niet meer) dan 5 jaar; indien meer dan 5 jaar wordt deze termijn als volgt verantwoord:

Materiële vaste activa:

In de loop van het boekjaar (~~werden~~) (werden geen) materiële vaste activa geherwaardeerd; zo ja, dan wordt deze herwaardering als volgt verantwoord:

WAARDERINGSREGELS**Afschrijvingen geboekt tijdens het boekjaar:**

Activa	Methode L (lineaire) D (degressieve) A (andere)	Basis NG (niet-geherwaardeerde) G(geherwaardeerde)	Afschrijvingspercentages	
			Hoofdsom Min. - Max.	Bijkomende kosten Min. - Max.
1. Oprichtingskosten				
2. Immateriële vaste activa				
Immateriele vaste activa	L	NG	20,00 - 33,00 0,00 - 0,00	0,00 - 0,00 0,00 - 0,00
3. Industriële, administratieve of commerciële gebouwen*				
Gebouwen*	L	NG	3,00 - 20,00	0,00 - 0,00
4. Installaties, machines en uitrusting*				
Installaties machines en uitrust*	L	NG	10,00 - 33,00	0,00 - 0,00
5. Rollend materieel*				
6. Kantoomaterieel en meubilair*				
7. Andere materiële vaste activa				

* Met inbegrip van de in leasing gehouden activa; deze worden in voorkomend geval op een afzonderlijke lijn vermeld

Overschot aan toegepaste, fiscaal aftrekbare, versnelde afschrijvingen ten opzichte van de economisch verantwoorde afschrijvingen :

- bedrag voor het boekjaar: EUR.

- gecumuleerd bedrag voor de vaste activa verworven vanaf het boekjaar dat na 31 december 1983 begint: EUR.

Financiële vaste activa:

In de loop van het boekjaar (~~werden~~) (werden geen) deelnemingen geherwaardeerd; zo ja, dan wordt deze herwaardering als volgt verantwoord

3. Vlottende activa**Voorraden:**

Voorraden worden gewaardeerd tegen de **aanschaffingswaarde** berekend volgens de (~~te vermijden~~) methode van de gewogen gemiddelde prijzen, Fifo, Lifo, individualisering van de prijs van elk bestanddeel of tegen de **lagere marktwaarde**:

1. Grond- en hulpstoffen:

Aanschaffingswaarde

2. Goederen in bewerking - gereed product:

/

3. Handelsgoederen:

Aanschaffingswaarde

4. Onroerende goederen bestemd voor verkoop:

Aanschaffingswaarde

Producten:

- De vervaardigingsprijs van de producten (~~omvat~~) (omvat niet) de onrechtstreekse productiekosten.

- De vervaardigingsprijs van de producten waarvan de productie meer dan één jaar beslaat, (~~omvat~~) (omvat geen) financiële kosten verbonden aan de kapitalen ontleend om de productie ervan te financieren.

Bij het einde van het boekjaar bedraagt de marktwaarde van de totale voorraden ongeveer % meer dan hun boekwaarde.

(Deze inlichting is slechts vereist zo het verschil belangrijk is).

Bestellingen in uitvoering:

Bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd (tegen vervaardigingsprijs)

(~~tegen vervaardigingsprijs; verhoogd met een gedeelte van het resultaat naar gelang van de vordering der werken~~).

WAARDERINGSREGELS**4. Passiva****Schulden:**

De passiva-~~bevat~~ten (bevatten geen) schulden op lange termijn, zonder rente of met een abnormaal lage rente; zo ja, dan wordt op deze schulden (een) (geen) disconto toegepast dat wordt geactiveerd.

Vreemde valuta:

De omrekening in EUR van tegoeden, schulden en verbintenissen in vreemde valuta gebeurt op volgende grondslagen:

De resultaten uit de omrekening van vreemde valuta zijn als volgt in de jaarrekening verwerkt:

Leasingovereenkomsten:

Wat de niet-geactiveerde gebruiksrechten uit leasingovereenkomsten betreft (*artikel 102, §1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen*), beliepen de vergoedingen en huurgelden die betrekking hebben op het boekjaar voor leasing van onroerende goederen: EUR.

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

**STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN
WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN
INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER**

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	39,0	27,0	12,0
Deeltijds	1002	10,0	3,0	7,0
Totaal in voltijds equivalenten (VTE)	1003	45,5	29,2	16,3
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	59.746	42.667	17.079
Deeltijds	1012	10.140	3.730	6.410
Totaal	1013	69.886	46.397	23.489
Personeelskosten				
Voltijds	1021	3.149.994,53	2.249.536,65	900.457,88
Deeltijds	1022	534.612,27	196.657,18	337.955,09
Totaal	1023	3.684.606,80	2.446.193,83	1.238.412,97
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033			

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	41,0	26,8	14,2
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren.....	1013	63.972	43.870	20.102
Personeelskosten	1023	3.243.353,67	2.224.139,97	1.019.213,70
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033			

WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER (vervolg)

	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Op de afsluitingsdatum van het boekjaar				
Aantal werknemers	105	39	10	45,5
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	39	9	44,7
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111			
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	112		1	0,8
Vervangingsovereenkomst	113			
Volgens het geslacht en het studieniveau				
Mannen	120	27	3	29,2
lager onderwijs	1200	3		3,0
secundair onderwijs	1201	3	1	3,8
hoger niet-universitair onderwijs	1202	4	2	5,4
universitair onderwijs	1203	17		17,0
Vrouwen	121	12	7	16,3
lager onderwijs	1210			
secundair onderwijs	1211	1	2	1,3
hoger niet-universitair onderwijs	1212	5	2	6,6
universitair onderwijs	1213	6	3	8,4
Volgens de beroepscategorie				
Directiepersoneel	130	1		1,0
Bedienden	134	33	8	39,2
Arbeiders	132	5	2	5,3
Andere	133			

UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN

Tijdens het boekjaar	Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	150	1,2	
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	151	2.434	
Kosten voor de onderneming	152	60.928,41	

TABEL VAN HET PERSONEELSVEROLOP TIJDENS HET BOEKJAAR

INGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	205	6		6,0
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	210	6		6,0
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	211			
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	212			
Vervangingsovereenkomst	213			

UITGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers met een DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	305	5	1	5,8
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	310	4	1	4,8
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	311			
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	312	1		1,0
Vervangingsovereenkomst	313			
Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst				
Pensioen	340	1		1,0
Werkloosheid met bedrijfstoeslag	341			
Afdanking	342		1	0,8
Andere reden	343	4		4,0
Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	350			

INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDINGEN VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	30	5811	12
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	269	5812	231
Nettokosten voor de onderneming	5803	10.015,72	5813	2.591,86
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	10.015,72	58131	2.591,86
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)..	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821		5831	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822		5832	
Nettokosten voor de onderneming	5823		5833	
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	

SOLVA

Intergemeentelijke samenwerking voor streekontwikkeling
in Zuid-Oost-Vlaanderen

Gentsesteenweg 1B, 9520 Sint-Lievens-Houtem
www.so-lva.be | www.solvawonen.be | www.solvaprojectontwikkeling.be
053/64 65 20 | info@so-lva.be